

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobáncai Református Társegyházközség lapja
IX. évfolyam 4. szám

2020. július-augusztus

„Miért keresitek a holtak között az élő? Nincsen itt, hanem feltámadt. Emlekezzetek vissza: megmondta nektek még Galileában, hogy az Emberfiának bűnös emberek kezébe kell adatnia és megfeszíttetnie, de a harmadik napon fel kell támadnia.” (Luk 5,7)

„Amikor megláttam, lába elé estem, mint egy halott, ő rám tette jobbát, és így szólt: Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó és az élő: halott voltam, de íme, élek örökkön-örökké, és nálam vannak a halál és a pokol kulcsai.” (Jel 1,17-18)

„Mivel tehát, testvéreim, bízhatunk abban, hogy bemehetünk a szentélybe Jézus Krisztus vére által, azon az új és élő úton, amelyet ő nyitott meg előttünk a kárpit, vagyis az ő teste által; és mivel nagy papunk van az Isten háza felett: járuljunk azért oda igaz szívvel és teljes hittel, mint akiknek a szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől, a testét pedig megmosták tiszta vízzel.” (Zsid 10,19-23)

Visky András

A(z új) kenyér, amelyet megtörünk

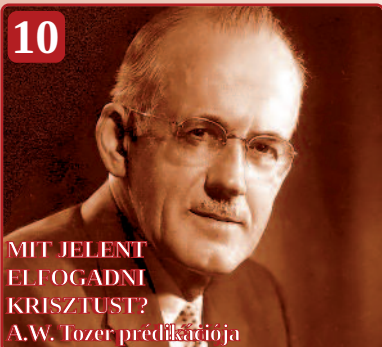
A megújuló kenyér a feltámadásra irányítja a figyelmünket, és azzal szembesít, hogy a feltámadás hite nélkül a keresztény gondolat a halál depresszív és mindenestől fogva pogány evangéliuma. Csak hogy a feltámadás időben nem előttünk van, valamiféle homályos és merőben valószínűtlen bekövetkezésésként, hanem bizony mögöt-

tünk, olyan esemény módján, amely nem pusztán a reménységünk tárgya, hanem mint ami velünk is bekövetkezett.

A feltámadás jövő idejét a már velünk Krisztusban és Krisztus által végbement múlt idő teszi hitelessé és valóságossá. Krisztus megbocsátott nekünk, gyilkosainak, nem azért támadt fel tehát, hogy mint a bosszú

A TARTALOMBÓL

10

MIT JELENT
ELFOGADNI
KRISZTUST?

A.W. Tozer prédikációja

18

DR. CSÉKÓ
ANDRÁS
ORVOS
AVILÁGJÁRVÁNYRÓL

36

SZABADTÉRI
EVANGÉLIZÁCIÓ
POMÁZON,
2020. szeptember 3-5.

„Én vagyok az az élő kenyér, amely a mennyből száll le: ha valaki eszik ebből a kenyérből, élni fog örökké, mert az a kenyér, amelyet én adok oda a világ életéért, az az én testem.” (János 6,51)

felkent hercege ellenünkre igazságot tegyen, hanem hogy bocsánatában részesítse azokat, akik istenellenes, öngazult, ellenségeskedő életüket halálba adják, hogy felöltözzék azt az új embert, akit Krisztus a feltámadás ajándékában részesített.

Az úrvacsorai rítus nagycsütörtök esti megalapításakor a názáreti Jézus egyszerre mutat a kenyérre és önmagára, mintegy Ő maga töri meg, a tanítványok közösségében a saját testét, hogy az Isten és ember között létrejött szövetséget megújítsa és élővé tegye. Az úrvacsorai közösség tehát nem egyszerűen emlékeztető elismertése Krisztus eredendő tet-tének, hanem annak a nyilvános megvallása, hogy Krisztus halála és feltámadása bennünk is valóságosan végbement, és ez az, ami egyetlen közösséggé, sőt mi több, Krisztus élő testévé tesz bennünket. Nincs befogadóbb és elfogadóbb a Krisztus testénél, aki magát az „élet kenyérének” nyilatkoztatja ki, minden élet táplálékának, az egész univerzumban...

Ha csak egyetlen egyszer, kilépve az úrvacsorai rítus jelentés nélküli (ön)ismétlődéséből és a kiüresedett hagyomány kényszerítéséből, megtörténne velünk a csoda: ott állunk mind, Krisztus kortársai, benne és vele feltámadottak...! És nem mint valamiféle kegyes üzletelők, megfontolt befektetők, akik egy mindenestől fogva abszurd szertartást is késznek vagyunk véghez vinni az úgymond eljövendő örökélet fejében.

Amikor az úrvacsorai liturgia megkezdésekor némelyek fölállnak és elhagyják a templomot, csak arra tudok gondolni, hogy ők azok, akik biztosan komolyan veszik az úrvacsora szentségét: nyilvánosan megvallják, hogy nem méltók. És amennyiben ezt teszik, a másik ajtón akár már vissza is térhetnének azok közösségébe, akik azért maradtak bent, mert nyilvánvalóan nem méltók, hiszen gyilkosok, de a magából semmit vissza nem tartó Krisztus megbocsátó szeretete értelmetlenné tett minden megfontolást. ■

Mennyei Édesatyánk az Úr Jézus által!

Dicsőítünk Téged azért, mert bár az életünk nem több, mint a sóhajítás, mégis Te nem nézel keresztül rajtunk. Köszönjük, hogy nemcsak tekintetbe veszed kicsiny kis életünk, hanem drágának és értékesnek tartasz bennünket, és kész vagy minden testi és lelki szükségünket bőségesen betölteni. Dicsérünk Téged gondviselő szeretetedért, amit nap mint nap tapasztalhatunk. Köszönjük Neked most különösen is az asztalunkra kerülő új kenyeret. Köszönjük, hogy van mivel jóllaknunk.

Urunk, bocsánatot is szeretnénk kérni most Tőled. Hány nap telt el úgy az évből, hogy aggodalmaskodtunk? Bocsásd meg, hogy olyan könnyen elfeledkeztünk ígéreteidről! Bocsásd meg kishitűségünket, és könyörgünk: féltelmeinket kiragadva a szívükből, töltsd meg a lelkünket irántad való mélységes bizalommal! Nyisd meg naponként a szemünket, hogy a megszegett kenyérre tekintve lássunk Téged, mint Gondviselőnket!

Hálát adunk Neked, mennyei Édesatyánk, hogy a lelkünkre is gondod van. Magasztalunk Téged a megváltás csodájáért. Köszönjük Neked a mi Urunk Jézus Krisztust. Köszönjük, hogy Benne örök életre tápláló lelki kenyérrel is megajándékoztál bennünket, amit hálaadással az úrvacsoránál magunkhoz veszünk. Könyörgünk: formáld minket hűséges gyermekeiddé, akik az életükhöz szükséges erőt és mennyei reménységet naponként Jézus Krisztusból merítjük!

Könyörgünk éhező embertársainkért. Adj több könyörületet a világunkban, hogy ne tudjuk tetlenül nézni mások szükségét! Imádkozunk Református Anyaszentegyházunkért és abban minden gyülekezetért, hogy cselekvő krisztusi szeretettel tudjunk a szűkölködők segítségére sietni, s mind-eközben ne szűnjünk meg megvallani: Jézus Krisztus az élet kenyere. Így legyen! Ámen.

IMÁDSÁGOSKÖNYV - Imádság újkenyer ünnepén

A Magyar Református Presbitéri Szövetség kiadványa református gyülekezeteink lelkipásztorainak imádságaiból

SIKLÓS JÓZSEF VAN-E?

Van-e valami ennivalótok?
(tóparton hangzik a kérdés, húsvét után)

A válasz üres, szomorú:

Nincsen.

Nincs semmim, ami igazán táplál,
szív s értelem végső szomját oltja.

Nincs semmim, amit adhatnék
magamtól, magamból,
hogy bárkit is jóllakassak.

Éhezem – s mellettem éhen lehet halni.

Jöjjetek, egyetek!

–hangzik a tóparton a hívás,
s találunk parazsat, halat, kenyeret.

Élet Kenyerét – s mindig eleget.

SZERETSZ-E?

Szeretsz-e engem?

kérdi a hű eb, ha gazdájára tekint,
kérdi a kisgyerek, ha anyjára tekint,
kérdi a beteg, ha orvosára tekint,
kérdi az ember, ha Istenre tekint.

És Isten – Jézus ajkán – visszakérdez:

Engem, ki Isten országára tanítottalak,
Engem, kis Isten országa felé vezettetek,
Engem, ki Isten országa csodáival
vettelek körül,
Engem, ki halálba hullottam, hogy élhess,
Engem, ki pokolra szálltam, hogy
mennybe juss

Szeretsz-e engem?

És dadog a válasz:

Te rólam mindent tudsz, Uram,
ismered hősködésem, gyávaságom,
nagyakarásom, bűnös tagadásom,
lelkem mélyén a tengernyi vétet:

Tudod, hogy mégis – szeretlek Téged!

A LÉLEK UGYAN KÉSZ, DE A TEST ERŐTELEN Róma 7:14-25.

Amikor Pál apostol levelét a kor szokásának megfelelően írja, először bemutatkozik, és azután megszólítja a címzetteket, akik: „...*Jézus Krisztusnak hivatalosai, szentek...*” (1:6,7.) Ha nem olvasnánk tovább a levelet, azt gondolhatnánk, hogy egy tökéletes közösség a római, feddhetetlen emberek gyülekezete. De tovább olvasva, egészen más derül ki róluk. Nem így vagyunk-é sokan, hogy magunkat, másokat valamiféle torzító szemüvegen keresztül látjuk? Szürkehályog műtét előtt valaki zöldnek látott egy ruhadarabot, amiről a műtét után kiderült, hogy kék; míg saját tapasztalata nem lett, esküdözött, hogy jól lát! Testvérem, átestél már a szemműtéten? Hiszen ha nem látod életed valódi állapotát, még hályog akadályoz a látásban. „Én...” – általában így kezdődik a mi bemutatkozásunk. „ÉN követem az Urat, igyekszem mindenben szerinte cselekedni és élni, mert ÉN...” – és következik tetteim felsorolása.

Az Ige szavai le kell hogy leplezzenek. Pál, akit betölt a Krisztus iránti szeretet, látja: „...*de én testi vagyok, a bűn alá rekesztve*” (14.), azaz tetteim nem tiszták, nem szentek. Látja, hogy testisége rányomja bélyegét az életére, tenné a jót, de cselekszi a rosszat! Ő, aki valóban cselekedte, de most megtérve már bizonyára túloz – gondolhatja valaki –, hiszen a megtért embernek már új élete van! Nos, itt van az orvoslásra váró rossz látás!

Testvérem, kinek a mércéje szerint jó az, ahogy élsz, ahogy beszélsz vagy cselekszel? Saját mércédén, vagy a Krisztusén? Az Atya dicsőségére történik minden, vagy a te jótetésedre, dicsőségedre?

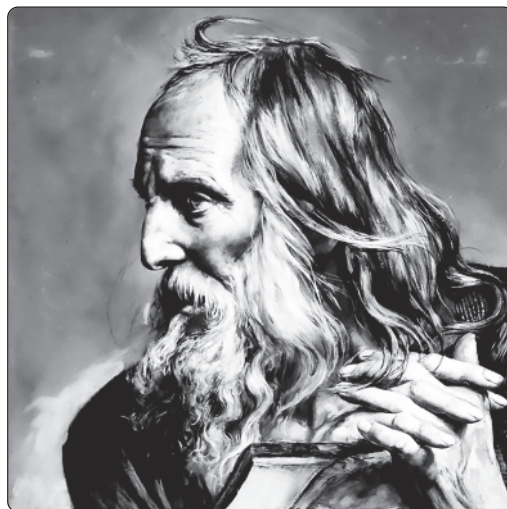
Ma, amikor ezeket a sorokat írom, a napi igében azt olvastam: „...*az Isten nem a halottaknak, hanem az élőknek Istene.*” (Máté 22:32.) Mi, én és te, a holtak cselekedeteit cselekedjük: önzők, szeretetlenek, magunkat kellettők vagyunk, olyanok, akik csak szeretnének mások lenni. Hol a Krisztus-követés, az önfeláldozás, hogy mint Ő, csak azt teszem, amit az Atyától vettem, teszem azt, amit maga Jézus is tette?

A világosságra kijutott ember már lát. Látja, hogy nem igaz, nem tiszta, nem önzetlen, és fáj neki, hogy így van! S ugyanakkor akarja, hogy ne így legyen! S aztán – kegyelmi állapot – megadatik az az öröm, amikor benne és általa a krisztusi munkálkodik, hogy a következőkben ismét magát adja!

Pálhoz hasonlóan tudomásul kell vennünk, hogy a test vitézkedik a lélek ellen! „De

küzd értünk a hős vezér, Kit Isten rendelt mellénk. Kérdezed: ki az, Jézus Krisztus az, Isten szent Fia, Az ég és föld Ura, Ő a mi diadalunk.” (390. ének 2. vers) Ezért nem kell megijedni, magunkat „elásni”, hogy javíthatatlan bűnösök vagyunk – mert ez az ördög akarata! Hanem mint Péter – amikor süllyedni kezdett a háborgó vízen –, kinyújtani kezünket a HÓS, az ERŐS, a mi URUNK felé! Ő megragadja, és kiemel a hullámok közül. Soha ne akard Münchhausen báró módjára saját magadat kihúzni a bűn mocsarából, mert nem fog menni!

Most is, s míg e földön élünk, jól mondja az ének: „Csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk!” Ő tudta, amikor kiválasztott bennünket, hogy erre a mindennapi harcra hívott el, és azt is tudta – ígérte

is –, hogy velünk lesz minden napon a világ végezetéig. Ne engedj a kísértőnek, aki azt sugallja, hogy nyomorult vagy, nem változtál, ne is erőlködj tovább, éljed a régi életed, mert az nem esik nehezedre, az megy magától is! NE! Kiált, mint Pál: „*Óh én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halál-nak töréből?*” – és azonnal ott a válasz is a 24. után a 25. versben, mert megtörtént: „*Hálát adok Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által.*” Mert a mi Urunk hű és igaz, és megcselekszi velünk mindazt, ami jó! Ő nem az egészségesek, a mindenben tökéletesekhez jött, hanem az olyanokhoz, mint mi vagyunk, akik Szentelke segítségével látjuk, hogy bár elkövetjük a bűnt, nem másítja meg elhívását, az érvényes továbbra is! Mit tégy? Valld meg bűnödöt – bizonyára sokadszor –, és kérj bocsánatot! Majd adj hálát, hogy „Áll a Krisztus szent keresztye elmúlás és rom felett” – ahol éretted is, helyetted is, miattad is szenvedett és halt meg maga az Isten! Ámen.

Pap Lászlóné lelkipásztor

SZÓL AZ IGE

„ELŐTTETEK MEGY”

Lekció: Jelenések 7,9-17

Textus: Máté 28,2-7

És íme, nagy földrengés támadt, mert az Úr angyala leszállt a mennyből, és odalépve elhengerítette a követ, és leült rá. Tekintete olyan volt, mint a villámlás, és ruhája fehér, mint a hó. Az örök a tőle való félelem miatt megrettentek, és szinte holtra váltak. Az asszonyokat pedig így szólította meg az angyal: Ti ne féljete! Mert tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek. Nincsen itt, mert feltámadt, amint megmondta. Jöjjetek, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt. És menjetek el gyorsan, mondjátok meg a tanítványainak, hogy feltámadt a halottak közül, és előttek megy Galileába: ott meglátjátok őt. Íme, megmondtam nektek.

Kedves testvérek, az elmúlt ünnepekben vasárnaponként, amikor a Jelenések könyvét olvastuk, beléphettünk Isten tróntermébe, hallhattuk, hogy csendesség van a mennyben, amikor elhangzik a kérdés: Ki méltó arra, hogy átvegye a trónon ülőtől a könyvet és feltörje annak pecsétjeit? Hallottuk, hogy ott nem voltak önjelöltek, hanem a kórus zengte: Egyedül a megöletett és feltámadt Bárány méltó arra, hogy átvegye a könyvet és feltörje annak pecsétjeit. Gyönyörű mennyi istentisztelet, amibe bekapcsolódunk.

Ugyanígy láttuk, hogy a földön – időben és térben máskor és máshol – zajlott Jézus meggyalázásának története, amikor Heródes és Pilátus kihallgatta, amikor gúnyt űztek belőle, amikor kimondta a helytartó, hogy „semmi halálra méltót nem találok ebben az emberben”, a tömeg mégis azt üvöltötte: „Feszítsd meg!”

A menny és a föld – tudjuk, hogy a kettő elválaszthatatlan egymástól, hiszen ha nincs a földi gyalázat, ha nem adatik ember kezébe Jézus Krisztus, akkor nincs mennyi trón, nincs diadal, nincs győzelem, nincs Őt dicsőítő kórus sem.

Két ígét olvastam, az egyik a bibliaolvasó kalauz szerint adatott. János bepillantást nyer a mennyi szférába, és megszámlálhatatlanul sokakat lát fehér ruhába öltözve. Egy párbeszéd történik egy ott levő vén és közte, és az a kérdés hangzik el: Kik ezek? Mindazok – hangzik a válasz –, akiket Jézus Krisztusért megöltek. (Talán láthatott köztük János olyanokat is, akik a kortársai voltak.) Azok vannak ott, akik a ruhájukat a Bárány vérében megtisztították. Azok, akiké Krisztus igazsága lett. Azok, akik a menyegzői példa alapján – amit Jézus mond – elfogadják a menyegzői ruhát, magukra öltik, és részt vesznek a menyegzőn.

És ott van ennek a földi párhuzama is: ott van húsvét hajnala. Mert mindaz, ami a mennyben történik, az egy nagy húsvéti istentisztelet, a nagy bejelentése annak, hogy Jézus Krisztus él és uralkodik, de a földön is megtörtént ez. Villámló tekintetű angyal, földrengés, asszonyok, akik a sírhoz mennek, és hallják, hogy Jézus Krisztus él.

Akik még a hagyományos karórát használják, tudják, hogy az óra mutatói mintha körbe-körbe járnának, ezzel azt sugallják, mintha a kezünkben volna az idő, hogy lesz még holnap. A régiek ezt jobban értették. Jó Sándor figyelmeztetett bennünket arra, hogy amikor még a homokóra szemeit figyelték eleink, akkor egyszerűen azt látták, hogy az időnek van határa. Hogy van olyan pillanat, amikor az idő elfogy, letelik, elmúlik – leperegnek a mi életünk homokszemei. És ez nemcsak arra vonatkozik, hogy jól tudjuk, életünknek lesz egy határa, hanem egészen bizonyosan igaz ez arra az időbeli megosztásra is, amit ilyenkor, óév és újév határán megélünk. Jó tudnunk azt, hogy a dolgoknak van vége. Nem végtelen mókuskerek az, amiben élünk. Gondoljátok csak el, akár az elmúlt évvel kapcsolatban hány és hány olyan dolog van az életünkben, amelyekre jó azt mondanunk, hogy örülünk, Urunk, hogy vége. És milyen jó, hogy az ember életében lehetnek ilyen pontok, ilyen pillanatok, amikor kimondhatja: Jó, Uram, hogy ez nem folytatódik. Jó, Uram, hogy ebből ki tudok lépni. Jó, Uram, hogy ebből meg tudok szabadulni. Jó, Uram, hogy ezt le tudom zárni. Indítson ez háláadásra bennünket! Bátorítson meg bennünket, hogy a dolgaink nem urai a mi életünknek, hanem lehet benne változati!

Lehet, hogy nem a legjobb alkalom erre az óév és az újév fordulójára, lehet, hogy egy más ünnepet kellene találnunk, lehet, hogy advent jelentőségét kellene jobban hangsúlyoznunk, de mi ebben a korban élünk, itt vagyunk ezen az istentiszteleten, jó meghallani, hogy a dolgainkat lezárhatjuk, és azt mondhatjuk valamire, hogy elmúlt, és azt mondhatjuk valamire, hogy reményteljesebb jövőben szeretném megélni.

Ezek az asszonyok, akik az első húsvét hajnalán kimennek Jézus sírházhoz, ugyanezt élik át. Életük egy szakasza visszavonhatatlanul lezárult. Legalábbis ők így gondolják. Vannak olyanok – ezek az asszonyok is közéjük tartoznak –, akik fájlatják azt, ami lezárult. Mert nemcsak a rossz dolgok szakadhatnak meg. Van, hogy Isten valami egészen újat kezd, és azt, amit mi korábban

nyereséggé éltünk meg, le kell zárnunk. A beteg ember azért könnyörög, hogy életének az a szakasza, amely fájdalommal jár, vajon mikor múlik el, és micsoda fellélegzés az, amikor azt mondhatja: vége. És kérdezzétek meg azokat, akik szeretteiktől búcsúztak az elmúlt évben. Ők úgy érezhetik, valami jót vett el Isten az életükből. Ezért fontos ennek az ígének a folytatása, az angyal híradása azoknak az embereknek, akik úgy érzik, hogy az életükből valami jó tűnt el: azt ígéri Jézus, hogy előttek megy. Ezeknek a húsvéti asszonyoknak ezt ígerte: „Előttek megyek. Mondjátok meg a többieknek is, hogy Jézus előttek megy.”

Milyen nagy evangélium ez életünk sorsfordító pillanataiban angyalon keresztül, az Ő Fián keresztül, hogy előtünk fog menni! Mivel Jézus ezt ígéri, biztosak lehetünk, hogy nincs vége mindennek. Milyen nagy evangélium ez annak, aki a halálban van! Milyen nagy evangélium ez annak, akit fogva tart a bűne! Nincs vége az életednek! Van Szabadító! Van remény! Van új kezdet! Előttek megy Jézus Krisztus!

Hogy olvastuk a nagy mennyi istentisztelet ígében? Kicsodák ezek az idegek? Ők azok, akik a ruhájukat a Bárány vérében mosták meg. Mit jelent ez a kép? Már sokszor említettem Hegedűs Loránt relatív tisztaságról szóló tanítását. Az édesanya elküldi gyermekét az egyetemre kollégiumba tanulni. Azt mondja neki: Fiam, egy kérés van, mindig járj tiszta ruhában! A gyerek az első nap felveszi a fehér inget, amit édesanyja kivált neki, második nap a másikat, harmadik nap a harmadikat, a dilemma a negyedik nap kezdődik. Mi történjen most? Kiakasztja maga elé a három inget, és megnézi, hogy melyik a legtisztább, és felveszi. Hónapokon keresztül tesz így, míg meglátogatja az édesanyját, és rémülten néz a fián lévő koszos ingre. Azt mondja: De fiam, csak egyet kértem tőled, hogy mindig járj tiszta ruhában. Mire a gyerek szettárja a karját: Édesanyám, ez volt a legtisztább! Észre sem vesszük, hogy a makula beépül a ruhába, hogy a bűn beépül az életünkbe. Azt mondja ennek a nagy mennyi istentiszteletnek a látnoka, János a vénnel való párbeszédében, hogy meg lehet mosni ezt a ruhát. Jézus vérében fehér lehet. Újat kaphat az ember, micsoda reménység ez! Örüljünk az evangéliumnak: Jézus vére megtisztít! Egyedül Ő képes arra, hogy valami egészen újat adjon az ember számára!

Azért is fontos számomra ez az ige, mert a 2020. esztendő a mi gyülekezetünk életében egészen biztosan egy olyan év lesz, amikor nagyon sokat fogunk munkálkodni. Lehet, hogy nem is nagyon fogjuk érteni itt Pomázon, hogy mi történik Csobánkán. Karácsonyra állami segítséggel, egyházi támogatással megvásárolhattunk egy új gyülekezeti központot. Amikor ma felálltam az imaház szószékére, eszembe jutott, hogy néhány évvel ezelőtt, amikor felavattuk az új szószéket, a megtérésről hirdetem az Isten ígését, majd utána azt mondta az egyik gyülekezeti tagunk: „Tiszteletes úr, arra kérek, mindig ezt hirdesd erről a szószékről!” Tudom, hogy ez a szószék be lesz majd építve az új gyülekezeti központba, mégis egy másik helyre fogunk járni. Mennyi áldás kapcsolódik csak ahhoz a helyhez, ahol eddig hallottuk Isten ígését, ahol tudom, hogy történt megújulás, megtérés, újjászületés! És lehet, hogy egy év múlva, 2021 januárjában már nem ott lesz az istentisztelet. Sőt, ha azok a tervek megvalósulnak, amelyekben benne vagyunk, akkor emberileg állíthatjuk is, hogy nem ott lesz az istentisztelet. Ez is egy nagy határvonal, határkő. És hogy meménk, hogy mernék bármibe is belefogni, hogy ha nem mondaná Jézus az angyalon keresztül: „Előttetek megyek.” Ha Ő nem megy, akkor az egész csak emberi vállalkozás, katasztrófa és kudarc. Ebben leszünk majd benne. Lehet, hogy azt fogjuk érezni, hogy térdig, de lehet, hogy derékig fogunk járni a betonban, a sítben, takarítani kell, és

nem is tudom, miket kell majd csinálnunk nekünk magunknak. És amikor benne járunk majd az iszapban, amikor azt se tudjuk, mit hoz a holnap, akkor nem felejthetjük el: „Előttetek megyek.”

És akkor nem felejthetjük el azt, hogy ez az élet nemcsak a földi életéről szól, hanem akár a mai istentiszteletünkkel párhuzamosan, ha Krisztuson keresztül be tudunk lépni, akkor egy mennyeknek is a részesei vagyunk. Hogy

amikor húz bennünket a föld sara és pora, akkor kell felfelé néznünk, és azt hallani Jézustól, hogy „Én előttetek megyek”.

A Jelenések könyve arról szól, hogy Ő ott van, hogy Ő él. Milyen ígéretet adott azoknak, akik megmosták ruhájukat a Bárány vérében? Gyönyörű az, amit lát, mond, üzen az Isten. Azt mondja itt az ige: „Ezért vannak az Isten trónja előtt, és szolgálnak neki éjjel és nappal az ő templomában, és a trónon ülő velük lakik. Nem éheznek és nem szomjaznak többé,

sem a nap heve, sem más hőség nem bántja őket, mert a Bárány, aki közepén a trónnál van, legelteti őket, elvezeti őket az élet vizének forrásaihoz, és Isten letöröl szemükről minden könnyet.” Ez Isten ígérete, hogyha az életünk nem ragad bele a mindennapok sarába.

Ebből a mennyei istentiszteletből mindenki megértheti, hogy hozzá szól az Isten. Hogy most már nem parókus lesz az Istennel való kapcsolata, jön-megy, ideköltözik-oda-költözik, hanem vele lesz az Isten, ott fog lakni nála. Hogy valóban van vigasztaló minden bajra, nyomorúságra, betegségre. És Isten azt is ígéri, hogy kirendeli a mindennapra való ételt, és hogy a hőség terhe sem fog összenyomni bennünket. Emeljük fel hát a tekintetünket! Ebben az esztendőben legyen ez központi kérdése a mi istentiszteleteinknek, szolgálatainknak! Annyi minden lesz, ami elvonná ezt, figyelmeztessük egymást!

És hogy ha így lesz, akkor megvalósul az, ami a mennyben. Akik imádják az Istent, azok kimondják: „Az áldás, a dicsőség és a bölcsesség, a hálaadás és a tisztesség, a hatalom és az erő a mi Istenünké örökkön-örökké! Amen!” Azaz minden. Minden, ami Tőle jött, minden az Övé. Az, amit kaptunk és amit kapni fogunk. És mivel Övé minden hatalom mennyen és földön, ezért bátran számíthatunk rá.

Né félj! Az angyal ezt ígéri: Jézus teelőtted is megy. Ámen.

Nyilas Zoltán esperes
(Az igehirdetés elhangzott 2020. január 1-jén a pomázi református templomban)

Jelentkezési határidő: 2020. szeptember 6.

Első alkalom: 2020. szeptember 10. 18.00 óra

Miben keressük a boldogságot? Mitől várjuk, hogy az életünkbe örömet és értelmet hozzon? Mink azok a pótszerek, amikkel általában betöltjük a bennünk lévő űrt, de ártalmunkra vannak? Ezekre a kérdésekre keresi a választ gyülekezetünkben az Élet-kérdések sorozat.

Az evangélizációs sorozat célja, hogy megértesse a résztvevőkkel életünk célját, hogy hogyan képes Isten maradéktalanul betölteni az ember boldogság iránti, mélyen gyökerező vágyát – Krisztusban.

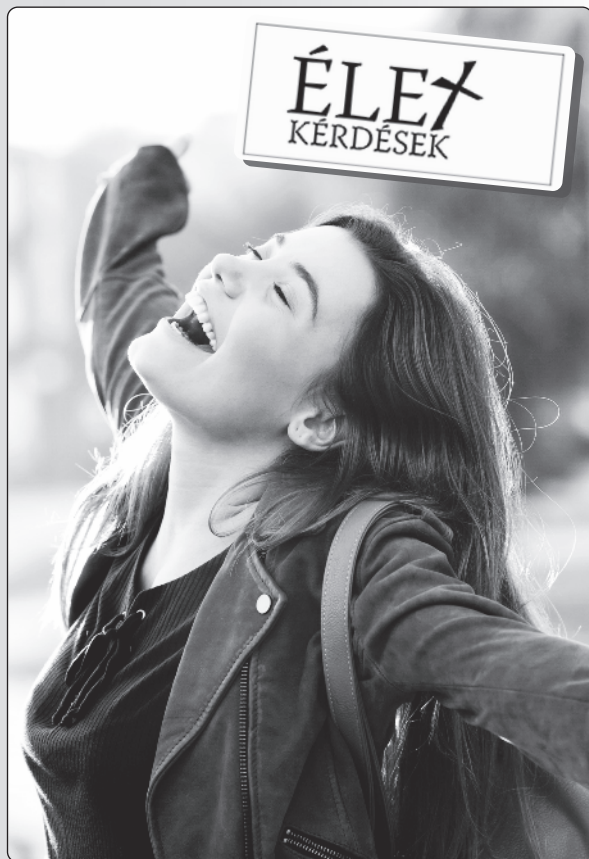
Témája: A BOLDOGSÁG

Hiszen minden ember erre vágyik, ezt keresi. Miért olyan nehéz mégis megtalálni és megtartani?

A sorozat rávilágít, hogy azért, mert Isten helyett kisbetűs isteneket bálványozunk – legyen az pénz, kalandok, önmegvalósítás, barátság, vagy megszerzeni valamit, amiről azt gondoljuk, anélkül nem élet az élet.

Bibliai történeteken keresztül (teremtés, bűnbeesés, megváltás, új teremtés) láthatjuk, hogy a boldogság iránti legmélyebben gyökerező vágyainkat csupán egyvalaki képes betölteni. Számunkra Isten legnagyobb ajándéka nem más, mint Önmaga.

A 7 részes sorozat minden alkalma tartalmaz egy rövid filmet, egy arra épülő beszélgetést, majd egy bibliai szakaszra épülő tanítást és annak megbeszélését. (Bővebben: <https://kereszt-kerdesek.hu/élet-kerdesek/>)

Kedves testvérek! Több olyan történetet is olvashatunk a Szentírásban, amely a megbocsátásról, egy elrontott, megromlott kapcsolat rendezéséről, az újrakezdésről szól. De először lássuk, hogyan vagyunk ezzel a magunk életében! Hogyan tud helyreállni a kapcsolat, hogyha valakit valamivel nagyon megbántunk, hogyha nagyon rosszat teszünk valakivel szemben? Mi a számunkra megszokott módja egy kapcsolat rendezésének?

Jelenünkben mindegyre erősen hat, hogy hogyan tapasztaltuk ezt gyerekkorunkban. Mi kellett ahhoz gyermekként, hogy újat kezdhesünk egy rossz tettünk után? Kellott valamilyen büntetést elszenvednünk, hogy megkapva rossz tettünk következményét, lezáruljon a tettünk? Voltak súlyosabb büntetések, amikre nem szívesen emlékezünk?

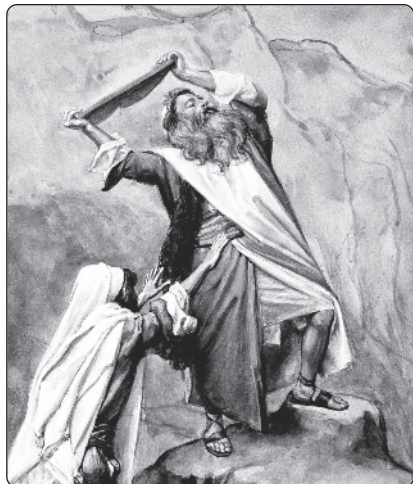
És hogyan van ez most? Ha rosszat teszsz, ha valaki megharagszik, mi kell ahhoz, hogy megbocsáthasson a másik, és rendezhessük? Mi kell ahhoz, hogy újra szerethető legyünk? És van-e olyan tett, ami után már nincs újrakezdés, mert annyira súlyos!

Ezen kérdések nyomán nehéz történetek kerülhetnek eléink az életünkéből, de a Biblia is eléink ad ilyen történeteket.

Néhány hónapja olvashattuk például Jákob és Ézsau történetét. Az is súlyos történet. Jákob bő húsz évvel azután, hogy csalással elvette a testvére, Ézsauak járó elsőszülöttségi áldást, elvette ezzel a testvére jövőjét, mindazt, ami a testvéréé lett volna a jövőben, visszatér a testvéréhez, Ézsauhoz. Hatalmas ajándékkal próbálja testvérét kiengesztelni: rengeteg állatot sorol fel a Szentírás, amit odaad Ézsauak, mai áron is több milliós értékben. Ézsau pedig az ajándékoktól függetlenül tárt karokkal várja testvérét, helyreáll a kapcsolatuk. Tudnak újat kezdeni. És van még jónéhány más újat kezdésről szóló emberi történet a Szentírásban.

De van-e megbocsátás egy házasság-törésre? Lehet-e megbocsátani és újat kezdeni, amikor esküvő után nem sokkal kiderül, hogy a legszebb napok idején a menyasszony vagy épp a vőlegény megcsalta a társát, félrelépett? Ilyen esetben van-e újat kezdés?

Itt most egy ilyen történet van előttünk Isten és a nép kapcsolatában. Nem egy helyen

hasonlíttja Isten az Ő népével való kapcsolatát férj-feleség, vőlegény-menyasszony kapcsolatához. És azt, amikor a nép elfordul tőle és bálványt kezd imádni, akkor azt a házastársi hűtlenséggel azonosítja. Mert Isten és a népe kapcsolata olyan szövetségi kapcsolat, mint amilyen a férfi és nő szövetsége a házasságkötésben. Bár itt nem két egyenlő felek szövetségéről van szó (mint egy házasságban), hanem a világmindenség Ura és gyarló emberek, az Ő népe közötti kapcsolatról van szó.

A történet szerint Isten a Sínai-hegynél szövetséget kötött népével, a nép pedig elfogadta ezt a szövetséget. Szép, ünnepi pillanatokról is olvashattunk az előző fejezetekben, amikor egyhangúlag, ünnepélyes módon is kimondja a nép, hogy igen, meg tesszük, amit az Úr mondott. Mózes még a hegyen van, visszament a szövetség további részleteiért, mindazért, amit az Úr még elmond. Eközben a nép Áron segítségével egy aranyborjút készít és kezd imádni. „*Ez a te Istened, Izrael, aki kihozott Egyiptom földjéről*” – mondják az aranyborjúra nézve. A szövetségekötés szép, ünnepi pillanatai után rögtön a szövetség durva megszegése. Szinte azonnal megtöri a nép a frissen kötött szövetséget. Ennek történetét hallottuk az első igeszakaszban és hallottuk a mai igéből az újat kezdés leírását.

A 32-33. fejezetben több részben is olvashatunk arról, hogy Isten haragszik népére. Mindannak, amit a nép tett, az a következménye, hogy Isten haragszik népére. Joggal. Isten el akarja pusztítani a népet. A tényleges ítélet azt éri, aki leborult a szobor előtt, azt imádták, de Isten az egész népet ott akarja hagyni, és azt mondja Mózesnek, hogy veled kezdek újat, majd te és a te utódaid lesznek az én népem, de ezt a népet én hagyom! Isten haragszik. Azt olvassuk, hogy amikor Mózes lejött a hegyről, összetöri a szövetség két kőtábláját, amin ott voltak a tízparancsolat igéi is. Összetöri a szövetség jelét. Mintha keveredne Mózes indulata azzal a ténnyel, hogy a nép megtöri a szövetséget, amit Isten kötött velük. A szövetség megtörését jelképezi a kőtábla összetörése is, még ha nem is olvassuk azt, hogy erre Isten utasította volna Mózes. Benne van tettében az ő indulata is. Megtörik a szövetség – annak jele pedig – a kőtábla – összetörik.

A mai igében pedig azt olvassuk, hogy amikor megjelenik az Úr Mózesnek, azt mondja: „*kimondta az ÚR nevet. Elvonult előtte az ÚR, és így mondta azt ki: Az ÚR, az ÚR irgalmas és kegyelmes Isten! Türeleme hosszú, szeretete és hűsége nagy!*” (2Móz

34,5-6) Hát, hogy is van ez, testvérek? Nem sokkal előbb a történetben azt olvastuk, hogy Isten haragszik (jogosan), és el akarja pusztítani a népet, most pedig azt olvassuk, az Úr kegyelmes, irgalmas, türelme hosszú, szeretete, hűsége nagy?! Igen, mind a kettőről olvasunk.

A mai igeszakasz már arról szól, hogy Isten újat kezd népével, megújítja szövetségét. A kettő között pedig történetek dolgoz.

Történt, hogy Mózes a népért könyörög Isten előtt. Mózes könyörög, közbenjár a népért Istennél, és hivatkozik az ősatyáknak

tett ígéretére, hivatkozik Isten kegyelmére. Ítéletet is kap a nép, amikor a bálvány előtt leborulók meghalnak. De látva, hallva Isten haragját, a nép bűnbánatot tart. Ennek jele, hogy leveszik ékszereiket, és gyászolni kezdenek. Itt a gyász, az ékszerek levétele a bűnbánat jele. Fájlalják, bánják, amit tettek, és hogy ezért Isten ítéletét akarja adni. Mindez tehát történik, de ezzel együtt igaz, hogy Isten nevének legfőbb jelentése ez: irgalmas és kegyelmes Isten, türelme hosszú, szeretete és hűsége nagy. Olvassuk itt is és olvassuk még néhány helyen az Ő szövetségben, hogy ez Isten neve. (Zsoltárok 86,15; 103,8; 145,8; Jóel 2,13; Jónás 4,2; Nehémiás 9,17. 31) Ezek a legfőbb tulajdonságai a mi Urunknak: irgalmas és kegyelmes.

És mai igénk első, legfőbb üzenete számunkra is ez: Isten irgalmas és kegyelmes. Bármit is tettünk, bármit is tegyünk, Isten irgalmas és kegyelmes velünk ma is. Bármilyen messze is kerülünk tőle, bármilyen bűnt is kövessünk el, bárhol is feledkezünk

el róla, vegyük semmibe az Ő akaratát, bárhol is térjünk le az Ő újáról, és szegüljünk szembe vele, Ő kegyelmes és irgalmas velünk! Ő mindig kész arra, hogy újat kezdjünk vele, illetve hogy Ő újat kezdjen velünk. Mindig van lehetőség újat kezdeni a mi Urunkkal – bármi is történjék, bármit is tegyünk, bármilyen messze is kerüljünk tőle! Mindig van újat kezdés Istennel!

Ez mai igénk első fő üzenete: a mi Istentünk velünk újat kezdő Isten!

De látnunk kell azt is, hogy mi kellett ahhoz, hogy Isten újat kezdjen népével! Mert volt ítélet, ítélethirdetés, bűnbánat és közbenjárás! Sőt, egyenesen azt olvassuk, hogy Mózes akarja Isten továbbvinni és nagy néppé tenni, és Isten Mózesért kegyelmez meg az Ő népének, ahogy Mózes Isten irgalmára, kegyelmére hivatkozik. Így olvassuk, ezt mondja az Úr Mózesnek: „Megteszem ezt is, amiről beszéltél, mert megnyerted jóindulatomat, és név szerint ismerlek.” Isten kegyelmes – mert volt egy közbenjáró, és volt előtte ítélet és bűnbánattartás. Ma is, bármilyen helyzetből van újat kezdés. Ma is mindig újat kezd velünk Isten, bármi is történjen.

Ha meghalljuk ítéletét, ha ez bűnbánatra indít bennünket – nem feltétlen ékszerreket kell levennünk magunkról, de valahogy meg kell jelenjen életünkben a bűnbánat –, meglátjuk a mi Mózesünket. Nem Mózes, hanem a mi egyetlen közbenjárónkat, Jézust! Isten nekünk is a mi közbenjárónkért, Jézusért kegyelmez meg! Ő a mi egyetlen közbenjárónk! Nincs más, nem kell más, nem is lehet más, aki közbenjárna, de Ő most is könyörög értünk az Atyánál! Az Ő közbenjárásáért, és az Ő értünk való szenvedéséért, haláláért van újat kezdésünk Istennel! Ezért lehet ma is, most is, számunkra is igaz, hogy az Úr, a hatalmas, mindenható Isten irgalmas és kegyelmes velünk! Türelme hosszú, és szeretete, hűsége nagy! Tapasztalhatjuk mi is, hogy Krisztus által újat kezd velünk! Mert minden bűnünkre igaz, hogy Krisztus azt magára vette, bármi is legyen, amit elkövettünk.

De azt is meg kell lássuk a történetből, hogy van következménye a nép tettének. Nem múlik el nyomtalanul az, amit a nép tett. Látnyos következmény, hogy Mózes összetöri a két kőtáblát. Isten azt mondja Mózesnek, amikor kegyelmét hirdeti meg, hogy készítse el Mózes ezeket a kőtáblákat újra! Majd Ő ráírja ezeket az ígéket újra, de már Mózes-

nek kell elkészítenie a kőtáblákat. Mózesnek kell megdolgoznia vele. A közbenjáró. Kell tenni a szövetségért, a szövetség jeléért! A tartalma nem változik a szövetségkötésnek. Ugyanazokat az ígéket írja rá, mint amik először voltak a szövetség tábláin. Isten kegyelmes, nem változik a szövetség, annak tartalma. És újra adja a jelét. Mert fontos a jel. A kőtábla, melybe megváltoztathatatlanul bele van vésve a szövetség tartalma. Van látható, kézzelfogható jele a szövetségnek. Jel, ami mindig velük volt. (Bár rátekinteni nem tudtak, mert a frigyládába volt elhelyezve, a szent sátor legbelső részében.)

És azt is látjuk, hogy míg az első Sínai-hegyi szövetségkötésnél Mózes mellett ott van a nép többi vezetője is, itt most már csak Mózes mehet fel Istenhez a hegyre, a nép a többi vezetőjét már nem engedi felmenni Isten. Nem teljesen ugyanaz minden. Van következménye a hűtlenségnek, a szövetség megtörésének. Utal is erre Isten, amikor azt olvassuk, hogy „Megtartja szeretetét ezeríz, megbocsátja a bűnt, hit-szegést és vétet. Bár nem hagyja egészen büntetés nélkül, hanem megbünteti az atyák bűnéért a fiakat és a fiak fiait harmad- és negyedig.” Nehéz ige ez, testvérek! Ugyanerről olvasunk a Tízparancsolat második részében is. „Ne csinálj magadnak semmiféle istenszobrot azoknak a kép-

mására, amik fenn az égben, lenn a földön, vagy a föld alatt a vízben vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat, mert én, az ÚR, a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok! Megbüntetem az atyák bűnéért a fiakat is harmad- és negyedig, ha gyűlölnék engem. De irgalmasan bánok ezeríz azokkal, akik szeretnek engem, és megtartják parancsolataimat.”

Hát, hogy van ez? Isten irgalmas és megbocsát, miközben a fiak az atyák miatt kell szenvedjenek? Sőt, ez még másod-, harmad-, sőt negyedgenerációig is kihat! Hát, hogy irgalmas akkor az Isten?

Látnunk kell, hogy amiről itt Isten szól, az egy örök emberi törvényszerűség. Hisz-szük és valljuk: Isten az Ő Fiáért, Jézusért minden bűnünket megbocsátja, ha bűnbánattal elé állunk. Nem büntet bennünket azokért. Megújítja velünk szövetségét, könyörül, megbocsát.

Mégis azt kell tapasztaljuk, hogy nem mint örökké tartó isteni büntetés, de emberileg, emberi kapcsolatainkban igenis van következménye a mi bűneinknek! Amit teszünk egymással, ami történik velünk, az nem múlik el nyomtalanul, hanem kihat a következő nemzedékre, és esetleg az azt követő nemzedékre is. A szülők bűnei, tettei kihatnak a következő nemzedékre, ilyen értelemben tovább öröklődnek. Ahogy a feleség bánt a férjével, meg a férj a feleségével,

tehát a szülők egymással, az kihat a gyermekekre, mint viselkedési minta, és ha ezt nem tudják magukban feldolgozni, akkor tovább öröklődik, továbbadják. Tanult mintákat kapunk és adunk is tovább. Ez az alapja a nevelésnek is. Hogy amit gyerekként látunk szüleinktől, akaratlanul is átvesszük azt a mintát. És így van tovább is: amit a gyermekeink látnak rajtunk, tetteinket, szavainkat, azok hatnak rájuk, és továbbviszik mintaként. Akkor is, ha egy rossz minta, és nem szeretnénk továbbadni.

Ezt az örök bibliai igazságot a mai pszichológia is megerősíti nagyon súlyos történetekkel és ezekkel kapcsolódó kutatásokkal. Nemrég került a kezembe Orvos-Tóth Noémi: Örökölt sors című könyve, ami ilyen történeteket ír le. Családi sebek és a gyógyulás útjai – ez az alcíme a könyvnek. Világi pszichológusként ő nyilván csak azt tudja leírni egy-egy eset példáján keresztül, hogy mindez hogyan történik, mi azonban mellé tudjuk tenni Isten Igéjéből azt a gyógyulási lehetőséget, ami az egyetlen lehetőség: ami az Isten Krisztusban megjelent szeretete.

De a történetek nagyon valóságok, maiak. Nem is véletlen, hogy ez a könyv ott van az elmúlt hónapokban legtöbbet eladott könyvek listáján. Egyre több ember szeretné megérteni saját maga működését és megismerni múltját, hogy mit hoz az őseiktől és az hogy hat a jelenére.

Csak két rövid történetet hadd olvassak fel belőle:

Negyvenes éveiben járó nő keres fel. Meggyötört és kétségbeesett, mert hónapok óta alvászavarok kínozzák. Bár könnyen elalszik, 2-3 óra elteltével felébred, és attól kezdve álmatlanul forgolódik. Reggelente persze alig tud felkelni. A kialvatlanságtól egyre ingerültebb. Közben utálja magát, amiért elviselhetetlenül hisztis, kötekedő anyja a gyerekeinek, veszekedős, elutasító felesége a férjének. De a tünetek megjelenését nem tudja semmilyen kiváltó eseményhez kötni. Közben a munkahelyén is gyülekeznek a gondok, mert egyre fásultabbá válik, nem lelkesíti, amit csinál, igyekszik kibújni a feladatok alól. A kollégáival is rendszeresen a súrlódások. Valahogy senkivel nem tud kijönni, idegennek érzi magát. Barátai sem nagyon vannak, mert kínolódásnak érzi, ha bárkivel beszélgetnie kell. ... Látom, ahogy engem is méreget, vajon elengedheti-e magát a közelemben, vajon, elfogadom-e, nem tartom-e teljesen örültnek. Nem tartom annak. ... Amikor a gyerekkoráról kérdezem, alig emlékszik valamire. ...

Egyszer aztán kétségbeesetten érkezik. Előző nap fogorvosnál volt, ahol rosszul lett a székben. Egy pillanatra elvesztette az eszméletét ... a szíve hevesen kalapált, alig kapott levegőt, miközben jártányi ereje sem volt. Teljesen kiborult, leginkább attól, hogy nem értette, mi történik vele. ... Egy hét múlva megismétlődik az eset. Akkor már figyel az apró jelekre, így összeáll a kép. A kulcs egy illat, a doktornő parfümjé, ami kísértetiesen hasonlít arra az illatra, amit évtizedekkel korábban az anyja használt. Az anyja sokszor kegyetlenül bánt vele. Nemhogy nem szeretete vagy elhanyagolta, de egyenesen gyötörte. Dolgoztatta, aztán meg számon kérte, ha nem tudta elvégezni mindazt, ami egy felnőttnek is megterhelést jelentett volna. Ha hibázott, jött a verés. Mikor mivel: fakanállal, papucs-csal, sodrófával, seprűnyéllel, ami épp az anyja keze ügyében volt. Kicsi volt, nem tudott mást tenni, mint túlni. ...

Hónapokig tart, míg összerakjuk a fel-felbukkanó múltbeli események darabjait. Rájön, hogy az otthoni bántalmazás mennyire elidegenítette környezetétől. A kifelé mutatott családi idill olyan messze volt a valóságtól, maga is érezte, nagyon rejtgetenie kell, hogyan élnek. Hozzájuk nem mehetett fel egyetlen osztálytársa se, de más vendégeket sem hívtak. A rejtőzködés gyerekkorában vésődött be zsigereibe. ... Anyja halála után sikerült beszélnie egy rokonnal, aki néhány fontos részlettel szolgált. Elmondta, hogy anyukája is rettenetes gyerekkorból érkezett gyűlölt kényszerházasságába. Csak azért ment hozzá a nála jóval idősebb alkoholista férfihoz, hogy el tudjon menekülni otthonról, ahol kegyetlenül bántak vele. Ahogy ő verte a gyerekeit, úgy verték őt is a szülei.

Ahogy beszél róla, csillapodik benne a feszültség. Először még nagyon dühös a gyerekkora miatt, később azonban elkezd látni a szülei sorsát is, és megszületik benne az együttérzés.

Még egy történetet hadd olvassak:

Egy fiatal hölgy keres fel, aki már évek óta egyedül él. Azt kéri, segítsék megtalálni erre a magyarázatot, mert amit ő eddig hangoztatott – hogy azért nincs párja, mert a férfiak hülyék –, már számára sem hihető. Kiderül, az ismerkedési szakasszal semmi gondja nincs, mindig akkor gondolja meg magát, amikor komolyra fordulnának a dolgok. Olyankor azt érzi, jobb, ha kiszáll a kapcsolatból, mert végül a férfi csak teher lesz a nyakán.

Beszélgetünk szülei kapcsolatáról, hogy milyennek látta őket gyerekkorában, hogyan beszéltek, viszonyultak egymáshoz. Amikor megemlítem neki a tartalomelemzés módszerét, ... hazaérve előszedi a családi videókat, napokig nézi a filmeket a régi karácsonyokról, születésnapokról, nyaralásokról, és jegyzeteli, milyen érzelmi töltetű mondatok hangzottak el.

Amikor következő alkalommal belép, csak ennyit mond: Már mindent értek! Kislánykorában fel sem tűnt neki, hogy az anyukája mennyit kritizálta, szapult a apukáját, mennyi lekicsinylő, leértékelő megjegyzéssel illette. Akkoriban ezt tartotta természetesnek, sőt egy idő után maga is úgy kezelte apját, mint egy tutyimutyi alakot, akinek mindent a szájába kell rágni, akire nem lehet semmit nyugodt szívvel bízni. Az apa, aki egyébként egy introvertált, csendes fickó volt, labdába sem rúghatott a két nő mellett, míg végül a házból is kiköltözött, és a kert végében álldogáló kis műhelyében éldegélt a családjától elszigetelve. Paciensse gyerekként ezt szintén olyan természetesnek találta, hogy el sem gondolkozott a helyzet mélyebb értelmén. „Apám ott lakik a műhelyben, hát ott lakik!” Persze voltak magyarázatok, hogy a férfi esténként dohányszag, anya meg nem szereti a füstöt, apa sokáig tévézik, ami szintén zavarja anyát, de soha nem gondolt bele, valójában milyen kapcsolati dinamika zajlott a két szülő között, és ez milyen összefüggésbe hozható az ő elakadásával!

Két történet, de még számos ilyen történet van, ami a hozott, örökölt bajok, dolgok, sebek továbbvitelét mutatja. A világi pszichológus ennyit tud tenni: megkeresi, segít feltárni, feltérképezni ezeket a dolgokat. Isten pedig melléadhatja az igazi gyógyulást is. Mert a generációs sebek átörökítését csak így lehet megtörni: szembenézés és a kegyelemmel, Isten szeretetével való találkozás. Szembenézés azzal, hogy mit tettem, mit tettek az őseim, mit hozok magammal, és találkozás a kegyelmes, szerető Istennel, aki begyógyíthatja a sebeket.

A törvényszerűség dinamikája ez: a látott minta továbböröklődik. Ha a gyermek abban nő fel, hogy az alkohol a megoldás a problémákra, akkor azt a mintát viszi tovább. Maga is ahhoz fog nyúlni, és gyerekei is ezt fogják látni. És sorolhatnánk az egyéb nehéz mintákat. Ennek a láncát egyedül az Isten szeretete, kegyelme tudja megtörni! Amikor valaki Istenhez fordul, nála keresi a gyógyulást, és átéli Isten szeretetét!

És lehet, hogy a szájak, az okok felgöngyölítéséhez nekünk is szükségünk van akár emberi segítségre. Emberi kapcsolatokból kapott sebek gyógyulásához lehet, hogy Isten használni akar emberi eszközöket, emberektől kapott szeretetet. De szükséges, hogy a szembesülés mellett találkozzak a szerető, kegyelmes Istennel, aki Krisztusban úgy szeret engem, ahogy vagyok! Aki helyrehozza múltamat, begyógyítja sebemet Krisztusban. Aki felmutatja, hogy szerethető vagyok, mert Ő szeret, annak ellenére, amilyen vagyok. Szembesülni a jellemmel, a múlttal, ha kell segítséget kérni, ha kell, emberek által is meghallani, elfogadni az Isten szeretetét! Erre hív ma minket a mi Urunk! (Ne féljünk tehát szükség esetén segítséget kérni egy hívő lelkigondozótól vagy más szakembertől!)

Van újat kezdés, bármit követtem is el, bármit követtek is el az őseim, mindig van újat kezdés, mert Isten az újat kezdés istene! Mert Isten irgalmas és kegyelmes Úr, türelme hosszú, szeretete nagy! Ámen.

Stift János b. lelkipásztor

(Elhangzott 2020. augusztus 2-án a pomázi református templomban)

HŰNEK LENNI MINDHALÁLG

Szüleim nagy szeretettel neveltek fel, ám a Jézus Krisztusról szóló evangélium pontos részleteit sem tőlük, sem – az akkoriban iskolákban nem létező – hit-tanórán nem ismertem meg. Ugyanakkor tisztelet övezte családukban az egyházat, a keresztény művészetet, kultúrát, építészetet – úgy mondhatnánk, hogy „kulturális keresztény” közegben nőttem fel Budapesten.

Mindaddig rendben is valónak tűnt mindez, amíg tanulmányaimat általános sikerrel végeztem. Úgy éreztem, hogy jó képességeket örököltem (nem Isten adta őket – akkori eszemmel), minden sikerül, ha elég keményen tanulok és dolgozom a célért. Ma már értem, hogyan használta ezt az elbizakodott gondolkodásomat az Úr a javamra és megtérésemre.

Az egyetem befejezése után egy kereskedelmi vállalkozásba vágtam több barátommal, ami kezdetben – kemény munka árán – igen sikeres volt. Aztán kezdődtek a gondok. Nem ment, romlottak az eredmények, bár még többet hajtottam. Ez lelkileg nagyon megviselt, nem volt még életemben olyan, hogy valami ne sikerüljön nekem. Mintha árral szemben úsztam volna, reménytelenül. Ekkor ismertette meg velem az evangéliumot egy USA-ból származó kisebb evangélikus egyház budapesti gyülekezete (A Biblia Szól Egyház – The Bible Speaks Church). Az ő igehirdetésüknek, abban az élethelyzetben végre engedtem, és elmondtam az imádságot:

A SZERECSEN KINCSTÁRNOK MEGTÉRESE

Főember az úton, kocsí rázza,
A kezében nyitva Bibliája,
Ámde nem értheti,
Nincs, aki azt neki
Magyarázza.

Küld az Isten Lelke magyarázót:
A kincstárnok látja, Fülöp áll ott! –
Az írás úgy tanít,
Az, kiről szó van itt:
Te Megváltót!

Amikor az úton vízhez érek,
A szercesen így szól: „Keresztelj meg!”
– Szállj reám, Szentlélek,
Tarts meg, amíg élek,
Keresztýennek!

Siklós József

Jöjj, Jézus, elfogadlak Megváltómnak, költözz a szívembe és szabadíts meg bűneimtől.

Ezután szorgalmasan olvasni kezdtem a Bibliát, és rendszeresen részt vettem istentiszteleti és bibliaórai alkalmakon. Nagy hatással volt rám, hogy egyedül kegyelemből üdvözülünk, nem cselekedetekből. Ugyanakkor a Bibliát olvasni helyenként igen nehéz volt, sok részt nem értettem, vagy nem tudtam még személyesen viszonyulni az olvasatokhoz. De kitartó voltam legalább.

1996-ban benősültem a pomázi Gelucsaládba, és 2000-től itt élünk feleségemmel, Ibolyával. Két szép és egészséges gyermeket kaptunk az Úrtól: Médeát (2000) és Márkot (2003). A helyi református gyülekezetbe kapcsolódtam be én is, feleségemet követve, aki itt konfirmált.

Az Úrral való viszonyom azonban hagyott némi kívánni valót maga után. Két hibába – valljuk be: bűnbe – estem: Egyrészt Istent akartam a magam céljai elérésére használni, mint egyfajta „segéderőt” (add meg Uram ezt, meg azt, ments meg ettől meg attól...), másrészt jó pár régi bűnömötől nem kívántam megszabadulni. Úgy megszoktam már a velük való „együttélést”, hogy túl nagy áldozatnak látszott letenni őket. Végül is Isten kegyelmes, nem? Majd megbánom a bűnemet újra meg újra, Ő pedig készséggel megbocsát.

Tulajdonképpen mindkét hamis viselkedésem egy töről fakadt: Én kívántam a magam életének ura maradni továbbra is. Isten ezért nagy lelki mélységeket, munkahelyi válságokat engedett rám szabadulni. Úgy látszik, nem engedek, csak a kemény dorgálásnak.

Úgy látom, az Úr keze formál, és szépen, de még számomra is kínosam lassan alakulok a kezei között. Azért imádkozom gyakran, hogy adjon még elég időt, hogy a műve kelően megszenteltté váljon. Ugyanakkor meg tapasztalom áldásait is: két gyönyörű gyermekünk Krisztus hívője, családi életünkben békeség van.

Nagyon érdekes számomra Isten és a tudomány kapcsolatának felfedezése, röviden az, hogy Isten nélkül nem értelmezhető maga a tudomány sem, tehát nem hogy ellentét, hanem éppen ok-okozati viszony van Isten és tudomány között. Tanulmányoztam és rácsodálkoztam, hogy a kortárs tudomány (biológia, genetika, fizika, információelmélet) mennyire éppen azt bizonyítja be, hogy az egész anyagi világ Isten teremtmése, nem lehetséges, hogy magától jött létre, és nem lehetséges, hogy életnek akármilyen for-

Mazaray Sándor

mája évmilliók alatt véletlenek szerencsés sorozatával létrejöheszen. Sőt, minél több új felfedezést tesz például a mikrobiológia, annál világosabb, hogy az élet létrejöttéhez és fennmaradásához egy szuperintelligens, a fizikai világot meghaladó, annak törvényeit megalkotni és bármikor áthágni képes személy léte kell. Nem talán van ilyen személy, hanem kell legyen.

Mindez azonban bár érdekes, talán nekem és némelyeknek segíthet jobban megismerni Istent, nem maga a lényeg az életem szempontjából.

A lényeg, hogy Jézus miattam, érettem és helyettem szenvedett a kereszten. Én hagytam el Őt, csaptam arcul Őt, hagytam cserben Őt, távolodtam el tőle, és Ő az, aki ebbe nem nyugszik bele, hanem – bár én vagyok érdemes a halálra – inkább Ő vállalja értem a halált, és szabadít meg tőle a feltámadással.

Igyekszem ezen a mindennapi, egyszerű síkon javítani kapcsolatomat Istennel hát. Nemrég imádkozás közben azt kérdeztem tőle: Mit akarsz, Uram, hogy cselekedjem? Ez az Ige jött válaszként – gondolatként jutva eszembe, és hiszem, Isten válasza volt: „Légy hű mindhalálg, és neked adom az élet koronáját.” (Jel 2,10) Azóta ez még egyszer megisméltódott.

Ehhez igyekszem tartani magam.

Mazaray Sándor

A.W. TOZER

MIT JELENT

ELFOGADNI KRISZTUST?

Jézus Krisztushoz való viszonyulásunk élet-halál kérdés. A hívő ember számára magától értetődő, hogy Krisztus azért jött a világra, hogy megmentse a bűnösöket.

Természetesnek vesszük, hogy egyedül Krisztusban van megváltásunk, cselekedetek nélkül. Magától értetődő, hiszen a Biblia kijelenti, nem kérdőjelezem meg; nem kérek meg valakit, hogy magyarázza el: mert egyszerűen így van. Ő *tényleg* meghalt az Írások szerint és *tényleg* feltámadott. Az Írás *valóban* azt mondja, hogy cselekedetek nélkül, csakis Krisztus által váltattunk meg.

De a nagy kérdés – és pont itt van az a rés a hídon, amelyen át milliók vesznek el –, hogy hogyan lehetek Krisztus megváltottja? Egyedül Ő vált meg minket, emberi érdemek és cselekedetek nélkül – de nem vált meg mindenkit! Tehát létre kell jönnie valamilyen kapcsolatnak Krisztussal, hogy Ő megváltson engem. De hogyan? Mert ez a kapcsolat élet-halál kérdése!

Ha megkérdeznénk egy átlagos keresztyént vagy egy lelkész, hogy hogyan kerülhetünk Jézus Krisztussal kapcsolatba és hogyan lehetünk megváltottak, általában három válasz egyikére számíthatunk. Vagy azt mondaná, hogy „*Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz...*” (ApCsel 16:31), vagy azt, hogy „Fogadd be Krisztust, mint Megváltódat” (János 1:12). Mindkét válasz igaz, szinte szó szerinti idézet a Szentírásból. A harmadik válasz pedig egyfajta parafrázis, ami az első kettőt összegzi: „Fogadd el Krisztust személyes Megváltódnak!” Bármilyen meglepő is lehet sokak számára, ez utóbbi, az „elfogadni Krisztust” kifejezés nem szerepel a Bibliában. Az azonban, hogy egy kifejezés nincs benne a Bibliában, még nem jelenti azt, hogy az azzal kapcsolatos tanítás összegzése ne lehetne bibliai igazság egy témában, ezért most erről a tanításról szeretnék szólni: mit jelent „elfogadni Krisztust”?

Mert az „elfogadni Krisztust” kifejezés az evangéliumi keresztyén világ mindenre jó csodaszere lett, ami milliókra nézve vált végzetessé. Az elfogadáshoz való hozzáállás, Krisztus passzív elfogadása lett halálösszá. Hogy olyan egyszerű és könnyű lett elfogadni. Amikor például egy igehirdető a nagyhatású prédikációja végén felteszi a döntő kérdést: „Mit kell most tenned? Fogadd el Krisztust!

Elfogadtad már Krisztust?” Vagy elmegy egy haldoklót meglátogatni, és megkérdezi: „Elfogadtad már Krisztust?” S ha azt mondja, „igen”, akkor megveregeti a vállát, és két nap múlva nagy örömmel hirdeti, hogy az illető már a mennyben pengeti a hárfát. Nos, én szörnyen tartok attól, hogy milliók vesznek el azért, mert azt hallják, hogy fogadják el Krisztust, de nem tudják, mit jelent ez igazából.

Ha azt mondják nekem, hogy „fogadd el Krisztust” – még ha ez relatíve helyes is –, de nem magyarázzák el alaposan, hogyan, ez oda vezet, hogy Krisztus ott fog ácsorogni levett kalappal előttem, és várja, hogy ÉN hogyan döntök fölé. Ő folyamodik hozzám, nem pedig én Ő hozzá. Ezáltal a saját gondolataim, érzelmeim nyomán fogadom el Krisztust, anélkül, hogy bármilyen nehézséget, kényelmetlenséget kellene vállalnom érte.

Valaki azzal az ötlettel állt elő, hogy hát nem kellene Krisztus keresztyével megterhelni az embereket, mert kényelmetlenül érintenék őket. Nos, Krisztus keresztye az egyik legké-

lent igazából. De a népszerű teológia manapság divatos tanítása szerint Krisztus elfogadása nem jár semmilyen kellemetlenséggel.

Most nézzük meg, hogyan működött volna ez a teológia az ószövetségi időkben.

Mi lett volna, ha Mózes azt mondta volna az izraelitáknak azon a csodás, de egyben félelmetes éjen: „Maradjatok a házaitekban, öljétek le a bárányt, fessétek a vérét az ajtófélfákra, aztán maradjatok veszteg, és fogadjátok el, hogy minden elvégeztetett – a nagy megváltás megtörtént! Megváltattatok a pászka bárány vére által! Adjatok hálát Istennek, örvendjétek, és állítsatok fel egy szent sátrat, s maradjatok ott, ahol vagytok!” Ha az izraeliták ott maradtak volna Egyiptomban, ajtófélfáikon a vérrel, és várták volna, hogy Isten kiragadja őket onnan, de ők helyben maradtak volna, ott haltak volna meg Egyiptomban! Fel kellett kelniük, és kimenni Egyiptomból, hogy bebizonyítsák, hisznek a pászka bárány vérenek erejében!

Aztán ott van a tékozló fiú esete. Egy embernek volt két fia. Az egyik azt mondta apjának: „Add ki nekem az örökségemnek járó részét!” Mire az apa szétosztotta fiai között a vagyonát. Néhány nap múlva útra kelt a fiatalabb fiú, elment egy messzi országba, és eldorbézolta a jussát. Amikor nélkülözni kezdett, és nem tudott élelmet szerezni, elszegődött egy kanász mellé disznókat legeltetni. Éhesen ült a fiú a disznók mellett, mert a bére még ennivalóra sem volt elég. Egy zsidó számára igen megalázó volt disznókat etetni.

És egy nap megjelenik egy ember (itt most eltérünk a bibliai szövegtől), aki tele van traktátusokkal, frissen végzett a teológián, és elkezd tanítani a tékozló fiút, hogy hogyan nyerheti meg lelke üdvösségét kilenc egyszerű lépésben. Odamegy a tékozló fiúhoz, aki épp a disznók között fekszik, s azt mondja neki:

- Jó hírem van számodra!

Az felnéz, s így válaszol:

- Hála Istennek, szükségem is van rá! Mi lenne az?

- Az édesapád kész megbocsátani neked!

- Hála az Úrnak! – kiált fel a fiú.

- Igen, az édesapád kész megbocsátani neked. Hiszed-e ezt?

- Igen, elhiszem – válaszol a tékozló fiú.

- Akkor most adjunk hálát Istennek, hajtunk meg fejünket, és köszönjük meg neki,

nyelmetlenebb, legkellemetlenebb dolog a világon. Egy életerős férfiembert, akit Jézusként ismertünk meg, élete teljében felvittek egy hegyre, s ott egy kereszten megölték. Milyen „kellemetlen” dolog volt ez neki! Bármely keresztkellemetlen! Elfogadni Krisztust a legkényelmetlenebb dolog, ha tudjuk, mit je-

hogy megmentett téged. Elhiszed, hogy az édesapád megbocsát neked. Igen, szóval ámen! Hálát adunk drága Istenünknek, hogy megmentett téged. És most Isten áldjon! Ne felejts el bizonyosságot tenni erről másoknak, aztán majd jövők, és meglátogatlak, ha ismét erre járok.

S ezután a kiskanász ott marad a távoli országban, ahol aztán fellelkesedik, és misziós lélekkel odamegy kanásztársai közé, és megtéríti őket. S hamarosan mind elhiszik, hogy az édesapa megbocsát, s mind kántálják:

- Hála Istennek, édesapa megbocsát!

Majd építenek egy kis imaházat, amit elneveznek „A Megtért Kanászok Első Imaházának”. Aztán mind ott maradnak a távoli országban, senki nem megy haza. A tékozló fiú továbbra is bűdös, koszos rongyaiban éldegél, s a környékbeli emberek – a tiszteltetreméltó szomszédok –, amikor arra járnak, felhúzzák az orrukát, és tovasietnek. A kanászok pedig azt mondják erre:

- Ugyanígy üldözték a prófétákat is ez-előtt. A mi szent életmódunk miatt hidegülnék el tőlünk.

Majd egy nap, amikor a Megtért Kanászok Első Egyházában zsoltárokat énekelnek abban a távoli országban, jön egy fiatalember, feláll közöttük, és így szól:

- Hagyjátok el bűneiteket, ti gonosz nemzetség! Hagyjátok el bűneiteket! Tanuljátok meg a jót cselekedni! Ne vétkezzetek, legyetek igazak! Kövessétek az Urat, tegyetek jót, és megmenekülnétek!

Azok pedig megfogják, és kidobják a férfit, mondván:

- Micsoda ítélkező ember! Nem hisz a kegyelemben! Minket már megmentett az, hogy elfogadtuk a tanítást!

A fiatalember továbbmegy, az idő telik, otthon a hizlalt borjú megöregszik, majd kimúlik, az édesapa meghal, a fiú pedig ott marad a távolban.

Így hirdetik manapság az evangéliumot a világban! „Higgy Krisztusban! Fogadd el Krisztust, és maradj ott, ahol vagy!” Kimagyarazzák százféleképpen, de a vége mégis csak az, hogy a bűnös a bűnben marad. És hogy a bűnben maradt ember elkárhozik, az olyan biztos, mint hogy a nap keleten kél és nyugaton nyugszik!

A mi Urunk Jézus Krisztus egyszer azt mondta:

„Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!”

Ezek Jézus gyönyörűségei szavai! „Ha valaki énutánam akar jönni...” Vegyük észre, hogy Őt érdekli a mi sorsunk, hív minket, sőt sürget is minket, de nem könyörög! Az utolsó időkben mi a feje tetejére állítottuk a dolgokat: Jézust állítottuk ítélőszék elé, és mi bűnösök ültünk a bírói székbe. S ha úgy döntünk, hogy megtérünk bűneinkből és követjük Őt, azt hisszük, hogy neki tesszünk szívességet. Miközben Ő áll, vár és tépelődik.

Barátaim, szeretném, ha tudomásul vennétek, hogy Ő erre jár, és ha valaki követi Őt, annak örök élete lesz, része lesz az örökkévalóságban; de ha nem követi, örökre elveszett – miközben Jézus Krisztus semmit sem veszít. Mert Jézus Krisztus Isten, és Isten önmagában teljes és egész. Ő tartja kezében az egész világot. Ha hozzá jövők, nem gazdagítom Őt, ha távol maradok tőle, nem lesz ettől szegényebb. Ez a lényeg, testvéreim: én vagyok az, aki nyerek vagy veszíthetek!

Ha úgy döntök, hogy „jövök hozzád, Uram”, Ő azt mondja: „tagadd meg magad!” Na, hát pont ez az, amit manapság nem merünk elmondani az embereknek: „tagadd meg magad!”

A modern vallásos hozzáállás halovány fényében furcsának tűnik, hogy Krisztus ilyen akadályt állít az emberek elé, s hogy ilyen feltételhez köti az Ő követését, amely szöges ellentétben áll az emberi természettel, mert hiszen senki nem akarja magát megtagadni. Mi meg akarjuk őrizni magunkat. Ahogy halottam: a természet első törvénye az önfenntartás. S Krisztus mégis egy olyan feltételt szab az Ő követéséhez, amely teljesen ellene megy az emberi természetnek, ellentmond mindennek, amit az iskolában tanultunk, ellentmond az önfenntartás ösztönének, és természeti énünk minden erejét Jézus Krisztus ellen irányítja, kevesbítve azok számát, akik igazán jöhetnek hozzá.

Vajon ez a Krisztus, aki letette ezt az akadályt az emberek elé, aki ezt a hatalmas gátat állította az Isten Királysága elé, vajon ez ugyanaz a Krisztus

lenne, akinek a szavait mi kijavítjuk és megváltoztatjuk? Akinek hízélgéssel, rábeszéléssel, ígérgetéssel és könyörgéssel kell követőket szereznünk? Vajon ez ugyanaz a Jézus lenne, aki mindent megad, és nem kér semmit? Aki mosollyal az arcán jár kapzsi üzletemberekkel, tisztességtelen politikusokkal, érzéki utcalányokkal és félig megtért rosszfiúkkal karöltve? Ez ugyanaz a Jézus lenne? Én nem hiszem! Pál apostol nem ilyen Jézusról beszélt. Él közöttünk egy másik „Jézus”, aki azonban nem az Újszövetség Jézusa, és nem az Isten Krisztusa.

Mert Isten Krisztusa nem könyörög üzletembereknek, nem tanyázik valami félig-megtért konzumnő koszos padlóján, gyözködve, hogy kövesse Őt, és cserébe mindent el-

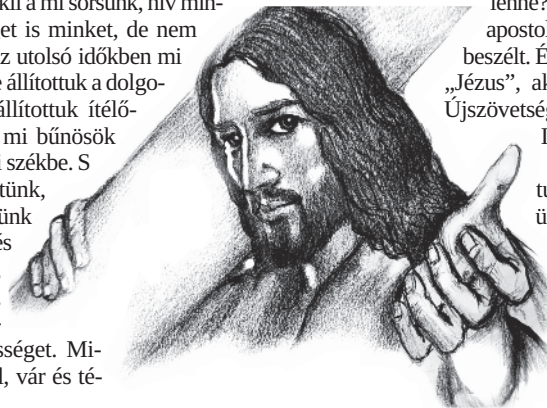
néz neki, és mindenre kitalálna valami mentességet, csak hogy kövesse Őt. Ő egyszerűen azt mondja: „Kövess engem, ha akarsz! Kövess, ha szeretnél! Bárki, aki szeretne, jöhet! Gyere hozzám!” De nem könyörög, nem hízélg, nem köt kompromisszumokat, és nem változtatja meg a feltételeket. Jézus Krisztus határozza meg a feltételeket, és nekünk kell elfogadnunk azokat. Ő az Isten, mi a bűnösök, nekünk kell hozzá igazodni! A fiataloknak, a gyerekeknek, mindnyájunknak! Isten soha, de soha nem alkuszik meg! „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!” No, ezt jelenti Krisztust elfogadni!

Szóval, mit is jelent elfogadni Krisztust? Hadd fejtsen ki még jobban.

Krisztus elfogadása azt jelenti, hogy Krisztus személyéhez való kötődést, ragaszkodást alakítunk ki magunkban. Jézus Krisztus személyéhez! Ez nem azt jelenti, hogy fűlig belezúgunk a szelíd-arcú Jézusba, hanem eljutás arra a felismerésre, hogy ez a szelíd-arcú Jézus: Ő az Isten! Arra, hogy Isten Őt mindenekfelett Úrrá tette, hogy Ő az Egyház Feje, hogy az Ő kezében vannak a halál és a pokol kulcsai, hogy Ő fogja megítélni az emberiséget, és hogy Isten neki adott minden hatalmat! Hogy ez az Ő Jézus hatalma! Elfogadni Krisztust azt jelenti, hogy hozzá szabjuk magunkat, s ez teljesen forradalmasítja, megfordítja és megváltoztatja az életünket. Ha megtérésed nem fordította meg az életed irányát, ha nem változtatott meg, akkor te nem is tértél meg, csupán a „fogadd-el-Jézust” eretnek tan áldozata vagy!

Mit jelent még elfogadni Jézust?

Azt, amikor a Krisztus személyéhez való ragaszkodás nemcsak forradalmi változást hoz, de teljeset is. Azaz nem oszthatod részekre az életed. Sokan megpróbálják felosztani az életüket, és azt mondják: „Jézus, tiéd lehet az előszoba és a nappali, a sut és az emeleti háló, de a hátsó hálószobák és a földszintiek nem. Nem mehetsz le a pincébe sem, csak az életem bizonyos részeibe engedlek be.”

Nos, ez a fajta csúfságos viselkedés az Úr Jézus Krisztussal nem vezet jóra, lelünk veszhet rajta! Ha elfogadom Krisztust, akkor az egész lényem minden zugába, minden részébe befogadom, és az én hozzá tartozásom, ragaszkodásom teljes mértékben kiterjed az érzelmeimre, az értelmemre, az akaratomra, s nem hagyja életem egyetlen részét sem érintetlenül – mindenemet befolyásol. Ha Ő nem irányíthat téged, akkor nem tud megmenteni sem. S ha Ő nem felügyelheti, ha nem lehet hatalma a te egész valód felett, akkor egyáltalán nincs hatalma feletted!

Emellett, ez a kapcsolat exkluzív. Ezen azt értem, hogy Krisztus nem lehet érdeklődési köröd egyik pontja. Azt mondják, vannak olyan országok, ahol az emberek elfogadják Krisztust, és egy ilyen kis trónusra vagy emelvényre helyezik a szobrát a házaikban. Csakhogy ezeken a helyeken Krisztus szobra egy lesz a sok közül. Hozzáadják Őt a többihez.

Jól jegyezzétek meg, testvéreim: a keresztyén ember hite abszolút. Minden mászt kizár. Egyedül csak Jézus Krisztusban hisz. Hiszi, hogy egyedül Ő az Úr, és minden más lehetséges érdeket, lehetséges megváltót kizár, minden más lehetséges reménységet elvet. A keresztyén embernek, aki valóban újjászülött, aki igazán befogadta Krisztust és elfogadta az Ő kizárólagosságát, Krisztus olyan, mint a nap a földnek: Ő az, aki körül forog az élete. Ő a te központi napod, és te keringesz körülötte, Ő pedig pályádon tart az Ő szeretetének kötelékeivel, és az Ő orcájának fénye ragyog rád. Bár van más is, ami érdekelhet téged, azok hozzá képest jelentéktelenek, másodlagosak és sokkal alacsonyabb helyet foglalnak el. Krisztus mindenek előtt! Az Úr Jézus Krisztus mindenben az első! Ő érte min-

den más utána következnek! Bármely más hozzáállás nem újszövetségi keresztyénség, testvéreim; minden más csak kompromisszum, és minden mástól az emberek csak félig-megváltottak, összezavarodottak, frusztráltak, megtevesztettek lesznek, és a sötétben maradnak.

Jézus Krisztus a te kizárólagos Megváltód, és minden egyéb kapcsolatot meghatároz és befolyásol ez az egy, mindent el-söprő, hatalmas kapcsolat. Ha nem adtad megfelelően át az életed Jézus Krisztusnak, és nem kizárólagosan hozzá ragaszkodsz, olyannyira, hogy kész vagy az életedet feláldozni érte, nem tudom, miből gondold, hogy keresztyénnek hívhatod magadat!

„aki pedig megtagad engem az emberek előtt, azt majd én is megtagadom mennyei Atyám előtt.” „Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálóm is, és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.”

Ha elfogadjuk Krisztust, elfogadjuk az Ő barátait a mi barátainként, és amikor ehhez a részhez érek, örül a szívem, mert Jézus Krisztus barátai a legkedvesebb emberek a világon. Nem szégyellem az én Megváltóm barátait. Igen, persze, tudom, hogy vannak közöttük, akik egy kicsit flúgosak, akik egy kicsit furán viselkednek; vannak, akik hatalmas, csészealj-nagyságú „Egyedül Jézus” kitűzővel a mellkasukon rohagnak az utcákon, és különös dolgokat tesznek, de legyenek áldottak ők, jót akarnak! És van úgy, hogy embereket nyernek meg az Úrnak, amikor mi, disztíngvált hívők, nem tudjuk megnyerni őket.

Talán hallottatok az egyszeri lelkipásztorról, aki egy ügyvéd barátját rendszeresen győzködte, hogy menjen el a gyülekezetbe, de mindhiába. Egyszer aztán az ügyvéd mégis beadta a derekát, és elment. Nos, ebben a gyülekezetben volt egy ember, akinek nem volt ugyan sok gőgyija, de annál gazdagabb volt a szívében. Amikor látta a pásztor, hogy eljött a barátja az istentiszteletre, elkezdett aggódni emiatt a jószívű, de ügyügyű testvér miatt, akinek szokása volt körbejárni és megkérdezni mindenkit, hogy van-e üdvössége. Ezért a lelkipásztor csendesen imádkozott, hogy az Úr segítsen neki elmondani egy igazán hatásos prédikációt, és tartsa távol ezt a féleszűt az ő tanult, kulturált, úriember barátjától, különben az valószínűleg ki fog rohanni. Az igehirdetés végén megtérésre hívta a jelenlévőket, mire természetesen megtörtént, amitől annyira tartott: az a botor testvér odament az ügyvédhez, megragadta a zakója hajtókáját, mire az ügyvéd kirohant. „Tudtam, hogy ez lesz belőle!” – sóhajtott a pásztor.

Tán éjfél lehetett, amikor csörög a telefon – az ügyvéd volt a vonal túloldalán.

- Tiszteletes úr! Jöjjön, kérem, beszélnem kell magával!

- Ó, szeretnék elnézést kérni – mondta a lelkipásztor –, úgy sajnálom a történeteket...

- Milyen történeteket?

- Hát, amiket az az egyszerű jóember tett..., hogy zaklatta az istentisztelet alatt...

- Tiszteletes úr, csak jöjjön ide, kérem, mindenképpen beszélünk kell!

Felkerekedett a tiszteletes. Mikor odaért, ügyvéd barátja így szólt:

- Veszélyben vagyok; a lelkem készen áll a pusztulásra! Szükségem van megváltásra: mondja, hogyan szabadulhatok meg?

A lelkipásztornak nem kellett sok idő, Jézus Krisztushoz vezette az ügyvédet. Amikor az felderült újjászületésének fényében, mert megbocsáttattak bűnei, és új teremtes lett, a pásztor felbátorodott, s megkérdezte:

- Az igehirdetésemnek mely része volt az, ami az Úrhoz való megtéréshez vezetett?

- Tiszteletes úr, az igehirdetésének nem volt része benne. Emlékszik arra a fura emberre, aki odajött hozzám, és megragadott?

- Hát, igen... szeretnék bocsánatot kémi...

- Nem szükséges. Pont ez az, ami miatt megtértem! Tudja, mit mondtott nekem, amikor odajött? Azt kérdezte: „Akarsz a mennybe menni?” Mire én: „Nem!” Erre azt mondta: „Akkor menj a pokolba!” – és sarkon fordulva ott hagyott. – Nagyon dühös lettem, kirohantam a templomból, de ahogy az utcára kiléptem, elkezdett zakatolni bennem: menny vagy pokol, menny vagy pokol, menny vagy pokol – ha nem a menny, akkor a pokol! Emiatt hívtam magát, tiszteletes!

Testvéreim, szeretem Isten gyermekeit. Elfogadom őket barátaimnak, mert ők az Isten barátai. Nem érdekel, milyen a színük! Ha szentek, és az Isten barátai, akkor az én barátaim is, és nem szégyellem őket.

Ugyanígy, ha Jézus Krisztusban hiszünk, akkor elfogadjuk azt is, hogy az Ő ellenségei a mi ellenségeink is. Tehát elfogadom Krisztus ellenségeit ellenségeimként; és elfogadom, hogy az Ő útjai az én útjaim. Az Ő útján járok. „Jöjjetek énhozzám” – mondja Jézus. Ez azt jelenti, hogy az Ő útján járok, ami az engedelmesség útja, az imádság útja, a szolgálat útja, az odaszánás útja, a szeretet útja, a kegyelem útja, a szentség útja – na, ez az Ő útja!

S aztán elfogadom, hogy az Ő elutasítottsága az én elutasítottságom. Elfogadni

dent alárendelek; mindenem Jézus Krisztusé, aki az én Uram és az én Megváltóm. Ő parancsol nekem, Ő az én feleségem vezére, Ő az én gyermekeim vezére, Ő az én ambícióim vezére. Ő az első, a legfontosabb, min-

Krisztust, azt is jelenti, hogy akik Őt elutasítják, azokat én is elutasítom.

Elfogadom az Ő keresztjét az én kereszttemnek, vagy legalábbis elfogadom, hogy van egy kereszt, ami az én keresztm. Hiszen Jézus Krisztus azt mondja, vegyük fel a keresztünket.

Mi a mi keresztünk? Valaki azt mondhatja, az, amikor fáj a foga: „türelemmel viselem a keresztetemet”. Nem erről van szó, testvéreim! Egy kereszt nem olyan dolog, amelyet nem te választottál. A kereszt olyan valami, amit önként, tudatosan veszünk fel, Krisztus iránti engedelmségből. Azt tesszük, amit az Úr parancsol nekünk, aztán felvállaljuk a következményeket, még ha a következmények egy keresztet jelentenek is, s vállaljuk azt a keresztünket. Jézus Krisztus nem kereste a keresztet, nem akart meghalni egy kereszten, de meg akart menteni téged, és engedelmeskedni akart Istennek, s ezekhez csak a kereszten át vezetett az út. Azért vállalta a kereszthalált, mert engedelmeskedett az Atyjának, és mert szeretett téged. Ebből láthatjuk, hogy egy kereszt: *az Istennek való engedelmség + az emberek szeretete*, és bármi, ami ezekből következik, ami fájdalmas és kemény, nehéz és keserű – egészen a halálig –, na, ez a kereszt! Tehát én is felveszem a keresztet, miként Ő is felvette a keresztjét.

S aztán elfogadom az Ő életét az én életként. Hála legyen Istennek ezért! Nem maradtunk a kereszten örökre! Hat óra telt, míg Jézus meghalt, de most él – meddig? – örökkön örökké! Visszajött a halálból, amivel teljesen meglepte az ördögöt, összezavarta a farizeusokat, és aggodalommal töltötte el a Római Birodalmat. Halott volt, de újra él! És az igazi keresztyén meghal vele – de vissza is tér a halálból az életbe. Meghal ebben az életben az ambícióinak, a büszkeségének és mindennek, amivel a világ dicsekszik. Mindennek meg kell halnunk, ami a világnak dicsősége! Brown testvér mondta a minap, hogy az embernek nincs joga igényt támasztani bármire is, amíg meg nem hal neki, és teljesen igaz van. Száz százalékosan egyetértek vele.

El kell fogadnunk, hogy az Ő jövője az én jövőm. Milyen csoda: visszajött a halálból, és az Atya jobbjára ült! Egy nap megkoronázzák Őt az összes létező koronával: azzal, amit Isten helyez a fejére, majd azzal, amit a saját néptől kap. A népe eljön északról és délről, keletről és nyugatról, s lábai elé helyezik koronáikat. Ő az uraknak Ura és a királyok

Királya, és mindenek kiáltják majd: „Ó, Isten Krisztusa, vedd magadhoz a Te hatalmadat, és uralkodj!” Te is és én is részesei leszünk ennek, ha Krisztust követjük. Belefér hát az életünkbe most egy kis kényelmetlenség, mert hatalmas dicsőség vár ott ránk!

Hadd mondjam el nektek, hogy az az ember, aki megpróbálja kikerülni veled ennek az életnek a kényelmetlenségeit, kellemetlenségeit, elbagatellizálni a keresztet, vagy legalább kipingálni és társadalmilag elfogadhatóvá tenni – az az ember az ellenséged! Nem érdekel, hogy ez az ember épp egy lelkipásztor vagy valami szent ember – ő az ellenséged! Az a tanító, akárci is legyen az, aki

azt mondja neked, hogy a keresztyén élet egy jó buli és egyszerű szórakozás, becsap téged, és nem szabad hinned neki! A keresztyén életnek megvan a maga dicsősége, kimondhatatlan öröm és dicsőség, de megvan a maga keresztje is. Ő arra hív téged, hogy válaszd a nehezebb utat, hogy a győzedelme napján gyengédén a fejedre helyezhesse a koronáját!

Most már láthatjuk, mit jelent befogadni, elfogadni Krisztust, hinni Krisztusban. Ezeket mind jelenti, és semmivel sem kevesebbet! Bármely elferdítés vagy vállon veregetés, útegyengetés, csakhogy belép a „klubba”, teljesen elfogadhatatlan!

Robertson testvér elmesélte, hogy egyszer megfigyelte, hogyan bújik ki egy fészekaljnyi kiscsibe a tojásból, s milyen rettenetes nehézségekkel jár az. Szegénykék küzdöttek, elestek, bukdácsolnak körbe-körbe, ő meg úgy megsajnálta őket. Azt mondta magában: „ha következő alkalommal látok egy kikelő tojást, segítek.” Így is tett. Mikor látta, hogy töredeznek a tojások a kotlós alatt, lelökte a tyúkot, és kibontotta a kiscsibéket a tojásokból. De azok mind meghaltak! És ez a baj oly sok keresztyénnél is: kiszedtük őket a tojáshegyéből! Annak érdekében, hogy mindnyájukat megmentsük, siettetjük a dolgot, és kivettük őket a héjból, s ennek az lett az eredménye, hogy körülöttünk haldokolnak, s mi azt mondjuk rájuk, hogy visszacsúsztak! Pedig nem csúsztak vissza, hiszen soha nem is születtek újjá!

Elfogadni Krisztust egy forradalmi tett.

Teljesen befogadni Őt – az életem minden részébe, részletébe, mindenestől. Kizárólagosan Őt elfogadni, úgy, hogy csak Ő belé vetem minden bizodalom, és rajta kívül nincs más; Ő egyedül az én reménységem. Elfogadom az Ő barátait az én barátaimnak, az Ő ellenségeit az én ellenségeimnek, az Ő útjait az én útjaimnak, az Ő elutasítottságát az én elutasítottságomnak; a ke-

resztje az én keresztm, az Ő élete az én életem, az Ő dicsőséges jövője az én dicsőséges jövőm – ezt jelenti keresztyénnek lenni!

És, drága barátaim, ez mindennél többet ér! Ha hiszünk Krisztusban, s holnap meghalunk, akkor is mindörökké szeretetteljes hálaikat rebegnénk Istennek, hogy megengedte, hogy így legyen! Ó, igen! Nem engedhetjük meg magunknak, hogy elveszünk! Nem engedheted meg magadnak, hogy csupán feltételezd magadról, hogy meg vagy váltva, amikor csupán annyi történt, hogy valaki kiszedett a tojáshegyéből, és megpróbált keresztyént formálni belőled, te viszont soha nem tapasztaltad meg, mit is jelent újjászületni.

A józan ész megköveteli tőlem, hogy tisztázzam magamban: valóban megváltotti kapcsolatban vagyok-e Jézus Krisztussal vagy sem. Nem az a kérdés, hogy aláírtál-e egy gyülekezeti tagsági nyilatkozatot, vagy hogy megkeresztelkedtetél-e, mert mindkettőt megteheded, és még mindig elkárhozhatsz; s megteheded mindkettőt, ha üdvösséged van, de nem azoktól fogsz üdvözülni. De a józan ész és lelkiismeret megköveteli, hogy megbizonyosodj. Te tisztáztad már magaddal? Ne bízz abban, hogy ez egyértelmű, vagy magától értetődő! Nem szerencséjétekről van szó; ha nem cselekszel, teljesen biztosan elkárhozol! Ha nem lépsz helyes kapcsolatba Jézus Krisztussal, az egyetlen egy lelki öngyilkossággal! Fiatalok, különösképpen figyeljete ezekben a bűnnel teli, korrupt időkben, a felületesség sekély óráiban, amikor olyanok vezetnek titeket félre, akiknek jobban kéne tudniuk, mire megy a játszma. Arra ösztönöznek benneteket, hogy bulizzátok, táncikáljátok, játsszátok be az életeteket Isten Királyságába, s így jussatok be a mennybe, hogy aztán végül kiderüljön, mindvégig a pokol felé tartottatok. Drága fiatalok, bármit megtennék, akár reggeltől estig lábtörőként szolgálnék nektek, ha azzal meg tudnák látni titeket menteni a hamis tanításoktól, hogy Krisztus elfogadása valami jó szórakozás. Mert elfogadni Krisztust egy forradalmi tett, ami teljesen megváltoztat, tetőtől talpig! Te talán azt mondom, „ez csak az öregekre nézve igaz”. Nem! Ez minden egyes emberre igaz! Kedves testvérem, ne várjál arra, hogy megöszüljön a fejed! Az elfogadás üzenete, Krisztusnak ez a radikális, forradalmi, kizárólagos, végleges elfogadása mindennel, ami vagy és mindennel, amid van, és mindenkinek szól, a legfiatalabbtól a legidősebbig!

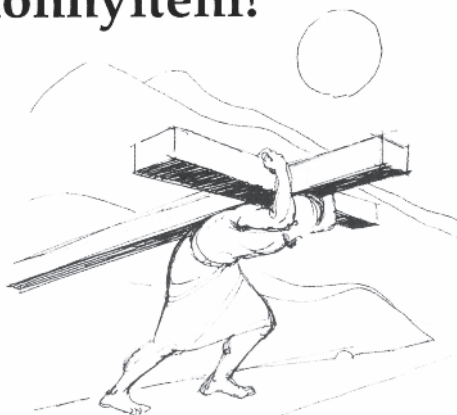
A prédikáció szerkesztett, rövidített változata.

Fordította: **Davies Bernadett**

(A magyar fordítást az angliai Parboldban élő Davies (Szabó) Bernadett újságunk felkérésére készítette el, hálásan köszönjük szolgálatát, és Isten gazdag áldását kérjük életére, családjára.) ■

Ne akarj kereszteden könnyíteni!

Kemény a harc, nehéz a kereszt terhe.
Nem bírom már! – sóhajtod csüggedezve.
De tarts ki! Egyszer meglátod, megérted,
hogy a keresztre miért volt szükséged.

Vándor roskad le az útszél kövére.
Bot a kezében. Bárcsak célhoz érne!
De nem megy tovább! Hogyan érje el,
ha olyan nehéz terheket cipel?

Amikor indult, erős volt és boldog.
Azóta annyi minden összeomlott.
Magára maradt. Szép napoknak vége.
Keserves, árva lesz az öregsége.
Szívében ott a kérdés szüntelen:
Mért lett ilyen az út, én Istenem?!

Aztán elcsendesedik. Lehet-e
ilyen csüggedt, ha Isten gyermeke?
Magasba emeli tekintetét.
Ott majd megérti, amit itt nem ért.
Fogja botját, és indul vánszorogva.
Míntha a domboldalon kunyhó volna!
Odaér. Bemegy. Fáradtan lefekszik.
Elég volt már a vándorlásból estig.
Soká eltöpreng még bajon, hiányon,
míg végre lassan elnyomja az álom.

S magát álmában is vándornak látja,
útban a távol mennyei hazába.
A mennyei város ragyog feléje.
Oda igyekszik, siet, hogy elérje.
Kezében vándorbot, vállán keresztje.
Vállára azt maga Isten helyezte.
Siet örömmel. Föl! Előre! Föl!
A messzi cél, mint csillag, tündököl.

Hőség tikkasztja. Keresztje teher.
Útközben néha pihennie kell.

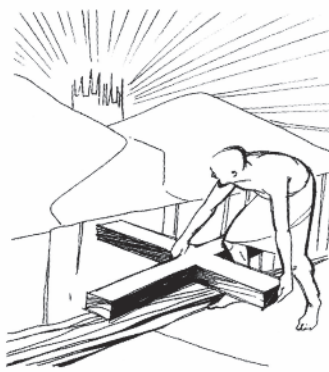
Kedves ház kínál pihenést neki.
Súlyos keresztjét ott leteheti.
S ahogy továbbindulna, mit vesz észre?
Tekintete ráesik egy fűrészre.
„Olyan súlyos keresztet cipelek.
Jobb, ha belőle lefűrészelek”
– mondja magában.
„De jó, hogy megtettem!
Sokkal könnyebb!”
– sóhajt elégedetten.

Siet tovább. Mindjárt elfogy az út,
s eléri a ragyogó gyöngykaput.
Ó, már csak egy patak választja el!
Jön-megy a partján, hídra mégse lel.
De hirtelen eszébe jut keresztje:

A túlsó partra az most híd lehetne.
Jaj, nem ér át! Hiába próbálgatja:
hiányzik a lefűrészelt darabja.
„Mit tettem!” – kiált kétségbeesetten.
„Most a cél közelében kell elvesznem,
mert keresztemet nehéznek találtam!”
S ott áll a parton keserű önvádban.

Azután új vándort lát közeledni,
s mert keresztjéből nem hiányzik semmi,
mint hídon, boldogan indulhat rajta,
hogy átjusson békén a túlsó partra.
„Rálépek én is!” Reménykedni kezd:
az ismeretlen, idegen kereszt

hátha átsegíti. Rálép, de recsen
lába alatt. „Jaj, Istenem, elvesztem!
Uram, segíts!” Így sikolt, és felébred.
Még a földön van. Előtte az élet.
Csak álom volt a kín, a döbbenet.

„Megváltó Uram, köszönöm Neked!
Keresztemet Te adtad, ó, ne engedd,
hogy egy darabot is lefűrészeljek!
Amilyennek adtad, olyan legyen!
Te vezetsz át a szenvedéseken.
A Te kereszted szerzett üdvösséget,
de mivel az enyémet is kimérted,
Te adj erőt és kegyelmet nekem,
hordozni mindhalálig csendesén!”

Fordította: T. E.

EVANGÉLIUMI KIADÓ
H-1066 Budapest, Ó utca 16.
www.evangeliumkiado.hu

H

„Illés pedig elment a pusztába, egy napi járóföldre. Odaérve egy reketyebokorhoz, leült alá, meghalni kívánt és ezt mondta: Elég most már Uram! Vedd el életemet, mert nem vagyok jobb elődeimnél!” (1Kor 19,4)

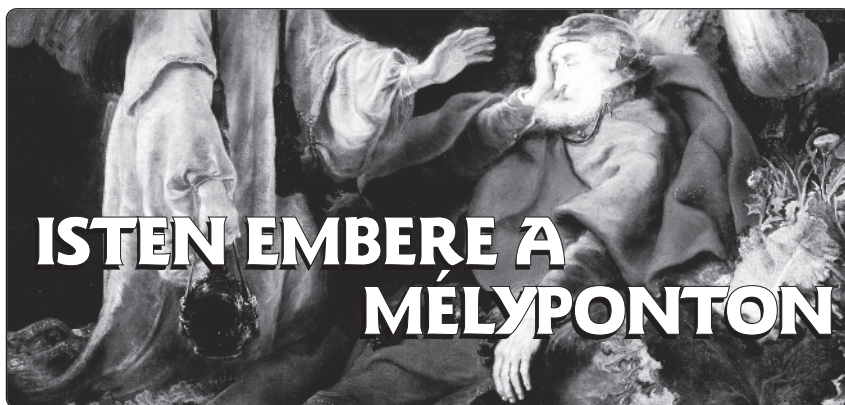
Ebben a szentírási szakaszban Illés próféta életének talán a legnagyobb mélységével szembesülünk. Mi az, amire tanít bennünket ez az igeszakasz? Illés életének ez a nagy mélypontja miben jelenthet példát számunkra? S végül, milyen ígéret jelenik meg ebben az első hallásra talán ijesztő igeverben?

Azt látjuk, hogy bizony az Isten embere is halálosan el tud fáradni, hiszen Illés az Isten embere volt. Emberileg teljesen magára maradt; aki nem fordult el tőle, vagy nem üldözte el őt, azt ő maga küldte-marta el maga mellől – mint saját szolgálójával tette. Teljesen egyedül marad. Kétségbeesett felkiáltása, hogy „nem vagyok jobb az elődeimnél”, jelzi, hogy nincsen önbecsülése. Nem látja értelmét az életének, nincs ereje tovább küzdeni. Ez egy olyan állapot, amit ma súlyos depresszióként diagnosztizálnának az orvosok. Illés korában is életveszélyes állapot volt ez, hiszen Illés maga mondja, kéri, hogy vedd el Uram az életem, legyen vége az életemnek! Annyira nehézzé, terhessé válik számára az élete, hogy ezt a terhet – magát az életet – el akarja dobni magától.

Elképzeltető, hogy többetek számára ismerős ez a helyzet. Akár eddigi életek során, akár a jelenlegi karantén-helyzetben sokan lehetnek olyan embertársaink, akik Illéshez hasonlóan reménytelennek, erőtlennek, magukra maradottnak érzik magukat, céltalannak, értelmetlennek látják az életüket. Az is lehet, hogy valaki egészen közelében jár annak a gondolatnak, hogy nincs értelme tovább élni. Lehet, hogy ezt már ki is mondta. Megrázó belegondolni abba, hogy milyen sok embertársunk jut el abba az állapotba, amikor ott van az a hatalmas kísértés, hogy ki akarok lépni az életemből!

Szeretjük azzal áztatni magunkat, hogy a hívő ember életében ilyen nem történhet. Igen nagy terhet jelent sokak számára az az elvárás, hogy egy hívő ember mindig legyen pozitív, mindig tudjon mosolyogni, mindig legyen derűlátó, minden pillanatban legyen halás, legyen boldog és egyáltalán, egy hívő ember életében olyan, hogy halálvágy vagy depresszió, nem történhet meg. Sokan mondják és sokan gondolják ezt, még mélyebbre taszítva a depresszióban szenvedő testvéreinket.

Miben lehet számunkra példa Illés ebben a nagyon nehéz helyzetében? Először is abban, amit nem tesz. Ez nagyon fontos! Nem veszi ki Isten kezéből az életét, nem veszi a saját kezébe a dolgok alakítását. Nem végez magával. Bár nagyon vágyja a halált, szeretné eldobni magától az életet, sőt szavakkal ezt meg is fogalmazza, de nem teszi meg. Az irányítást végig meghagyja Istennek! Ez életmentő, ez a mi életünkben is életmentő. Aztán őszintén panaszodik. Illésre egyébként is jellemző, hogy nem volt egy finom szavú ember. Amikor a sareptai

özvegyasszony házában imádkozik Istenhez, egészen megdöbbenő, hogy mennyire durván, nyersen, szinte számonkérő, vádaskodó módon szólítja meg Istent. Isten mégsem dorongolja le, hanem meghallgatja imádságát.

Úgy gondolom, hogy Illés először is abban példa számunkra, hogy mennyire őszinte lehet az Istennel való kapcsolatunk. Hogy nincs olyasmi, amit imádságban meg ne fogalmazhatnánk, el ne mondhatnánk, panaszkodhatnánk. Illés rengeteget panaszodik, de Istennek panaszodik! A legsötétebb gondolatait is Vele osztja meg. Amikor minden ember elhagyja, amikor emberileg teljesen magára marad, akkor is szól Istenhez. Ebben az állapotában a legtöbb, amire képes, hogy szól Istenhez, imádkozik azért, hogy meghaljon, majd leroskad egy bokor alá, és megadja magát. És Isten vele van. Éppen azt adja

majd kedves szavakat kap, ételmet és vizet, és elegendő időt, hogy kialudja magát. Miután fizikai erőre kap, Isten feladatot ad Illésnek. A depresszióból kiemelkedő ember feladatot kap és a feladat mellé emberfeletti erőt, hogy képes legyen elindulni. Ilyen Istenünk van nekünk! Azt adja, amire szükségünk van.

Kedves testvérem, lehet, hogy ebben a helyzetben te is úgy érzed, hogy nem bírod tovább, hogy elég volt. Lehet, hogy elvesztetted a munkádat, nem bírod az otthoni légkört, túl sok a sűrűlódás, mindenkit elmarsz magad mellől, vagy éppen úgy érzed, hogy ez egész világ összefogott ellened. Lehet, hogy alacsony az önbecsülésed, a világ legértékeltlenebbjének érzed magad és az is lehet, hogy az életednek semmi értelmét nem látod. Ha ilyen Illés-állapotba kerültél, azt kell tenned, amit Illés tett, hogy meggyógyulhass ebből az állapotból. Mondd el te is Istennek mindazt, amit érzel! Ne másnak panaszkodj, és főleg ne tartsd magadban! Panaszkodj Istennek imádságban! Ne akarj erősnek látszani vagy egyedül megoldani a dolgokat! Mondd el imádságban, és add meg magad Istennek! Szabad összeroskadni Isten előtt, és a legőszintebben odaborítani elé a fájdalmainkat!

Isten pedig új feladatokat és a feladatokhoz új erőt fog ajándékozni neked, ahogyan ezt Illés életében is elvégezte. Ámen.

*

Urunk Istenünk, Te látod, hogy milyen könnyen kétségbe tudunk esni. Te látod azt is, hogy milyen sokszor mennyi energiát fektetünk abba, hogy mások erősnek lássanak bennünket, és közben erőtlenebbek vagyunk. Megvalljuk Neked azt, hogy saját erőnkől nem jutunk messzire. Szükségünk van Rád, szükségünk van a Te segítségedre, kegyelmedre és bocsánatodra és arra a szeretetedre, ami ebből az igéből is árad reánk. Kérünk, hogy erősítsd meg a mi hitünket, erősítsd meg a mi irántad való bizalmunkat. Add, hogy a lehető legőszintebben tudjunk imádkozni Hozzád, és add, hogy a legnagyobb mélységben is beléd kapaszkodjunk. Ámen.

Óváryné Herpai Dóra református diakónus

(Online áhítat, 2020. május 1.)

Illésnek, amire neki ebben a helyzetben szüksége van, és megkíméli attól, amit nem bírna elviselni. Nem azt látjuk, hogy Isten prédikálni kezd, számon kérve Illést, hogy lehet ilyen kishitű; hogy nem volt elég az a sok csoda, amit látott eddigi életében! Isten meg sem szólal, mert Illésnek ebben az állapotában nem feddésre van szüksége. Isten azt adja neki, amire szüksége van: prédikáció helyett egy angyal segítségével Illés érintést,

A félelem egy alapvető érzelem, ezt is Istentől kaptuk, tehát szükségünk van rá. Elsődleges funkciója a jelző szerep. Ezt üzeni: figyelj oda, készülj fel, mert ami most, vagy a közeljövőben történik, az döntően fontos! A félelem csak rövid lejáratú mandátumot kapott, nem irányíthat és nem fejtheti ki hatását sokáig. Ami pedig ennél is fontosabb, hogy a félelemnek nincs iránytűje, ennek híján eltévesztheti a célt, és nem attól félünk, amitől kellene, így az ellenségünkhöz mehetünk védelemért, és a legnagyobb jötevőnk, a megváltó Jézus Krisztust utasíthatjuk el.

Így történhet, hogy a félelem az EGO szolgálatában behozza a kapcsolatokba a féltékenységet, az üzletbe az egymás eltaposását, a közösségekbe a bizalmatlanságot, a szívekbe a rettegést és szorongást. A Biblia azt írja, hogy a „...félelem gyötrellemel...” jár (1János 4,18). A félelem rossz tanácsadó. A félelem kelepébe viheti az ember sorsát. Számos bibliai példa ezt igazolja, nagyon fontos, hogy fölismerjük a félelemben az ellen-ségünket, és pszichikai, szellemi szinten és a hit, a kegyelem szintjén is ellenálljunk neki.

A legalapvetőbb félelem a haláltól való félelem. A Zsidókhoz írt levél a halálfélelem rabságáról beszél, és Pál feltételezi azt, hogy az ember születésétől fogva a halálfélelem rabja. Jézus eljött közénk, hogy halálával megsemmisítse az Ördögöt, akinek hatalma van a halál fölött, „és megszabadítsa azokat, akik a haláltól való félelem miatt teljes életükben rabok valának.” (Zsidó 2:15.)

A félelem romboló hatásáról sok pszichológiai könyv született, jól ismerjük, hogyan működik, csak a megoldásra nincs megfelelő receptünk Jézus Krisztus nélkül. Nemrég jelent meg *Al Ghaoui Hesna*, „Félj bátran” című könyve, tőle idézek néhány gondolatot. Először a félelem pozitív hatásairól beszél, amelynek előfeltétele, hogy szembenézzünk vele. „A félelem segítségével olyan helyzetbe kerülhetünk, amelyekből rengeteget lehet tanulni. A félelem lecsupaszítja a lelket és megmutatja, hogy ugyanolyanok vagyunk bőrszíntől, vallástól, társadalmi státusztól függetlenül, és azokat a sebezhetetlenség álcájaként felépített falakat rombolja le, amik megakadályozzák a kapcsolódást. A félelem lehetőséget ad arra, hogy kapcsolódjunk egymáshoz. Nagyon sokan a szabadságunkat korlátozó bilincsként tekintenek a félelemre, és velünk született tulajdonságként értékelik a bátorságot vagy a gyávaságot. A könyvemben kifejtett iránytű szemlélet szerint a félelem nem fix, nem tény, hanem egy tényező, ami arra ösztönözhet minket, hogy attól, hogy egyszer nem úgy reagáltunk valamire, ahogyan azt elvártuk volna magunktól, attól egy következő alkalommal ez még sikerülhet. Ehhez viszont az kell, hogy ne azonosuljunk a félelmeinkkel. A félelem megmutatja, hogy merre van dolgod. Indulj el arra, dolgozz rajta!” Igen, a felszínén lévő félelmeket meg lehet így szüntetni, de a mély egzisztenciális félelmek ellen csak a Megváltóba és a megváltásba vetett erős hit ad győzelmet.

Viszont fontos igazság, amit a világ jól ismer, hogy a félelemkeltés nagyon jó mód-

szer az emberek manipulálására. Hesna így beszél erről: „A félelem egy nagyon jó manipulációs eszköz, amivel a magyar politikai élet vezetői, vagy az Egyesült Államok elnöke is veszélyes játékot játszik. (Én nemcsak ezt a két államot emelném ki, sőt nem elsősorban őket – a szerző). Ha azok a döntéshozók, akikre sokmillió tekintet szegeződik, úgy csinálnak, mintha rettenthetetlenek lennének, azzal azt az illúziót keltik az emberekben, hogy csak akkor lehet dolgokat bevállalni, ha rettenthetetlené válunk. Ráadásul ezek a „rettenthetetlen” vezetők azzal erősítik ezt az imázst, hogy a világot egy rendkívül veszélyes helynek állítják be. Olyannak, ahol mindentől és mindenkitől félni kell – míg a biztonságunk kulcsa persze az ő kezükben van. Két nagyon fontos dolgot veszítünk: elveszítjük egymással a kapcsolatot, és elveszítjük a bátorságunkat is. Lemondunk arról, hogy képesek vagyunk felelősséget vállalni az életünkért, a döntéseinkért, és sokszor megfásultan inkább hagyjuk, hogy irányítsanak minket. Ezek a folyamatok tulajdonképpen előre lekottázhatóak, és már jól ismert szociálpszichológiai elméletek mintájára valósulnak meg. A befolyásolás és a manipuláció nem új keletű dolog, annak a képletét már réges-régen kitalálták. Elliot Aronson ’70-es években megjelent *Rábeszélőgép* című könyvében is olvashatunk erről. Az egónk halálát féljük a legjobban. Újabb minden gondolatunkat ez a félelem tölti ki: félünk a megsemmiesüléstől, attól, hogy nem szeretnek, vagy nem fogadnak el minket. Minderre még nagyon rájátszik a közösségi média: posztolunk és várjuk a lájkokat, a megerősítést arra vonatkozóan, hogy elfogadnak és szeretnek minket, tetszik, amit csinálunk.” Eddig az idézet.

Láthatjuk, hogy erre a problémára is a Bibliában találunk orvoslást. „Mert most embereknek engedek-e, avagy az Istennek? Vagy embereknek igyekezem-e tetszeni? Bizonyára, ha még embereknek igyekezném tetszeni, Krisztus szolgálja nem volnék.” (Galata 1:10.) – mondja Pál apostol. Istenfélelemre van tehát szükségünk, és ez kiűzi az emberektől való félelmet, és a nekik való megfelelési vágyat. A félelemmel való szembefordulás tesz bátorrá, de ehhez is Jézus Krisztusban találjuk meg az erőt. Ha nagynak látjuk őt, akkor sok erőnk lesz. „Dávidé. Az Úr az én világosságom és üdvösségem: kitől féljek? Az Úr az én életemnek erőssége: kitől remegjek?” (Zsoltárok 27:1.)

Hogyan győzhetünk a félelmeink fölött? Itt *Németh Sándor* írásából idézek, címe: „A félelem legyőzése.”

„Négy nélkülözhetetlen elemét találtam a Szentírásban a félelem legyőzésének.

Először is a Názáreti Jézus Krisztussal való közösségből. Mert Jézus Krisztus megváltói munkájának egyik nagyon fontos része, hogy az embert megszabadítja a félelemtől. A félelemtől való megszabadulás lényege annyit jelent, hogy amikor egy ember befogadja a Názáreti Jézus Krisztust a szívébe, akkor Jézus élete fölszámolja az ember szellemében, szívében a félelem szellemét, amely kapcsolatban áll a halál szellemével, és e helyére az életet helyezi. Az élet pedig ezután békességben és az Istenbe és az emberekbe vetett bizalomban nyilvánul meg az emberben.

A második fontos dolog, hogy be kell töltekezni – többek között emiatt is – Szentlélekkel, mert a Szentlélek belső természetéből teljes mértékben hiányzik a félelem. Ezért, ha az ember betöltekezik Szentlélekkel, akkor az ember szelleme, lelke állandón erőt kap a Szentlélektől: az erőnek és a szeretetnek, a józanságnak, a bölcsességnek, a tudománynak, az ismeretnek olyan kiadását, amely által az ember szelleme, lelke megerősödik, és egyre nagyobb erő jön létre a félelemmel szemben. (E nemcsak belülről javítja az ember szellemét a félelemmel szemben, hanem meg is őrzi a félelemtől. Nem tudnak behatolni a negatív tapasztalat által létrejött félelemérzetek és képzetek az ember szívébe, ha a Szentlélek betölti a hívó ember szívét.

A harmadik nagyon fontos elem a hit. A hit mindig a láthatatlan dolgokra és nem a láthatókra néz. A félelmet gyakran a látható dolgok negatív állása robbantja be az ember lelkébe, soha nem a láthatatlan dolgok, különösen nem a mennyi dolgok. Épp ezért, ha az ember az orientációját megváltoztatja, és a látható helyett a láthatatlanra helyezi a figyelmét középpontjára, akkor állandóan meg tudja őrizni erőben a szívét, és így a látható dolgok nem tudnak olyan mély benyomást gyakorolni a szívére, hogy ez által kiépüljön benne a rettegés és a félelem.

A negyedik fontos dolog pedig: a szeretet. A szeretet belső természetében nincs félelem. A szeretetből teljesen hiányzik a félelem, ezért ha valaki szereti az Istent teljes szívéből, lelkéből, minden erejéből, valamint szereti a felebarátait, mint önmagát, akkor a szeretet is megőrzi a szívét a félelemtől. Tehát a szeretet pozitív magatartásra, Isten követésére is ösztönzi az embert, plusz védelmet ad a félelemmel szemben.”

„A szeretetben nincsen félelem; sőt a teljes szeretet kiűzi a félelmet, mert a félelem gyötrellemel jár: aki pedig fél, nem lett teljessé a szeretetben.” (1Ján. 4:18.)

Hogyan lehetünk bátrak? Biztosan nem úgy, hogy várunk a bátorság érzésére. Ami cselekvésre készlet, az elsősorban a kétségbeesés, az igazságtalanság miatti harag, a szükséghelyzet. Inspirálhatnak Jézus és a bibliai hithősök cselekedetei, de bármely ember jó példája. Fontos, hogy abban legyünk bátrak, ami Isten szerint helyes.

Hányszor vagyunk pedig bátor szájhősök, a magunk igazáért kiállók, mindenféle vezetés ellen lázadók! Jézus arra tanít, hogy tanuljuk meg tőle: „*hogy én szelid és alázatos szívű vagyok: és nyugalmat találtok a ti lelkeiteknek.*” (Máté 11:29.) A hívőnek nagyon egyszerű a bátorság. Csak meg kell hallani Jézus Szentlelkének a szavát, és válaszolni. (Ő készíti el előre azokat a jócselekedeteket is, amelyekben járnunk kell.) Ha elég hangsúlyos számunkra a jézusi hívó szó, akkor nem hagyjuk, hogy a körülmények megfélemlítsenek. Azt tehetjük, ami helyes, a félelmeink ellenére is. Így járt a vízen Péter, ment Góliát elé Dávid, fenyegetés ellenére hirdették az evangéliumot az apostolok... és így tovább. Mi vajon hűségesek maradunk-

e Jézus Krisztushoz, ha jönnek a „nehéz idők”?

„*Azt pedig tudd meg, hogy az utolsó napokban nehéz idők állanak be.*” (II.Tim. 3:1.)

„*Mikor az emberek elhálnak a félelem miatt és azoknak várása miatt, amik e föld kerekességére következnek: mert az egek erősségei megrendülnek.*” (Lukács 21:26.)

„*Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten; hanem erőnek és szeretetnek és józanságnak lelkét.*” (II.Tim. 1:7.)

Az Úr megváltottai, akik okos szüzekként várják az Urukat, megkapják a bátorsághoz szükséges erőt. Van aki a mártíromsághoz való erőt kapja meg,

van akit Gósen földjére rejt el az Úr, de az Ő szeretete mindegyik gyermekét körülöleli. „*Minden istentelen fut, ha senki nem üldözi is; az igazak pedig, mint az ifjú oroszlán, bátrak.*” (Péld. 28:1.)

Ne engedjük meg magunknak a félelmet, hanem töltsük meg az elménket Isten Igéjével, és minden helyzetet Isten kezébe téve megkapjuk az Ő békességét. „*Békességet hagyok nektek; az én békességemet adom nektek: nem úgy adom én nektek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!*” (János 14:27.)

Haranginé Csuta Anna

MIÉRT GYŰLÖLIK EMBEREK ISTENT?

Régen erősnek éreztem a gyűlölet szót Istennel összefüggésben, akkor is, ha a Biblia használja. Azt gondoltam, az emberek nem gyűlölik Istent, legfeljebb nem hisznek benne. Közömbösek vagy kételkedők, de nem utálják Istent, inkább csak nem érdekli őket az Isten-kérdés, vagy egyszerűen nincsenek meggyőződve Isten igazságáról. Ma már máshogy látom. Minél alaposabban figyeltem az embereket és a köztük lévő kapcsolatokat, annál egyértelműbb lett számomra, hogy az Isten-kérdés a legmélyebb motivációs bázisa a viselkedésnek. Akkor is, ha ennek nem vagyunk tudatában. Sőt, abban is biztos vagyok, hogy a gyűlölet pontos és helyénvaló kifejezés az emberek Istenhez való viszonyulásának leírására. Emberek tényleg gyűlölik Istent, és ez mélyen meghatározza a gondolkodásukat és a cselekedeteiket. De vajon mi okuk lehet erre?

Amikor hajlandók erről őszintén beszélni, sokan a szenvedéseikért vagy a hallgatásáért vádolják Istent. Úgy gondolják, hogy rossz rossz alakulásáért, betegségeikért, kapcsolati nehézségeikért vagy mások szenvedéseikért Istent terheli a felelősség. Azért vádolják Istent, mert néma maradt, amikor válaszolnia kellett volna imádságokra, vagy nem tett semmit, amikor pedig hatalmas lett volna segítséget nyújtani. Istent távolinak vagy közönyösnek érzik, és nem értik, miért van ez, ha létezik. Ezek a vádak azonban inkább a haragot magyarázzák, nem a gyűlöletet. Istent szerető emberek is tudnak haragudni Istenre (gondoljunk csak Jóbra vagy Jeremiásra), a harag gyakran éppen a szeretet másik oldala. A szent és jó Istenre haragudni ostoba dolog, de ez önmagában nem gyűlölet.

Az Isten iránti gyűlölet legalapvetőbb motivációja más. Nem a vád és a nehezeltetés, hanem az ítéletétől való félelem. Emberek nem azért gyűlölik Istent, mert hallgat, hanem azért, mert nem akarják, hogy beszéljen. Ők maguk kerülnek Isten tekintetét. „A pokol a másik

ember” – mondta J-P. Sartre, de Zárt tárgyalás (Huis clos) c. drámájában, ahol ez a mondat elhangzik, valójában Istenre gondolt. Sartre egyértelművé tette, hogy számára Isten tekintete a pokol, mert elviselhetetlen mértékben sérti az emberi önrendelkezést és autonómiát. Ha az ember szabad, Isten, aki ítél felette, nem létezhet. Az emberek azért gyűlölik Istent, mert nem tudnak elszámolni az életükkel, a kegyelmet pedig vagy nem ismerik, vagy elutasítják. Inkább a tükröt törik szét, inkább a kinyújtott kart lökik el, semhogy megtisztuljanak. Jézus szerint az emberek egyszerűen azért nem akarnak a világosságra jönni, mert a cselekedeteik gonoszak és jobban szeretik a sötétséget a világosságnál. „*Mert aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot, és nem megy a világosságra, hogy le ne lepleződjének a cselekedetei.*” (Jn 3,10)

Régen megtévesztett engem a gyűlölet szó erőssége. Amikor ezt a szót hallottam, gyilkos dühöt, szitkozódó szavakat, fortyogó indulatot, vádló haragot képzeltem mögé. Nem ismertem a gyűlölet valódi természetét, noha bennem is ott volt. A gyűlölet alapvetően és lényegét tekintve nem a vádláshoz, hanem a vádtól való félelemhez kapcsolódik. Az Isten világosság, amelytől az ember elhúzódik, mint a tetten ért betörő, amikor a tulajdonos váratlanul betoppan. Mivel a rossz lelkiismeret találatkonysága szinte határtalan, az Isten iránti gyűlöletnek is megszámlálhatatlan – látható vagy rejtett – arca létezik. Ezeknek az arcoknak azonban van egy közös vonásuk: a távolságtartás. A Vádló (vagy a képzelt Vádló) távol tartása. Istentől távolságot tartani lehet közönnyel, bujkálással, gyilkos szándékkal, kifogásokkal, rágalmazással, projektálással, hamis istenek legyártásával vagy tagadással is. A tudatos vagy tudattalan cél ugyanaz: elkerülni a tekintetét.

Szabados Ádám

(Forrás: divinity.szabadosadam.hu – 2020. július 12.)

„Nem az vagyok, aki voltam a járvány előtt.” Talán ebben a mondatban foglalható össze a beszélgetésem Csékö Andrással, gyülekezetünknek immár a fővárosban lakó tagjával. András orvos, s az egyik klinikán dolgozta végig a veszélyhelyzet nehéz napjait.

A sűrűje számára március 18-án kezdődött. A koronavírus létezéséről január elején hallott először, de akkor még csak a sajtóból. Akkoriban azt gondolta ő is, az orvostársai is, hogy hasonló lesz olyan korábbi járványokhoz, mint amit a szintén koronavírusok családjába tartozó MERS vagy a SARS vírus okozott: hamar megakad a terjedése Ázsiában, és Európa érintetlen marad tőle. Hát nem! Hogy nem egy elszigetelt járvánnyal állunk szemben, arra február végén, március elején döbbsen rá, akkor, amikor Olaszországban „elszabadult a pokol”.

András az Semmelweis Egyetem Aneszteziológiai és Intenzívterápiás Klinikáján dolgozik, az új klinikai tömbben. Ezt a kórházat is kijelölték a koronavírus-gyanús betegek fogadására, vizsgálatára, és ha szükséges volt, akkor a gyógyítására. Amint a helyzet komolyra fordult, természetesen itt is tartottak

Itt teljes védőfelszerelésben vagyok. Néhány apró mozzanattal próbáltuk oldani a helyzet komolysága okozta feszültséget, ez egy erről készült kép

az orvosoknak elméleti és gyakorlati képzéseket. Nem csak a betegség természetéről, gyógyításáról, de arról is például, hogy miként kell beöltözni az orvosnak, az ápoló személyzetnek, mielőtt egyáltalán kapcsolatba kerülnek a beteggel. Igen, a beöltözésre különösen nagy hangsúlyt helyeztek, hiszen azt már akkor tudták, hogy minél előrehaladottabb a betegség, a páciens annál több vírust ürít, s így a gyógyítója is annál nagyobb veszélynek van kitéve: a beteg egy-egy köhögés során több millió vírust juttat a levegőbe.

A klinikán két intenzív osztályt alakítottak ki: először az elsőbe került mindenki, akit a betegség gyanújával vettek fel. Ezen a részlegen dolgozott András. Itt a betegek lélegeztetőgépre és teljeskörű izolációra kerültek.

Akinél a vizsgálatok kizárták a koronavírus fertőzést, átkerült a másik, „tisztá” részlegre. (A részlegen tehát a bizonyítottan koronavírus fertőzöttek és a fertőzés gyanús betegek maradtak.) A betegek a lélegeztetés és komplex intenzív terápia mellett aktív gyógytornában is részesültek. Aki ugyanis huzamosabb ideig, akár 3-4 hétig is a gépen marad, annak a lélegzéshez és főleg a köhögéshez szükséges izmai elsorvadnak, ezért azokat újra meg kell erősíteni. Ha ugyanis valaki nem tudja felköhögni a tüdejében lerakódott váladékot, az ismét gyulladást okoz, s ez akár végzetes is lehet számára.

A három hónap alatt, ameddig a kórházban koronavírusos betegeket kezeltek, körülbelül ötvenükön segítettek lélegeztetőgéppel, igaz, nem mindegyikük volt koronavírusos. Aki viszont az volt, azoknak legtöbbször idős és krónikus betegségben szenvedő, de volt közöttük húsz év alatti, teljesen egészséges is. Ez egyébként túlságosan kis esetszám ahhoz, hogy következtetéseket lehessen levonni általa.

Fizikailag András számára talán a védőruházat elviselése volt a legnehezebb. Több rétegű ruhát kell elképzelnünk, ami eleve meleg és nem szellőzik, nehogy a vírus áthatolhasson rajta. Már maga a beöltözés is percekig tartott. Egy-másfél óránál hosszabb idő után különösen nehéz volt elviselni, mert ezt követően már kezdődött a fejfájás, hányinger, szédülés, kettős látás. Általánosságban maguk az ügyeletek is sokkal megterhelőbbek voltak, mint egyébként, sokkal kevesebb volt közben az „üresjárat”.

A lelkiileg pedig leginkább embert próbáló ebben a három hónapban talán az volt, emlékezik András, hogy a betegek számára „nem volt arcuk”, hiszen a védőruházatukból

A kép a Honvéd kórházban készült munka közben. Köpenyt nem hordok, én „pizsamás” orvos vagyok...

csak a szemük látszott ki. A fertőzöttek számára pedig az lehetett a legnehezebb, hogy teljesen el voltak zárva a külvilágtól, a szeretteiktől, mert látogatásról ilyen helyzetben természetesen szó sem lehetett.

És persze nagy terhet okozott számára a bizonytalanság is.

Az első koronavírusos beteget a klinikán éppen András vette fel, amikor behozták, éppen ő volt ügyeletben. Hogy mennyi fog érkezni, milyen sűrűn, azt akkor még nem lehetett tudni. És azt sem, hogy az orvosok megfertőződése elkerülhető-e. Túl fogják-e élni ők maguk...? Április vége felé kezdett megnyugodni, akkor, amikor már egyértelmű volt, hogy a betegek nem érkeznek olyan számban,

Műtői munka közben

mint ahogy arra előzőleg számítottak. A lakosság nincs olyan mértékben átfertőződve, ami kezelhetetlenné tenné a helyzetet.

Emberileg a helyzetet András kezdetben nagyon nehezen élte meg. A legnehezebb talán az első éjszaka volt, amit nem otthon töltött el, hiszen nem tudta, látja-e egyáltalán még valaha is a szeretteit. Édesanyja is már a veszélyeztetett korban van. A járvány kitörésekor azonnal elköltözött otthonról, nehogy éppen általa fertőződjön meg a családja. Még nem oda, ahol most beszélgetünk – bár már ez a lakás is tervbe volt véve –, hanem az egyik ismerőséhez. Másfél hónap telt el, amikor először hazalátogatott Pomázra – két negatív tesztet követően. Ma is úgy éli meg ezeket a napokat – a hirtelen elköltözést például –, mint ha a háború tört volna ki.

Ami viszont tartotta benne az erőt, az éppen a családja és a gyülekezet. Tudja, hogy az édesanyja is, a testvére is, a gyülekezet tagjai is rengeteget imádkoztak érte, s persze az ő imaélete is sokkal intenzívebb lett, mint korábban. És ő sem csak saját magáért imádkozott, hanem a családjáért, a szintén idős ke-

resztzüleiért, az általa kezelt betegekért, illetve a gyülekezetért. A lelkescsaláddal is folyamatosan tartotta a kapcsolatot. A gyülekezet közösségébe, pedig a vasárnapi online istentiszteleten keresztül kapcsolódott.

A járvány aztán enyhült, az Úristen megkegyelmezett neki, a szeretteinek. Az enyhülésre szakmailag lehet magyarázat, bár ezt még senki nem ismeri, csupán feltételezések vannak, például a korábbi védőoltások. De – hangsúlyozza András – ez még nem tudományos tény, mivel a kórokozót még nem ismeri annyi ideje az emberiség, hogy fel tudta volna térképezni a természetét. Tudományos közlemény még nagyon kevés jelent meg a betegségről.

András más ember lett, mint volt a járvány kitörésekor. Nem csupán azért, mert az élete megváltozott, 29 évesen elköltözött otthonról. Megváltozott a kapcsolata Istennel is, szorosabbá vált. És átértékelt az emberi kapcsolatait is, fontosabbakká váltak számára. És ez hatással van a munkájának az intenzitására is. Jelenleg havonta 300 (!) órát dolgozik, ebből mindenképpen vissza fog venni – azért is, hogy többet lehessen azokkal, akik fontosak számára, és más úton is szolgálhasson Istennek.

Mi az Isten szándéka ezzel a betegséggel? Igazából nem tudja, nincs kialakult véleménye. A csapásokat Isten az Ő népe számára nem küldi, legfeljebb engedi – gondolja András Jób történetére alapozva. A világ járvány által okozott felfordulása mögött sokkal inkább a Sátánt véli. Ezt a kérdést azonban nem akarja eldönteni, inkább levonja a következtetést a maga számára: még inkább Istennek tetsző életet kell élni.

Hardi Péter

Maszk nélkül, két műtét közti pihenéskor

SIKLÓS JÓZSEF PANASZDAL HELYETT

Ahova éppen
állított Isten,
hű tanú ott lehetsz,
vagy soha, sehol.

Nincs galambszámnyad.
Illanó vágyad
el ne röptessen:
a „volna”-pokol.

Itt és most éled
kiszabott éted!
Só, világosság,
csak itt lehetsz.

Kintől se rettent,
helytállt a kereszten
érted a Bárány.
Így mentett meg.

Szorít a helyzet?
Vállald kereszted!
Nem azt ígérte
győztes Urad,

hogy messze röpit,
de őriz, segít,
naponként szabja meg
keskeny utad.

Panaszdal helyett,
vállald a helyed,
s erőt kérve,
hű tanú légy.

Dalold a földön,
a mennyben, örökkön
a megváltottak
új énekét.

BOLDOGOK

Boldogok – szólt egykor Jézus a hegyen,
mert akarja: az ember boldog legyen.

Boldog, aki könnyörülő szívvel
segít, mikor bajba jut a társa,
kemény ökle kézfogásra békül,
durva szóra sose nyílik szája.

Boldog, aki igazságra vágyik,
és szeretne igaz úton járni.
Tud, ha olykor könny is hull szeméből,
Isten vigasztalására várni.

Boldog, aki tudja, látja, érzi:
Isten nélkül oly üres az élet!
De ha szíve Isten előtt nyílik:
áldást, békét kap és üdvösséget.

Boldogok – szólt egykor Jézus a hegyen,
hogy életük valóban boldog legyen.

„Harcold meg a nemes harcot, ragadd meg az örök életet, melyre elhívatál.” Az öregedő Pál apostol írja e sorokat a fiatal Timóteusnak első levelében, akit gyermekkorra óta ismer és saját fiaként szeret, akinek – mint tudjuk – két gondoskodó, pásztori levelet is írt. „Harcold meg a hit nemes harcát!” – Olyannyira fontosnak tartja az apostol erre inteni tanítványát, hogy a levélben kétszer is elhangzik e mondat, ezzel kezdődik és ezzel fejeződik be ez a csodálatos kis gyöngyszem, a Timóteushoz írott első levél.

„Harcold meg a nemes harcot” – a régi Károli fordítás szerint „a hit szép harcát”, hiszen az eredeti görög nyelv kalós szava (ami csaknem százszor szerepel az Újszövetségben, s ebből 24-szer Pál soraiban) egyszerre jelent szépet, kedveset, becsületeset, vagy ahogy a mostani fordításból ismerjük: nemeset – a hit nemes harcát. Nem tudom, elég világos-e mindenki számára, hogy itt valóban harcról van szó. Nem semlegességről, bele nyugvásról, vagy nem passzivitásról, hanem harcról, küzdelemről. Ezt a görög *ó ágón* szó jelöli itt a Szentírásban. Sőt ez a szó eredetileg

szünk benne, mégpedig úgy, hogy beleadunk mindent, valóban mindent, amit Ő bízott ránk. Isten békéjét csak így nyerhetjük el, és így hozhatjuk el az emberek közé.

A másik félreértés a „harc, hát legyen harc” mindenáron félreértése, s e félreértés elkerülése miatt van ott az a kicsi, de nagyon fontos szó, mely így hangzik: nemes. Vagyis e harcot, melyet fel kell vállalnunk – ha komolyan vesszük hitünket –, akkor egyáltalán nem mindegy, hogyan is harcoljuk. Ahogy a sportban mondják (mert az is harc, nemcsak mások, de önmagunk felett), fairplay-vel, vagyis sportszerűen kell küzdeni, ennek pedig játékszabályai vannak, úgy van ez hitünkben is, s e „játékszabályok” világosan, érthetően le vannak írva ebben a csodálatos könyvben, a Szentírásban.

Ezért e mai igehirdetésnek az lenne legfőbb célja, hogy meglássuk, megértjük és magunkkal vigyük: a hit nemes harcának most ránk bízott, ránk vonatkozó üzeneteit, és azért is szólunk kell róla, mert lelki értelemben akkor maradhatunk egészségesek, ha szembeállni merünk azokkal a gondolatokkal is, melyeket elsőre talán nem szívesen fogadunk, mégis a javunkra válnak, ha megértjük és megéljük bennük Isten akaratát. Bizony, Isten ezekkel a szavakkal engem is szembesített azzal, hogy nincs mentség, kifogás, fel kell vállalni: végig kell gondolni, el kell mondani, sőt a magánéletben is meg kell harcolni mindazt, amire Ő kér.

Éppen ezért három pontban szeretnék ma Isten nemes harcáról beszélni. Az első gondolatkor az lesz, hogy fontos azt is látnunk, hogy hol is folyik ez a harc; másodsorban arról lesz szó, hogy kik is a legfőbb küzdő felek; és végzetül pedig arról, hogy hogyan is kellene e nemes harcot jól megharcolnunk?

Nézzük meg először tehát, hol folyik ez a harc?

Ehhez mindenekelőtt teljes összefüggésében kel-

lene látnunk, miről is szólt eddig Pál első levele, melyet Timóteusnak írt, s bár idő hiányában nincs arra mód, hogy az egészet felolvassuk, otthoni csendességünkben érdemes rászánni egy kis időt. Ebben a levélben ugyanis nagyon szép összefoglalót kapunk arról, hogy mi is az a három terület, ahol voltak, vannak és lesznek is harcai a mindenkori keresztyén embernek. Mindhárom fontos, az emberi élet velejárója, területei. Ezek pedig: testünk, lelkünk és szellemi világunk / gondolataink hadszínterei.

A testi téren való harc

Mindannyian testtel születünk a világra. Isten teremtett bennünket így. A bibliai gondolkodásmódban azonban a testiség szó mégis negatív, mert a bűneset következtében a test törekvése sokszor a lélek – vagyis Isten dolgai – ellen irányulnak. Úgy gondolom, mindannyian sokszor szembesülünk ezzel, ha máskor nem is, akkor, amikor gyermekeinket, unokáinkat, vagy a házastársunkat próbáljuk a helyes útra terelgetni. Pál Isten bölcsességével írt erről Timóteusnak, amikor a házasság, vagy az özvegyasszonyok életéről, vagy a pénzhez, az anyagiakhoz fűződő viszonyunkhoz szólt. Máshol, mint például a Galátákhoz írt levelében még tömörebben fejezi ki Isten idevonatkozó akaratát:

„*Intelek titeket: a Lélek szerint éljétek, és a test kívánságát ne teljesítsétek. Mert a test kívánsága a Lélek ellen tör, a Lélek pedig a test ellen, ezek viaskodnak egymással, hogy ne azt tegyétek, amit szeretnétek. Ha pedig a Lélek vezet titeket, nem vagytok a törvény uralma alatt. A test cselekedetei azonban nyilvánvalók, mégpedig ezek: házasságtörés, parázñaság, tisztátalanság, bujálkodás, bálványimádás, varázslás, ellenségeskedés, viszálykodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, pártoskodás; irigység, gyilkosság, részeskedés, tobzódás és ezekhez hasonlók.*” (Gal 5,16-21a)

Amikor megnyílik a szívünk-lelkünk Isten felé, és hit által kezdünk élni, akkor sokkal erősebben érezzük, hogy vannak küzdelmeink. Akkor mi magunk is többször éljük át, hogy ezeken a területeken harcolnunk kell. Ennek egyik oka pedig az a bennünk Isten által ébresztgetett becsületes önismeret, hogy nem mindig tudunk olyanok lenni, amilyenek szeretnénk. Próbálkozunk, olykor sikerül, olykor nem, és ha nem, akkor bizony rosszul érezzük magunkat a bőrünkben. Azonban nem szabad ettől a felismeréstől megijednünk.

versenyt is jelent, életre-halálra szóló küzdelmet. Ebből jön az *agónia* szavunk is. Küzdelem, tusakodás – amit így a nyár derekán talán hallani sem akarunk.

Mert lehet, hogy most éppen azt gondoljuk, kedves testvérem: én már annyit harcoltam, elfáradtam, hagyjon engem békén a tiszteletes asszony! Vagy azt gondoljuk, hogy a harc sosem lehet jó. A harccal sérülés, fájdalom, könny és áldozat jár. Vagy esetleg megfordul a fejünkben az is, hogy Isten a békesség Istene, akkor miért is kellene nekünk egyáltalán harcolnunk? Mégis így szól hozzánk Isten: „Harcold meg a hit nemes harcát”, és ezzel rögtön két félreértéstől akar bennünket megkímélni:

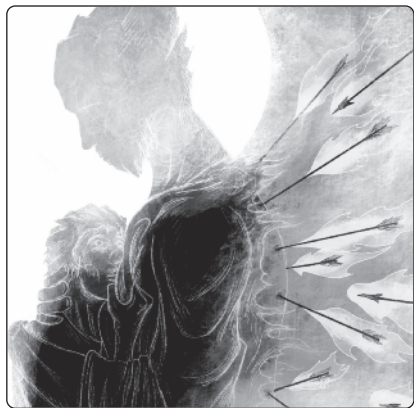
Az egyik félreértés a „nincs is harc, hiszen Isten békét hozott közénk” félreértése. Isten békéje nem azt jelenti, hogy hátradőlve nem kell semmit sem tennünk érte. A héber *shalom*, vagyis béke sokkal inkább azt jelenti: tudjuk, Isten békéjének ára van (ott a kereszten), és ezzel az ismerettel, bölcsességgel és az Úrban bízva teszünk is érte, részt ve-

Sokkal inkább örülnünk kellene neki, mert ha vannak küzdelmeink, az azt jelenti, hogy valóságosan elindultunk Isten útján.

H.V. Morton zseniális útikönyvében, a Pál apostol nyomában c. remekműben, sok érdekes tapasztalattal lát el bennünket, amint végigjárja azokat a bibliai helyszíneket, ahol Pál apostol élete során járt. Megfordult Tarzusztól kezdve, Damaszkuszon át, Antióchiában, Cipruson, Efezusban, vagy Korinthusban, eljut egészen Rómaig is, mindez az 1930-es években, puritán módon, sokszor lóháton, gyalog, a legolcsóbb autótól bérelve, egyszerű szállásokon megszállva. Könyve tanúsága szerint az a világ, melyben Pál élt, Kis-Ázsia-szerre hasonló lehetett a mai Európához. Az élet akkor sem különbözött sokban a mai erkölcsöktől. A testiség volt az első helyen. A Biblia kerek-percek ki meri mondani, hogy amikor a testiséget dicsőítették, akkor egyfajta bálványimádásról volt szó, ahogyan a mai világunkban is így van.

Ahogy Pál korában sem volt könnyű kereszténynek lenni, úgy ma sem az. Nincs könnyű dolga a mai keresztényeknek. Krisztust követni egy olyan világban, ahol a test dicsőítése az elsődleges, nem könnyű feladat. Valószínűleg mindannyian tudjuk, mire gondolok, de ha nem, elegendő, ha kinyitunk egy színes folyóiratot, vagy belenézünk egy népszerű tv-csatornába, biztosan elsősorban a testről fog szólni, diétákról, meg fogyókúrákról, meg plasztikai műtétekről, meg alakformáló tornákról, meg különböző emberi kap-

csolatokról, amin lehet ámulni-bámulni, csámcsogni vagy elszomorodni, vérmérséklet és hozzáállás szerint. Ilyen világban élünk. Elvárásokról, idealokról, meg mércékről, sokszor csak a külsőségekről szól körülöttünk minden.

Az iskolában, ahol tanítok, őszintén elmondták a tanítványaim: vágnak ők is a testre szép kapcsolatokra, az igazi hűségre, szerelemre, de ma valahogy minden úgy felgyorsult, minden olyan idegen, mintha marionett babákat rángatna felülről egy gonosz kéz. S ezt nem mi, az öregek mondjuk, hanem a tizenhat-tizenhét éves fiatalok.

A szellemi téren való harc

Másodszorban életünk folyamán azt is tapasztalhatjuk, hogy ez a harc szellemi síkon is folyik. Pál apostol jól látta ezt. Kerüld az

értelmetlen viszályokat, a szóharcokat, a tévtanításokat – írta Timóteusnak. Ma sincs másként. Elég, ha elmegyünk egy könyvesboltba. Hosszú tömött sorban kígyóznak azok a könyvek, melyek témáját ezotéria néven foglalják össze, de mi úgy is mondhatnánk, ahogyan Pál apostol mondta, tévtanítások: jóslások, asztrológia, reinkarnáció, agykontroll. Vagy gondoljunk arra a szellemi áramlatra, korszellemre, mely megkérdőjelezi, felborítani szándékozza az egészséges bibliai tanítást, mindazt, amit Istentől kaptunk családdal, nemi szerepekkel kapcsolatban. A külső, a külsőségek fontossága, a nemi szerepek felborulása, a nemi identitás kérdőre vonása. Kedves kolléganőm mesélte, hogy döbbenetes tapasztalata volt a skandináv országokban. Finnországban már nincs is megkülönböztetés az illemlhelyeken, bárki bárhova bemehet. Egy másik országban pedig azt tapasztalta, hogy háromféle wc volt: egy női, egy férfi, meg egy harmadik, nem is tudom, milyen neműeknek. A család fontosságának már-már semmibe vétele tapasztalható sok európai országban, ami sajnos hazánkra is hatást gyakorol. Az értékek felhígultak. Ezzel sok-sok kísértés éri szellemi téren a mai embert, leginkább talán a ránk bízott fiatalokat, akik sokkal sebezhetőbbek.

A lelki téren való harc

Mindez kihat a lelki téren való harcainkra is. A lelkünkben szenvedjük el ezek hatását. Belül sérülnek a mai fiatalok, akik ki tudja, mi mindent néznek az interneten. Belül sérül a lélek, amikor azt gondolja magáról egy kislány egy agyonplasztikázott női arc vagy test láttán, hogy ő nem elég szép. Belül sérül egy fiú, amikor látja, hogy nem elég férfias. Belül a lélek sérül a munkahelyen, amikor másokban az egó az úr, amikor a mindenkin átgázoló karrier a cél. A lélek sérül, amikor a pénz megszerzésének harcában már nincs elég idő, erő a családra, a barátokra, a pihenésre. A lélek sérül, amikor az emberek nem egymás társaságát, jelenlétét keresik, hanem az öncélú játékokat, internetes felületeket. Sok lelki támadás ér bennünket, amikor fiatalok vagyunk, azonban később sem lesz kevesebb. Az öregedés is sok harcot hoz: gyengül a test, betegségek ütnek fel a fejüket, több bennünk emiatt a szorongás, a félelem.

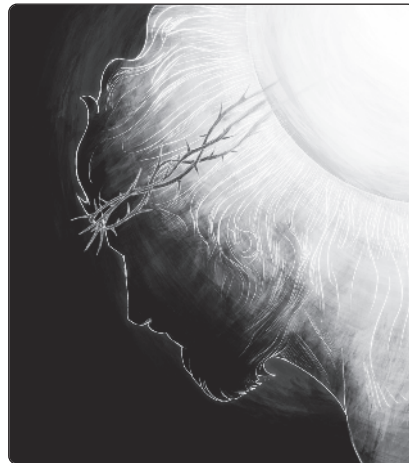
Sorolhatnám, de nem teszem, mindannyian ismerjük a magunk harcait. Harcra van szó, a lelkünk harcáról. A lelkünknek talán

még több mint a testünknek. S ne feledjük: mindannyian sebezhetőek vagyunk. Mind ezeket veletek együtt végig gondolva, valóban elmondhatjuk, hogy Pál apostol nagyon is tudta, miről beszél, amikor leírta: „*Harcold meg a hit nemes harcát!*” Isten Lelkével felfegyverezve jól tudta, hogy sokszor napi szinten meg kell vívunk ezeket a küzdelmeket.

Nézzük meg most együtt, sokszor ki is áll e harcok háttérében igazából? Ki áll a két oldalon? A Szentírás az Efézusi gyülekezethez írott levélben ezt így foglalja össze: „*A mi harcunk nem test és vér ellen folyik, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen.*” (Ef 6,12) Vagyis van egy láthatatlan világ, és ott bizony háború folyik. Tisztában kell lennünk azzal, hogy mi történik, és így kell felkészülnünk a harcra. Az egyik fél a mindenható Isten, a másik fél azonban az ellenség, aki szintén tapasztalt, felfegyverzett és elszánt. A Biblia nagyon szigorúan arra figyelmeztet, hogy csak két szemben álló ellenfél van: Isten és a Sátán. Nincs más. Itt nincs semleges terület, itt nincs harmadik út.

A történelem folyamán a hittudósok, teológusok sokat vitatkoztak azon, hogy megismerhető-e Isten. Voltak, akik úgy gondolták, hogy Isten egészen más, kiismerhetetlen, voltak, akik ellenkezőleg, úgy vélték, Istent teljesen megismerhetjük. Végül valahol konszenzus született, és én a magam részéről is ezzel értek egyet: Isten valóban egészen más: Ő a „totaliter aliter” (miként azt Karl Barth, a neves, német teológus megfogalmazta) – de szándékát, akaratát megismerhetjük a Szentírásból. Ha törekszünk erre, akkor az élet viharában, harcaiban nem leszünk tanácstalanok és bizonytalanok, hanem tudni fogjuk, hogy Ő mit szeretne tőlünk. Ez szilárd talajt jelent, és annak tudatát is, hogy igazán tartozunk Valakinek, és soha nem leszünk árvák e világban.

Leginkább azonban Jézus személyén keresztül ismerhetjük meg Urunkat és az Ő akaratát. E harcnak Ő a legfontosabb igaz fele. Ő az, aki hadakozik értünk is és a mindenkor követőkért. Számunkra az Úr Jézusban rajzolódt ki és mutatkozik be legtisztábban: milyen Istenünk van. A szeretet, az igazság, a hűség Istene. Aki mindenét odaadta értünk. Aki megmenteni jött bennünket ebből az elferdült, eltorzított, darabokra hullani látszó 21. században is, megmenteni minden kétségünk, tusakodásainkból, testi-lelki csatáinkból.

Azonban a másik fél ismerete is fontos. Nem szabad úgy tennünk, mintha nem létezne. A Szentírás már az első lapokon bemutatja az ellenfelet, a Satanost (héberül vádlót, vagy görög szóval diabolost). Isten nem titkolja el előttünk az ő kiletét. Azért teszi, hogy segítsen abban, hogy megértsük: milyen fontos, hogy döntsünk és jól döntsünk, hogy a lelkünk megmeneküljön. A döntést pedig, hogy melyik oldalon állunk, mi hozzuk meg. Ott a szívünk mélyén. Vigyáznunk kell, ha nem döntünk Isten mellett, az is döntés. Ezt tudnunk kell. Aki nem gyűjt velem – tékozol. Figyelmeztet Jézus. Legyél forró, vagy hideg – de nem lehetsz langyos.

Sok döntést hozunk életünk során: vannak apróbb, napi döntéseink (mit vegyünk fel, mit főzzünk ebédre), amik a következő órákat befolyásolják, de a legfontosabb döntés az egész életünkre kihat: igent mondtunk-e már teljes szívünkkel az Úrnak? Kértük-e már, hogy bocsássa meg a nélküle élt életünket? Döntöttünk-e már Isten mellett igazán és teljes szívvel? Ő ott a golgotai kereszten véresen és elgyengülve, fájdalommal és félelemmel küzdve döntött mellettünk. Vajon döntöttünk-e már Őmellette teljes szívünkkel?

Nem olyan régen egy osztálytalálkozó voltam, a sokadik gimnáziumi találkozónkon. Ahogy telt-múlt az idő, az este folyamán sok minden előkerült, szóba jött a család, a múlt, a jövő, s végül a hit is. Az egyik kedves volt osztálytársam elmondta: „Én hiszek Istenben, de nem tudok hinni egy emberarcú, értünk meghalt Istenben.” Pedig ez lenne az Úr akarata. Hogy úgy döntsünk, hogy erre a csodálatos és mindent legyőzni tudó áldozatra is igent tudjunk mondani. Jézus értünk vállalt tette, és az Ő egész személyére igent kell mondanunk. Akkor leszünk a jó oldalon. Csakis akkor.

Valaki egyszer megkérdezte az egykori amerikai elnöktől, Abraham Lincolntól, hogy biztos-e benne, hogy Isten az ő oldalán áll. Lincoln erre így felelt: „Uram, nem az a lényeg, hogy Ő az én oldalamon áll-e, hanem az, hogy vajon én az Isten oldalán állok-e!”

Kinek az oldalán állunk? Kinek a hangjára figyelünk? Kire hallgatunk? Ki után megyünk, amikor szembesülünk egy-egy testi-lelki gyengeségünkkel? Megállunk-e, megbánva, vagy elaltatjuk a lelkiismeretünk hangját? Kire hallgatunk, amikor előnti agyunkat a düh, a harag, mert valaki becsapott, átvért, valaki megbántott? Hagyjuk, hogy az indulatok eluralkodjanak rajtunk, vagy engedjük, hogy egy csendes, szelíd hang annyit mondjon: várj, én békeséget szeretnék adni! Kire hallgatunk, kit követünk, amikor látjuk, hogy a családban valaki azt reméli, most leülök mellé és végighallgatom? A kényelmes, önző ömberi hangra, ami azt mondja, menj, csinálj a magad dolgát, majd megoldja ő is, vagy arra a hangra, melyik arra kér: ne hagyd őt egyedül, szüksége van rád! Életünk ezer színterén naponként kapunk

alkalmat arra, hogy e harcokat megéljük.

Testi, szellemi és lelki téren is lesznek döntéseink. Az egyik oldalon Isten hadakozik érted, szavával, Lelkével, Igével, hogy Őrá hallgassunk. Cselekedni azonban nekünk kell! A döntéseket nekünk kell meghozni.

Szeretnék most mindenkit még egyszer megerősíteni abban: Isten akarta úgy, hogy a hitünknek harcai legyenek. Ha ezt elfogadjuk, és nem lázadunk ellene, sőt, ha meglátjuk benne lelki fejlődésünk mérföldköveit, akkor már csak az a kérdés marad, hogy a mindennap-

észreveszi, hogy bánunk valamit, hogy fáj egy-egy füllentés, irigy gondolat, alaptalan rágalom, testi-lelki bűn, akkor azzal vádol, hogy reménytelen esetek vagyunk. Hogy rajtunk már senki sem tud segíteni, vesztettünk.

Autóvezetés közben sokszor gondolok arra, hogy a visszapillantó tükör olyan, mint a mi személyes múltunk. Az ellenség két dolgot akar: vagy azt akarja, hogy túl sokat nézzünk vissza ebbe tükörbe, és a múlt során elkövetett hibáink, tévedéseink, mulasztásaink hosszú listája miatt magunkba roskadjunk és emiatt

Nem az a lényeg, hogy Isten az én oldalamon áll-e, hanem hogy vajon én az Isten oldalán állok-e?

Abraham Lincoln

jainkban hogyan is harcoljuk meg ezt a harcot?

Volt már szó a fair-playről. A hitnek harcát csak nemes, szép módon, krisztusi módon lehet végigküzdeni. A győzelemhez ismerünk kell azonban azt is, hogy mit akar az ellenfél. Ismernünk kell a taktikáját. A Gonosz kezdettől fogva azt akarja, hogy mi ne törődjünk Isten akaratával, ne keressük Őt, maradjunk meg a testiség szintjén, nem kell foglalkoznunk mással, csak magunkkal. Ennek legfőbb csapdája pedig az, hogy ne vegyük komolyan Jézus jelenlétét. A Szent Lélek által jelenlévő Istent. Ne lássunk túl testünkön, haragjainkon, személyes sérelmeinken, saját vágyainkon, saját önös akaratunkon.

Ehhez fegyverei is vannak, amiket nem szabad alábecsülnünk, de túlságosan rettegünk sem szabad tőle.

Az elsődleges fegyvere a hazugság, ezt pedig nagyon ügyesen kezeli.

Többféle trükköt alkalmaz: mondják, hogy magát vagy túl nagyknak mutatja, hogy féljünk és rettegünk egész életünkben, vagy éppen ellenkezőleg, magát túl kicsinek és jelentéktelennek, hogy ne vegyük őt komolyan, és emiatt elbizakodottokká váljunk. A legnagyobb fegyvere pedig az, hogy úgy tesz, mintha nem is létezne és ebben sok igazság van, amit szintén a mai kor emberén láthatunk. Isten létezését sokan még csak-csak elfogadják, ha nem is keresik, vagy követik akaratát sajnos sokan, de az Ördög létezésén legtöbben mosolyognak.

Az Ördög másik fegyvere a vádaskodás. Sokszor nem alaptalanul vádol, de a szándéka semmi esetre sem a bűnbánatra segítés. Ha

ne tudjunk az előttünk lévő útra koncentrálni, vagy pont ellenkezőleg, hogy soha ne nézzünk vissza és soha ne bánjuk meg, mindazt, amit tettünk, és ne vegyük észre, ha fenyeget a baj. Vigyáznunk kell mindkettő balesetveszélyes! Nehogy a gyakorlatban kipróbáljuk! Sőt, a hitéletünkben sem érdemes kipróbálnunk!

Ahhoz, hogy a hit nemes harcát megharcoljuk, hogy jól harcoljuk a mindennapjainkban, természetesen nemcsak az ellenfél taktikáját kell ismernünk, hanem legfőképpen azt, ahogyan Isten, a mi hadvezérünk harcol. Őt kell követnünk harcaink során. Ehhez pedig a Szentírásból meríthetünk. A bibliai történetek, események, imádságok, példázatok mind azért írtak meg, hogy segítségünkre legyenek életünk folyamán ebben is. Harcainkat úgy tudjuk nemes módon megharcolni, ha Istentől tanulunk. Legfőképpen pedig úgy, ha azt látjuk, követjük, ahogyan az Úr Jézus harcolt. Mert valóban azért jött el közénk az Isten Fia, hogy az Ördög munkáit lerombolja. Jézus egész élete annak a bizonyossága és tükrö, hogy Isten győzelmet aratott a Gonosz felett! Győzelmet jóssággal, szeretettel, igazsággal, hűséggel minden cselekedetében, tanításában, gyógyításában és szavában, majd pedig véresen és szenvedve, a golgotai kereszten! Győzelmet aratott, Isten akarata szerint. S ennek jeleként harmadnapon feltámadott, hogy lássuk és higgyük: Krisztus legyőzte a bűnt és a halált! Győzedelmes Urunk van!

Jézus Krisztus követésével lehetünk győztes keresztyének a harcainkban. Nemcsak azért, mert Őbelőle mindig meríthetünk (Isten üdv-történeti munkájának ismerete csodálatos ismeret és erőforrás), hanem azért is, mert személyesen átélhetjük küzdelmeink során, hogy Ő ma is, most is valóságosan értünk, az Ő gyermekeiért harcol és közbenjár.

„*Hadakozik értetek az Úr*” – ahogyan Mózes mondta egykoron.

Hogyan tudunk e harcban végig kitartóak maradni? Mert bizony életünk folyamán lehet úgy, hogy ellankad a hitünk, vagy a testi vágyak le akarnak győzni, és tévútra szeretnének vinni. Pál apostol így ír: „*Harcold meg a hit nemes harcát, ragadd meg az örök életet.*” Hívjuk újra segítségül a görög nyelvet! Itt a megragadni szó nem azt jelenti, hogy elkapom, mint a labdát, azután továbbdobom, hanem azt jelenti, hogy valamit úgy veszek a kezembe, szinte belekapaszkodom, hogy azt mindvégig meg is akarom tartani, és soha többet nem szeretném elengedni. Így kell minden harcunkban belekapaszkodni Isten ígéretébe: az örök élet reménységébe. Tudjátok, ahogy az igazgyöngyre találó ember, mindennél fontosabbnak tartja a megtalált kincset. Az örök élet reménysége, mindennél nagyobb kincs, testi-lelki-szellemi téren átélte kísértéseink és próbáink során gondoljunk erre! Mert lesz úgy, hogy meg kell tagadnunk vágyainkat, ha azok Isten akarata ellen beszélnek, hogy például a család kötelékét megtartsuk. Vagy lesz úgy, hogy meg kell tagadnunk félelmeinket, és csak azért is bízunk kell, még ha minden körülmény ellene szól. Lesz úgy, hogy nemet kell mondanunk valami kecsesgertő, nagy nyereséget ígérő dologra, csak azért, mert az nem a világosság, a becsületesség útja, és lesz úgy, hogy nemet kell mondanunk indulatainkra is, meg az önértéteinkre, csak azért, mert az Úr azt mondja, hogy meg tudsz bocsátani, én segítek neked ebben.

Lesznek küzdelmek és harcok, azonban hiszem, hogy nem leszünk ezekben soha sem egyedül. Velünk hadakozik, értünk hadakozik az Úr. Nagyszerű és győzelemre segítő fegyvereket ad Isten a harcban: pajzsot, vértet, sisakot, sarut, kardot, hogy megállhassunk az ördög mesterkedéseivel szemben ebben a küzdelemben. Bizony jó újra és újra felidézni harcaink során e csodálatos fegyvertár készletét, az Efesusi levél alapján:

„*Álljatok meg tehát, felövezve derekatokat igazságszeretettel, és magatokra öltve a megigazulás páncélját, felsaruzva a lábatokat a békeesség evangéliuma hirdetésének a készségével. Vegyétek fel mindenképpen a hit pajzsát, amellyel kioltjátok a gonoszban minden tüzes nyílát. Vegyétek fel az üdvösség sisakját is, és a Lélek kardját, amely az Isten beszéde. Minden imádságotokban és könyörgéseitekben imádkozzatok mindenkor a Lélek által.*”

Végezetül két fontos dolog, aminek ismeretét magunkkal kellene vinnünk.

Az első: Ebben a harcban nem leszünk egyedül: nemcsak azért mert Isten velünk, hanem azért sem, mert társakat kapunk a küzdelemhez. Hol vannak? Itt vannak körülöttünk. A gyülekezetben, meg otthon, meg az igaz barátaink között. Isten csodálatos gondoskodása, hogy a mentő szeretet nagyon sokszor emberek által érkezik el közénk.

A második, hogy mivel a végső győzelmet már megvívta értünk Isten a golgotai kereszten, és a Sátán jól tudja ezt, azért is küzd egyre elszántabban, halálos sebe utolsó erejével csap-

kod ebben a világban, mi mégis tudhatjuk, hogy Isten győzött. Jézusban győzött a gonosz felett a golgotai keresztfán. Ezért nevezethetünk keresztyének. Nem a magam érdemei miatt. Tartson ez engem, bennünket nagy-nagy alázatban!

A hit nemes harcához ezt az alázatot vigyük magunkkal! Mert lehet, hogy lesznek rossz döntéseim, lesznek vétkeim, mulasztásaim, tévedéseim és bűneim, mert csak Krisztusnak nincsenek. Azonban Isten megtartó szeretete, amellyel az Övének tart bennünket, mindennél erősebb.

Hadd fejezzem be egy kedves, talán mosolyt fakasztó történettel, mely hűen tükrözi az ember harcait élete során. Reménység szerint nem érték félre a kedves testvérek, mindenesetre abban megerősített engem, amikor olvastam: az alázat milyen fontos is a hit nemes harca során.

Egy fiatalember mindössze harminckét éves volt, amikor bankigazgatói állásra jelölték. Ez az előléptetés a fiatalember legmerészebb álmait is felülmúlta, de egyszersmind meg is rémítette, ezért elment az igazgatóság köz-

tiszteltben álló idős elnökéhez, hogy tanácsot kérjen, hogyan lehet belőle jó bankelnök.

– Mi a legfontosabb dolog, amit újdonsült elnöként tennem kell? – kérdezte az idősebb férfit.

– Hozzon jó döntéseket! – hangzott a tömör válasz.

A fiatalember egy kicsit gondolkodott, majd azt mondta:

– Nagyon köszönöm, ez nagyon hasznos. De nem tudná egy kicsit részletesebben kifejteni? Hogyan hozhatok jó döntéseket?

A bölcs öregúr így felelt:

– Tapasztalattal.

Ekkor a fiatal elnök dühösen kifakadt:

– De uram, én ezért vagyok itt! Nincs kellő tapasztalatom ahhoz, hogy jó döntéseket hozhassak. Hogyan szerezhetek tapasztalatot?

– Rossz döntésekkel! – jött a válasz.

Kedves testvérek! Isten segítsen bennünket mindvégig hitünk nemes harcaiban, segítsen jó döntéseket hozni, segítsen megmaradni a hitben, de mindenekelőtt segítsen abban, hogy teljes szívünkkel meg tudjuk élni és meg tudjuk köszönni: Urunk, a végső csatát Te már megvívta értünk a Golgotán, ezért nekünk soha nem kell egyedül harcolnunk. Te vagy az, aki hadakozol velünk és értünk. Segíts, hogy ne vigyük le Rólád soha a tekintetünk. Ámen.

Sebestényné Jäger Orsolya lelkipásztor

(Az igehirdetés elhangzott 2020. július 12-én a csobánkai imaházban)

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA

JÉZUS IGÁJA (Mt 11,27-30)

Gyűrött évek fáradt vándora
tapogatózol, mint aki körbejár.
Földig lepergő, elcsorgó idő
bő kosarába gyűjti be a nyár.

Csöndbéli idő, midőn felednéd,
hogy egyszer e földön véget ér,
számadás lesz a küldetésből,
és porrá lészel, amelyből vétetél.

S míg meghajlott hátadat
igába fogta, gúzsba kötözte a vád,
egy másik igát ad: gyönyörűséget,
Kí földig hajolt le Hozzád.

ISTEN ORSZÁGA (Lk 17,21)

Útra kelsz. Sarud szíját kioldja az élet.
Mezítláb taposod az idők sarát.
Lépteid ívét fényekben mérik,
a legszentebb csata immár a te csatád.

A keskeny ösvényen indulsz tovább,
lankás domboldalon tájba simult tábla:
Áttetsző kék betűk a szelídek szívében:
itt van közöttünk Isten országa.

A legtisztább íz minden íz között –
a Könyvből cseppenként kortyolod szavát,
s már benned lobbantja titkát az öröklét,
mint időlen fényét a gyertyaláng.

PIPACSKOK ÁLMA

Vedd az árnyas ég alatt fogant szavam,
úgy kaptam én is, miként kiforr a bor,
vagy mint magányos dűnék partjain a szél,
mely távoli víztükrök felé sodor.
És írok egyre, véghetetlenül,
ez jutott osztályrészemül nekem,
vedd az árnyas ég alatt fogant szavam:
pipacsok álma nyári réteken.

Bizonyságot tenni olyan, mint azt mondani: Jézus él! Azzal, hogy cselekedett az Úr Jézus valakinek az életében, tanúságot tesz arról, hogy ő létezik és él! Tudjuk, de hisszük-e, hogy Ő a feltámadás és az élet; és aki hisz benne, ha meghal is, él; és aki él, és hisz benne, az nem hal meg soha? Hiszed-e ezt? – kérdezte Jézus Mártától. Hiszük-e vagy csak beszélünk róla?

Krisztus minden követőjének kell legyen egy története, amiben Ő az az egyetlen, akiért otthagya az Úr a kilencvenkilencet. Kell egy történet, amiben világossá lett számára az igazság és megszabadította őt. Egy történet, amikortól – már nem egyedül, hanem – az Úrral együtt jár, Aki megtartja, és Akinek kegyelme minden egyes nap vele együtt ébred.

Jézus minden követőjének és tanítványának az életében ott kell lennie egy nagy pipának az újjászületés mellett: megtörtént. Nem elkezdődött vagy megakadt..., feladta..., visszaríadt..., elodázta..., hanem: MEGTÖRTÉNT. Minden történetben ott kell lennie az ember igazi újjászületésének, mert ahogyan Jézus mondotta: aki nem születik újjá, nem láthatja meg Isten országát; ha valaki nem születik víztől és Lélektől, nem mehet be az Isten országába.

Elmondom én is, hogy az Örökkévaló kegyelme által milyen állomásokon mentem keresztül, hátha ez valakinek segít. Ha csak egynek is a szából, már megérte. Biztos vagyok benne, ha csak egyetlen ember szorult volna arra, hogy Jézus Krisztus meghaljon érte, ugyanúgy megtette volna. Jézus mindannyiunkért meghalt. Feltámadásával pedig az Örökkévaló pecsétet tett arra, hogy amit Jézus mondott, mind igaz. Érdemes tehát érteni és követni, amit Jézus mondott és cselekedett, különben azok leszünk, akik azt mondják neki: Uram, Uram, de nem cselekszik a mennyei Atya akarát.

A mennyei Atya akarától és kegyelméből 1973-ban születtem Csíkszeredában. Katolikus családban nevelkedtem, nagymamám apáca volt, de az akkori rendszer feloszlatta a rendet, így férjhez ment és gyerekei születtek. Ő

mesélt nekem elsősorban Istenről, Jézusról. Emlékszem, hogy szentképeket kércséltem tőle. Az egyik közülük különösen megragadott, amelyiken Jézus és egy báránka volt. El-eljártunk misére is. Nem sokat fogtam fel az egészről, de ünnepélyesnek hatott az orgonaszó, a papok ki-be vonulása, a csilingelés és minden szertartás: hol térdelni kellett, hol felállni. Kivételes alkalmakkor még a csíksomlyói Szűz Mária szobrához is felmentünk, a sokezer térd és láb által koptatott, emberek bűnei súlya alatt meg-megreccsenő falépcsőn. Pár szóban összefoglalva: szentnek és érintetlennek látszott minden.

A Szentírás is ugyanilyen szent és érintetlen volt. Ott állt a könyvespolcon a többi könyv között, de nem láttam senkit a családban, aki olvasta volna. Sokszor vártam nagymamám, hogy reggelente kiflit hozzon a tej mellé a Szék úti kocsmá melletti boltból. Nagypám asztalos volt és el-eljárogatott a kocszába.

Az anyai ágon nagymamám korán elment. 5 éves voltam és nem értettem miért sír mindenki körülöttem. Aztán én is sírást erőltettem magamra, mert azt hittem: úgy kell. Fogalmam sem volt, hogy mit jelent nem lenni itt, és hova megy az, aki nincs már. Volt nekik egy piros viharlámpásuk, amivel szerettem az udvaron jární. Mágig örökök egy képet, amelyiken a lámpással és egy sarok kenyérral gyakorlatozok az udvaron.

Szüleim tették a dolgukat. Iskoláztak, felneveltek és az egyetemre vezetett az utam, ahol sok emberrel megismerkedtem. Hívtak hittanra és mentem: katolikusokkal, reformátusokkal és román ortodox egyházbeliekkel is. Előjöttek a Szűz Máriával kapcsolatos kérdések is.

- Nem értjük, hogy miért imádjátok ti katolikusok őt – mondták a reformátusok.
- Nem imádjuk, hanem tiszteljük – jött ki belőlem a katolikus hitigazság.

Furcsa volt, ahogy a reformátusok beszéltek Istenhez, köszöntek neki dolgokat és nem betanult mondókákkal szórakoztatták a Jóistent. Tőlük kaptam a Bibliát is, amiért ezúton is hálával gondolok rájuk. Egy másik színben tárt fel Isten előttem.

Az egyetem alatt a hitem épült, de valahogy nem volt elég, amim volt, mert az egyetem után húsz év úgy telt el, hogy a hitemet parkoló pályán tartottam. Túl soknak éreztem Istent, és jobban szerettem volna megtenni dolgokat, mint amennyire nagyra éreztem az Ő tiltását. Nagyon hamar kikopott életemből az Istennel való

kapcsolat, de az Örökkévaló kegyelméből, amikor 42 évesen elkezdtem keresni az „abszolút igazságot”, valahogy eljutottam azokhoz, akik a halálközeli élményeikről meséltek, és egyre több élményben fedeztem fel azt a Jézust, aki mind a halálközeli élményekben, mind a Bibliában ugyanolyan egyszerű, de ütős mondatokat tud mondani. Jézus nem beszél fölöslegesen. Ha szól, az áttűri a legkeményebb páncélt is. Aki hallgatni akar Jézusra, annak az Ő beszéde maga az élet, aki pedig bujkálni akar, annak a kijelentett mondat: ítélet. Az ember el kell jusson arra a pontra, hogy igazat adjon Istennek, és akkor meg tud térni. Nem menekülni kell, nem bujkálni, nem magyarázkodni, hanem beismerni a bűnök és minden cselekedetet, amivel az ember a mennyei igazságok ellen vétett.

A megtérésem annak eredménye, hogy rádöbbentem: Isten létezik, és Ő Az, akinek a Biblia bemutatja. Rájöttem, hogy Isten valóban lát és hall mindent. Semmit sem szörnyet, amiben a lelkem akkortájt elmerült, és Jézushoz kiáltottam segítségért. Elkezdtem olvasni az egész Újszövetséget, könyvet könyv után, az apostolok cselekedeteit, mindent, az egészet. Elhatároztam, hogy böjtölni fogok. Úgy érzem, hogy a böjtölés nem kiényszeríték valamit, hanem nyomatékot adok kérésemnek: szabadulni akarok a

szennyről. Tapasztalom az, hogy bőjt alatt jobban látjuk saját erőtlenségünket, elesettségünket és szükségünket Isten kegyelmére.

Elhatározásomat tett követte: semmit sem ettem három napig, megmutatva azt, hogy nagyon vágyom a szabadulásra, kicsit Eszterhez hasonlóan, aki a királlyal készült találkozni, de ő a népe miatt nem evett, sőt nem is ivott, én pedig magam miatt. A második nap én is tartózkodtam az italtól. Ezen estén ima közben reszkettem és izzadtam. Eszembe jutott Jézus, akinek homlokáról és orráról lehet, hogy ugyanilyen emberi módon cseppentek porba a kövér izzadságcsöppek, mint ahogy én is átéltem azon az éjszakán. Azt írták, hogy Jézus verejtéke olyan volt, mint a földre hulló nagy vércseppek. Hogy pontosan mi történt Jézussal akkor, az olvasmány alapján csak találgatni lehet, mert egyesek úgy értelmezik, hogy vért izzadt, de én arra a „mint” szócskára nézek, és emlékszem arra, ami velem történt.

Azért tartom fontosnak kiemelni ezt, mert arra világít rá, hogy amikor egy ígért olvasunk, nem azt látjuk, ami oda le van írva, hanem a belénk égetett értelmezéssel együtt olvassuk. Lehet így is érteni, de úgy is. Mi hajlamosak vagyunk úgy érteni, ahogyan tanították, ahogyan érteni „kell”. Könnyedén fülön lehet csípni saját vallásosságunkat a sok „kell”-ben. Néha különböző szabályok, tanítások, de akár saját bölcsességünk is állhatja útját, hogy gyermeki szívvel olvassuk vagy hallgassuk az írásokat. Pedig Jézus szereti a gyermeki szív egyszerű, de erős hitét.

Jézus verejtékes gyötrődése alatt bizonyos, hogy rendkívüli módon szenvedett. Semmit nem von le egyik értelmezés sem a szenvedés valódiságából, de az egyik a könnyen elképzelhetőből nehezen elképzelhető csinál. Pálék egyszerűen próbálták átadni Jézus Krisztus történetét: „*úgy írtuk le Jézus Krisztust, mintha köztettek feszítették volna meg*”.

Visszatérve a bőjtre: miután eltelt a három nap, az egyik reggel arra ébredtem, hogy mindaz a küszködés, ami bennem volt, a bűnökkel szembeni tehetetlen hányattatás: megszűnt. Mintha nem is lett volna, mintha elvettek volna. Az ördög persze próbálkozott, de egy „Jézus segíts!” elég volt ahhoz, hogy békeesség szálljon rám.

Nem mondom, hogy az ördög nem próbálkozik, de nem abban a formában, olyan direkt módon. Sokkal intelligensebb ő, mint az ember gondolná: röhög azokon, akik verik a mellüket, de az ő rabságában vannak. Jobban ismeri a Bibliát, mint mi, látta Istent is, de megmaradt a gonoszsága mellett. Ha valaki harcolni akar vele, akkor Jézus nélkül előbb-utóbb veszíteni fog. Az ördög tudja, hogy Jézus neve előtt térdet kell hajtania, és kerüli azokat az alkalmakat, amikor erre kényszerül. Ha valaki folyton Jézus után kiabál, onnan el fog menni, és inkább keres más célpontot, vagy kifinomultabb módszert, amivel az embert Jézustól távol tarthatja. Az ember meglátja a háttérben zajló ügyködést, ha figyelmes. Van, amikor hirtelen mindenki mindenféle dolgokkal az ember idejét igyekszik elvenni, van, amikor félelmek gyötrik, vagy van, amikor a saját egónkra apellál. Ezer és

ezer példát lehetne felsorolni. Ahogyan Pál is írja, mi nem test és vér ellen, hanem hatalmasságok ellen harcolunk. Egyedül a Mennyei Atya tudja, hogy mikor és kire hallgatunk, ezért kell imádkozzuk, hogy legyen meg a Te akaratod, miközben kifejezzük számára, hogy szabadítson meg a gonosztól. Nagyon fontos kérések vannak az Úr imádságában! Az emberi tenni akarást kihasználva, hányszor és hányszor vitte már rossz útra az embereket a Sátán! Ha én jót akarok, még nem biztos, hogy jó lesz a végeredmény. Ezért fontos, hogy ne az én akaratom legyen meg, hanem a Mennyei Atyáé.

A szeretetről is kell írnom, arról a szeretetről, ami azokban kell legyen, akik követik Őt, Jézust, a Krisztust, a Messiást, a Királyok

királyát, akinek a nevére minden teremtmény térdet hajt. A szeretet nem tudja visszafogni magát. A szeretet elhalmozza a másikat mindazzal, ami bőséggel neki megadatott, mert visszatarthatja-e az ember a kenyeret attól, akire azt mondja: testvér. Vissza lehet-e tartani az ölelést attól, aki nem öltözködik a saját mércénk szerint? Amikor az ember rég nem látott fia visszatér egy messzi útról, akkor először megöleli, és csak azután küldi el, hogy vegyen tiszta ruhát vagy mosakodjon le az út porától. Nem tarthatjuk vissza szeretetünket, mert akkor számítók vagyunk, a méricskélőskökhöz tartozunk, akiknek csak a külsín, a földi számít, de nem a mennyei, mert nem vagyunk tekintettel a mennyekre, amikor visszatartjuk ölelésünket. Pedig Jézus arra biztatott, hogy a jutalmunkat bizzuk a Mennyei Atyára. Így vagyunk szabadok a földi erőlködéstől, annak a gondjától, hogy vajon visszakapjuk-e valamilyen formában azt, amit a másinak adtunk. Akinek több van, az tud igazán adni.

Én úgy látom a földi életet, mint egy lehetőséget. Lehetőséget kapunk szeretni, lehetőséget kapunk jót cselekedni. Azok az okosak, akik meglátják a lehetőséget, és kellő bölcsességgel meg is ragadják azt. Nem arra kaptunk parancsot, hogy annak adjunk, akinek több van, mert csak azzal tudjuk igazán megosztani a magunkét, akinek kevesebb van, nálunk nagyobb szükségben van. A gazdagnak több anyagi jutott, a szegénynek több hála adatott. Sóvárogva tekinthetünk a „kezdőkre”, Jézus tanítványaira, akikről így írnak: „*A hívők egész gyülekezete pedig szívében és lelkében egy volt. Senki sem mondott vagyoná-*

ból bármit is a magáénak, hanem mindenük közös volt.” Tanulhatnánk sok mindent azoktól, akik elsősként voltak abban, hogy járják a hit útját.

Jézust nem lehet csak elméletben követni. Az Ő parancsolatai valóságosak: hús és vér. Tudjuk, hogy aki nem eszi az Emberfia testét és nem issza a véré, azokban nincs élet. Nem kerülhetjük ki ezeket a valóságos parancsolatokat. Az ember a kezébe kell vegye a Bibliát, és végig kell lapozza, mit is mondott nekünk az Úr. Ha nem akarjuk teljes szívből, teljes lélekből és minden erőnkkel szeretni Istent, akkor visszatartjuk a szeretetünket. Ha nem tudjuk a felebarátunkat szeretni, akkor nem juttunk el oda, hogy úgy nézzünk, ahogy Jézus nézte az embereket. Az ember képtelennek érzi néha magát erre. De képtelen lenne a Mennyei Atya változtatni a szívünkön? Kértük az Atyát, hogy adja meg nekünk, hogy tudjunk úgy szeretni, ahogyan Jézus gondolta ezeket a mondatokat? Elfelejtünk kérni, sokan elfelejtettek helyesen kérni. Magamra nézve tudom ezt. Küszködünk olyan dolgokkal, amiből egy erős és bizalomteli kérés után meg tudnánk szabadulni. Fontos kell legyen nekünk a Mennyei királysága, úgy kell kérjünk, mintha az örökkévalóságunk függne vagy valakinek az örökkévalósága függne a kéréseinken.

A Sátán kikérte a tanítványokat, hogy megrojtassa őket – és Jézus mit csinált? Könyörgött. Jézus könyörgött Péterért, hogy ha majd megér, akkor erősítse a többieket. Ha Jézus könyörögni tudott, akkor nekünk is kell tudni jó dolgokért könyörögni.

Az ima egy kicsit olyan, mintha koldulnánk. Nincs nekünk, de meg kell tanulnunk bizalommal kérni. A koldusok tudják, hogyan legyenek lerázhatatlanok. Úgy csimpaszkodnak beléd és úgy kérnek, hogy ne tudj elmenni mellettük anélkül, hogy adj valamit. Tanulnunk kell a föld koldusaitól, hogy tudjunk könyörögni Istenhez, mert az örökkévalóságunk és mások örökkévalósága a tét. Ha nem hallgatunk Jézusra és nem tesszük, amit mutatott, amiben elől járt, akkor hogyan tudjuk mondani, hogy szeretjük Őt vagy követjük Őt? Hogyan tudjuk tanítványainak mondani magunkat, ha megalkuszunk? Ne megalkuvást tanuljunk egymástól, hanem kitartást! Kitartást a hitben és a mennyei igazságok iránt. Erről tudna bizonyosságot mondani egyik ismerősöm, aki engedelmeskedett Jézus hívásának és vízbe merítkezett, úgy, ahogyan Jézus is megtette, és a félelmei, amivel hat hétig küszködött, egy szemvillantás alatt tűntek el. Úgy érezte, mintha kihúzták volna belőle, amikor víz alá merítették Jézus nevében. Más emberként kelt ki a vízből. Érdemes lenne hallaniuk a történetét azoknak, akik úgy gondolják, hogy az újjászületés és a vízbe való merítkezés csak szimbolikus, mert az egyben halál és feltámadás Jézus Krisztus neve alatt, ahogyan Pál is írja, mindazonáltal könyörgés tiszta lelkiismeretű, de ez már egy másik bizonyosság. Az tud bizonyosságot tenni az igazságról, aki átéli, nem az, aki csak tanult róla.

Istent ismerni olyan, mint inni egy csobogó patak hús vizéből. Hogy inni tudjunk, kénytelenek vagyunk térdre ereszkedni és megérinteni a vizet.

Amikor a kiszáradás fenyeget minket, nem elég hallani a csobogó patak hangját, vagy csak nézni a hömpölygő vizet. Bele akarunk menni, innunk kell belőle! Így van ez Isten igazságaival is. Meg kell maradnunk benne!

Ez az én bizonyosságom: Jézus él! Hozzá kiáltottam és meghallgatta kiáltásomat. Azóta a világ megszűnt annak lenni, ami addig volt.

Azóta azt is megtudtam, hogy Jézus ma is gyógyít. Egy testvér kezét térdemre téve imádkozott, és azóta nincs bajom a térdemmel.

Követve Jézus cselekedetét, az mondtam, nem tehetek mást, mint én is belemegyek a vízbe. Amikor megtörtént, akkor megnyugvást kaptam: az addig bennem élő bűnök, amikre úgy gondolom a Sátán emlékeztetett, addig zavartak, de utána mintha nem az enyéim lettek volna. A nyelveken szólás ajándékát pedig otthon kaptam: egyedül voltam, és Isten dicsőítése közben elfogytak a szavaim, és utána jött valami, ami a magyar nyelven túl volt, beszéd, de számomra nem érthető, és mégis valahogy a „fordítás” is érkezett hozzá. Ezt csak azért mondom, hogy világosan látom: minden, de minden igaz abból, ami le van írva. Nem ment el a Szentlélek, mert a Vigasztaló mindmáig itt van változatlanul,

csak nekünk kellene kérni, helyesen kérni, erősen kérni, gyermeki szívvel kérni és cselekedni azt ami igazságos. Mindennek az akadálya csak mi vagyunk és a mi komolyságunk abban, hogy mennyire akarjuk követni Jézust.

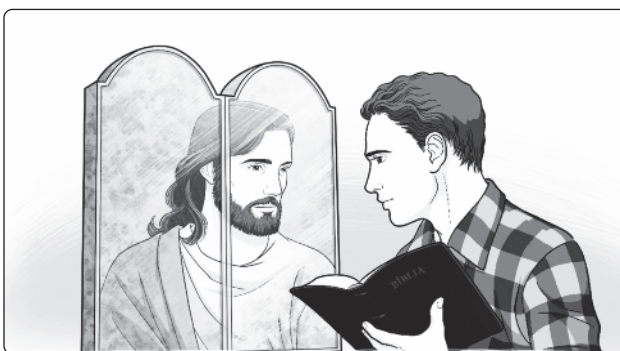
Mindenkit biztatók arra, hogy kérje a mennyei ajándékokat az Atyától, legfőképpen azt, hogy megismerje az Igazságot; és hogy képes legyen kitartani, és ne fogyatkozzon meg a hite ezekben a nehéz időkben. Visszatekintve azt látom, hogy semmit nem ér az ajátoskodás, sem a sok szertartás, mert az Örökkévaló Szent Atya előtt a cselekedetek beszélnek, azok, amikre elhívott minket.

Jézus ezt mondta: „Az lesz az én Atyám dicsősége, hogy sok gyümölcsöt teremtek, és akkor a tanítványaim leszek.” Nézzünk végig

életünkön, tartsunk önvizsgálatot, hogy azok vagyunk-e, akik folyton csak tanulnak, de nem termelik a megtérés gyümölcsseit, vagy nem nyúlnak utána senkinek úgy, hogy azok Jézus Krisztus neve által megtartassanak. Ha a mennyi angyalai örülnek minden megtérő bűnösnek, akkor nagy dolgokat tehetünk itt a földön. Akarunk-e Jézussal együtt gyűjteni? Imádkozzunk együtt, mindannyiunkért:

**
Mennyei Atyánk, aki újrászül sz minket, kérjük Tőled, hogy tudjunk újjászülni, hogy letegyük bűnös dolgainkat. Kérünk Tőled bölcsességet és a Szentlelket, és mint az egykori tanítványoknak, nekünk is add meg a nyelveken szólás ajándékát, hogy úgy tudjunk imádkozni és kérni, ahogyan a Teáltalad adott Lélek szól. Igazíts meg minket a Te mennyei igazságaiddal és mutasd meg, hogyan kövessük a Fiút, az Úr Jézus Krisztust! Vedd el szemünk elől a vallásosság leplét, hogy ne emberi igazságokat kövessünk, hanem az Utat, az Igazságot és az Életet magát, aki Te vagy. Tölts tele minket szeretettel, mert onnan ismersezenek meg a tied. Kérjük, hogy azt a munkát végezzük, amit Te adtál nekünk, a Te dicsőségedre. Szabadíts meg minket. Ámen.*

Márton Csaba

Amikor az Úr Jézus Igéje hatalmasan elárad egy ember felett, sötétségből gyönyörű és félelmes világosságra jut.

Ez az ember életének igazán döntő eseménye, semmi más nem mérhető hozzá. Ilyenkor azt is meglátja az ember a reá áradt világosságban, hogy egész eddigi életében, annak minden vélt becsületessége és értékei mellett csak a szemetet kergette és a hulladékok előtt hajlongott. Megnyílik számára az igazi értékek világa. Az odafelvalókkal kezd törődni, törekedése mennyei irányt vesz.

Szomorú, hogy ennyi szépség után mégis, sok testvérünk útja újra eltér Jézus útjától és Démás nyomdokain halad tovább, aki a jelenvaló világhoz ragaszkodott. De azok, akik megmaradnak az úton, újabb kísértésbe esnek, és erről kell most néhány intő testvéri szót mondanom.

Akik megtérésük után komoly szolgálatba állanak, pótolni akarják életük elvesztett esztendeit, és egészen a szolgálatnak élnek. Közben az Úr újra megszólítja őket – most már a hívó embernek szóló értelmezéssel – ugyanezzel az igével: „Az odafelvalókkal törődjétek, ne a földiekkel.” Mert becsületes buzgóságunk is eszközzé válhat végtelenül ravasz és gonosz ellenségünk kezében. Hogyan? Úgy, hogy minden időnket, erőnket a szolgálat köti le, és közben a Jézusban való áldott, benső életünk tönkremegy.

Megtérésünk idején sem azt jelenti a fenti ige, hogy ne végezzük földi dolgainkat, hanem azt, hogy azok ne legyenek a földi életünk középpontjában. A lelki szolgálatban sem azt jelenti, hogy ne végezzük a szolgálatot, hanem hogy ez a lelki szolgálat semmiképpen se töltsse be a Jézusban való életünknek a helyét. Még a lelki szolgálat is földiekkel való törődés, a Jézusnak bennem folyó és megőrzött növekedő életéhez mérten. A hívó testvérek dolgai, terhei, közös és egyéni

szolgálataink mind-mind mégis földiek, ha Jézusnak bennünk folyó életéhez, annak értékéhez mérjük. Jézus maga mondja János evangéliumában, hogy Ő a mennyből szállott alá, és ugyanakkor mégis a mennyben van. Egyszerre van a földön és a mennyben is. Így van Jézus élete. Noha Ő az Atya jobbja van, mégis bennünk is.

Álljunk most meg, és engedjük Isten szelíd tekintetét vizsgálnunk végigvonulni életünk erőforrásain és törekvésein.

Valóban az-é egész életünknek célja, hogy az egyetlen odafelvalót, Jézust nyerjem meg mindinkább magamnak? Ha Jézusban való életem egészséges, beszédem, gondolkodásom, magatartásom krisztusi bolyeget hordoz, Jézus jó illata jár velem. Akkor országának földi dolgaival való törődésem és ott végzettem munkám is egészséges lesz.

Értékes lelki munkában álló emberek mentek tönkre, mert miközben szolgálataik hatalmas sikereket mutattak fel, az alatt Krisztusban való életük egészen tönkrement, és már nem a Jézus iránti szeretetből töltöttek fel az Igéből, hanem csak a szolgálatok tempójának fenntartásáért. Végül oda jutottak, hogy a hatalmas felépítmény alatt tönkrement a fundamentum, és a kő, amelyet magasra emeltek mások előtt, ez a kő, amelyen ők maguk állani látszottak, rájuk esett, és ők is arra, és így Jézus ítéletes szavai kétszeresen beteltek rajtuk. Isten nem tűri, hogy Jézusban való életünk elsőbbségét bármi is veszélyeztesse. Akkor bukik az egész ember.

Tedd ezt az első helyre! Legyen ez a te egészséges törekedésed!

Id. Zimányi József

Régi Históriaik

TÖRTÉNELMI KRIPTASOR A RÉGI REFORMÁTUS TEMETŐBEN A CSAPÓ-SÍRKERT

A kriptá – közvetlenül az út mellett, kőzúzalékkal fedve – Csapó Lóránt volt főszolgabíró és rokonságának sírkertje: Dr. Csapó Lórántné Szalacsy Róza (1828–1901), Dr. Csapó Lóránt volt főszolgabíró (1862 – 1914), Dr. Csapó Lórántné Hász Ilona (1870–1930 / 1938?), Dr. Csapó Lóránt Pál (1897–1951), Dr. Csapó Pálné Wieland Magdolna (1909–1993), özv. Wieland Miklósné Hellebront Ottilia (1882–1963), Forster Jánosné Wieland Márta (1907–2004), Muskovszky István (1909–1986), Muskovszky Istvánné Csapó Judit (1933–), a leszármazottak egyetlen élő tagja, Máltai Lovag. Dr. Csapó Tibor (1891–1950), Dr. Csapó Tiborné (1904–1986), Hegymegi Lászlóné (1899–1979).

Csapó Lóránt elsősorban mint a Pomázi járás főszolgabírája köthető Pomázhoz. Bár írott források pomázi földbirtokosként említik, adatok nem bizonyítják, hogy helyben birtokai lettek volna. Az adatbázisok említik Ráckevét, Dömöst, felesége – Hász Ilona – Arad megyei felmenőkkel rendelkezett. Ágostai hitvallású, azaz evangélikus szülők – Dr. ecsedi Csapó Pál földbirtokos és Szalacsy Róza – gyermekeként, a Komárom megyei Cséspán született. Apja a Komárom megyei evangélikus egyház világi felügyelője volt. A pomázi református egyházzal való szorosabb kapcsolatnak a kéziratárban nincsen nyoma. Sem az ő születése, sem gyermekei nincsenek bejegyezve a pomázi anyakönyvekbe. Ismerünk egy 1789-ből való adatot, mely Tsapó (Csapó) Mihály és Tsákvári (Csákvári) Sára Zsuzsanna nevű gyermekének születéséről tudósít, de a leszármazási kapcsolat nem bizonyítható. Apja Ráckevén szolgabíró volt, így Csapó Lóránt jogi végzettséget szerezvén, maga is elindult a vármegyei ranglétrán.

Főszolgabírói hivatalának kezdeti dátuma nem tisztázott, az azonban bizonyos, hogy a

A Csapó család síremléke

19. század utolsó éveiben, és a millennium idején Dr. Csapó Lóránt volt a Pomázi járás főszolgabírája. Neve a Pomáz múltjára viszszafelelő írásokban azért is maradt fenn, mert erre az időszakra esik az új és korszerű hat tantermes állami elemi iskola megépítése, mely korszakos jelentőségű volt a helyi iskolaügy tekintetében, s annak sikeréhez Csapó Lóránt eszmei támogatása jelentősen hozzájárult. Erről tanúskodik Moussongh Gáspár volt katolikus tanító visszaemlékezése, melyet Csata László tanító iskolatörténeti írása őrzött meg az utókor számára. A

19. század végére Pomáz lakossága annyira felfezelődött, hogy az egyházi iskolák – anyagi hiányában – nem tudtak lépést tartani a korszerű oktatási követelményekkel. Az egységesen magyar nyelvűvé váló tanítástól viszont a szülők egy része idegenkedett, aminek leküzdésére aláírásgyűjtés indult. A község jelentős anyagi áldozatvállalásával 1901 szeptemberében az új és korszerű iskolaépületben (ma Sashegyi Sándor Iskola) megkezdődött a tanítás. A katolikus és a református egyház lemondott

iskolájáról, s a hitoktató egyházi személyek is tantestületi tagokká váltak. Ezekben az években Csapó Lórántnak töretlen volt a népszerűsége, talán utcát is elneveztek róla (a mai Bem J. utca?). Ekkor épülhetett a mai Lupa Vidor u. 22. szám alatti háza, mely külső megjelenésével erősen különbözik az utca többi lakóházától.

Csapó Lóránt hivatali pályájának 1905-ben vége szakadt, s ezzel népszerűsége is visszajára fordult. Történt ugyanis, hogy Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye vezérkara, élén Beniczky Lajos alispánnal, megtiltván az állami adók beszedését – a ténylegesen meg nem szavazott adók behajtásának tilalmát lehetővé tevő törvény értelmében – szembe került a kormánnyal, és az uralkodóval. A vármegye tisztikarát leváltva egy a vármegye önállóságát sértő új választással új személyek kerültek pozícióba, s Csapó Lóránt került az alispáni székbe, ami roppant felháborította a régi tisztikart. Csapó Lórántot árulónak tekintették, olyan személynek kiáltva ki, aki azáltal, hogy hivatalt fogadott el az uralkodótól, megtörte a nemzeti ellenállást. Csapó alispánsága pünkösdi királyságnak bizonyult. Miután az adók így sem folytak be, az uralkodó megbocsátott, három hónap után új választásokat tartottak, melynek során Beniczky Lajos sem kerülhetett vissza eredeti hivatalába, de Csapó Lóránt sem maradhatott alispán, sőt régi főszolgabírói hivatalát sem kaphatta vissza. 52 éves korában, 1914-ben érte a halál Pomázon.

A Lupa Vidor u. 22. szám alatti házát sokan Vogel-ház vagy Bakos-házként ismerik a későbbi tulajdonosok neve alapján. Azt azonban a mai lakosok közül csak kevesen tudják, hogy 1942-ben megvásárolta a község, hogy enyhítsen a község háza helyhiány

A Lupa Vidor utca 22. sz. ház

okozta gondjain. Ekkor nyitottak kapubejáratot a mai Kossuth L. utca felé. Az új község háza megépítésének anyagi természetű akadálya volt. A kényszer hatása alatt nyomott áron eladott ingatlant a háború után visszaperelte az eredeti tulajdonos.

Könczöl Dánielné

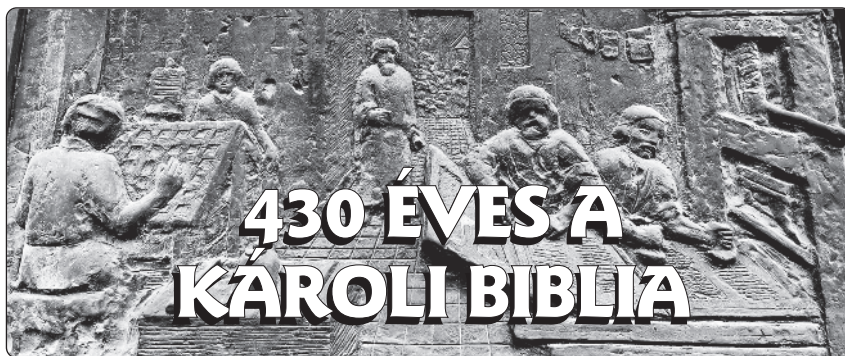
1590. július 20-án került ki a nyomdából a 16. század magyar szellemi törekvéseinek legjelentősebb eredménye: az első teljes anyanyelvű Biblia. Az esemény helyszíne egy Hernád-menti falu, Vizsoly volt. A szervezés, szerkesztés és fordítás embert próbáló feladatát Károli Gáspár gönci református lelkész végezte néhány tanult társa segítségével. A megközelítőleg 2 millió oldalnyi szöveg nyomtatásával a lengyel származású Mantskovit Bálint tipográfust bízta meg. Az egész vállalkozás összességében 4 évet és 5 hónapot vett igénybe. Végül 430 évvel ezelőtt, az elkobzással fenyegető cenzúra ellenére, a várva várt kiadvány 700-800 példányban megjelent. Kiadásának helyéről Vizsolyi Bibliának, fordítója után Károli Bibliának nevezték el.

A Biblia lefordításával mások is próbálkoztak, nem is eredménytelenül. A 16. századot a magyar Bibliáért vívott küzdelem századának is szokták nevezni. Tizenhét részlet már korábban is napvilágot látott, de a teljes magyar nyelvű Szentírásra egészen a század végéig kellett várni. Hogyan sikerült a gönci református lelkésznek megvalósítania a magyar művelődéstörténetnek eme – szó szerint – égi magasságokba törő intellektuális vállalkozását?

A válaszhoz idézzük fel röviden a fordító személyét és a kort, amelyben élt.

Károli Gáspár Mohács után néhány évvel, 1529 körül született a partiumi Nagykárolyban (ma: Carei, Románia), olyan vidéken, ahol akkoriban kezdett el terjedni a reformáció. Iskoláit szülővárosában, majd Johannes Honterus híres brassói líceumában végezte. 1556 márciusában felsőfokú tanulmányok céljából Wittenbergbe, Luther városába érkezett. Nevét az egyetemi anyakönyvbe így íratta be: Caspar Carolus, származása Pannonius, azaz magyar.

Luther ekkor már nem élt, de reformátortársa, Philip Melancthon (1497-1560) kitüntetett figyelemmel foglalkozott a magyar földről érkezett diákokkal. Melancthon személyisége, szervező tehetsége és tudása nagy hatást gyakorolt Károli gondolkodására, aki az egyetemi évek után megújult szemlélettel tért vissza szülőföldre, valamikor 1562 táján. Elkötelezett lelkesedéssel hozta magával a reformáció szellemiségét, melynek oszlopos alap gondolata a SOLA SCRIPTURA – EGYEDÜL AZ ÍRÁS gondolata: visszatérni a szent írásokhoz, a keresztény hit gyökereihez, és Isten Igéjének fényével legyőzni a

sötétséget. Mert, Károli képes hasonlatát idézve, egyedül az Írás az, amely sötétségben vezérlő lámpásként megvilágítja a teremtés nagy titkait, az Írás az, amelyben az ég és a föld, az emberi lélek, és legfőképpen Isten és a megváltás misztériuma eljutnak hozzánk, szavak formájában megszólítanak bennünket és értelmezhetővé válnak.

nyelvén olvashassa a Szentírást: „Ha azért azt akarjuk, hogy az Isten mi bennünk cselekedjék, ne légyen mielőttünk semmi becsületesb az Istennek az igéjénél, annak hallgatásánál, olvasásánál és tanolásánál.” – írja Károli a későbbiekben a Bibliát ajánló Előljáró beszédében.

Egyetemjárása után, az 1560-as években azonban még messze volt élete nagy feladatának megvalósításától. 1563-tól kinevezték Gönc mezőváros lelkészének, és egyházszervezői feladatokat vállalt magára. A hadi és politikai események alakulása úgy hozta, hogy Északkelet-Magyarország, ahol Károli élt és dolgozott, a század utolsó harmadában egyfajta senki földje lett. 1552-ben ugyanis az egri várvédők diadala megakadályozta, hogy a szultán éket verjen a Magyar Királyság és az Erdélyi Fejedelemség közé. De a katolikus Habsburg királyi hatalom sem tudta maradéktalanul keresztülvinni az akaratát ezen a távoli határvidéken. Ennek köszönhetően itt szerveződött a legerőteljesebben a magyar református egyház. Megalakult a Tiszáninneni Református Egyházkerület, melynek központja Tokaj-hegyalja és környéke lett. Gönc, Tokaj és Tarcalt kiindulópontjaivá váltak a helvét irányú (Kálvin tanait követő) reformáció magyarországi terjedésének, még mielőtt Debrecen átvette volna a központ szerepét. Egymást érték a zsinatok: Göncön (1566), Debrecenben (1567), Nyírbátorban (1570), és Csengeren (1577) fontos összejöveteleket tartottak, amelyeken Károli aktívan részt vett.

A pezsgő protestáns szellemi élet magában foglalta a kihívást a nagy vállalkozáshoz, amit a Biblia magyarra fordítása jelentett. De a zsinatok, az erdélyi antitritáriusok elleni küzdelem, és a kassai evangélikusokkal folytatott hitviták lekötötték Károli idejét, aki közben élte a korabeli emberek nehéz életét, amelyet meghatározott a létezés bizonytalansága. Még olyan feladattal is szembesülnie kellett, mint a leégett gönci református templom újjáépítése 1572-ben. Magánélete tragikusan alakult. Első felesége korán meghalt, az 1586-os pestisjárványban pedig elvesztette második feleségét is, két leányával és tíz éves fiával együtt. Csak egy leánya maradt életben. De a sorscsapások nem törték meg munkabírását. Egy évvel később, 1587-ben – feltehetően korábbi részmunkái bevonásával – elkezdett módszeresen fordítani, és élete utolsó szakaszát a magyar nyelvű Biblia elkészítésének szentelte.

Károli nagy valószínűséggel egész felnőtt életében foglalkoztatta a feladat, hogy magyarra fordítsa a Bibliát. Ezt kívánta a kor, amelyben élt, ezt kívánta a reformáció anyanyelvűséget hirdető programja, magyar földön még erőteljesebben, mint másutt. Az ország területe szinte állandó hadszíntér volt, az állam egysége megszűnt, pestisjárványok pusztítottak és a letarolt vidékeken az emberek a legnagyobb létbizonytalanságban éltek. Ebben a helyzetben előtérbe került az Istenhez való viszonyulás kérdése. A túléléshez belső erőforrást, lelki menedéket kerestek. A reformáció azt az ígéretet rejtette magában, hogy megújítható, közvetlenebbé tehető az ember kapcsolata Istennel. Ehhez pedig – vallották – az kell, hogy mindenki megismerhesse, anya-

Károli nem egymagában dolgozott, hanem egynéhány jámbor tudós atyafi segítségével, ahogyan a fentebb már idézett Előjáró beszédében említi. E tudós atyafiak nagy valószínűség szerint Ceglédi János vizsolyi, Thuri Mátyás abaújszántói prédikátorok, és saját öccse, Károli Miklós voltak, vagyis több nyelven beszélő, külföldi egyetemeken megfordult lelkészársai.

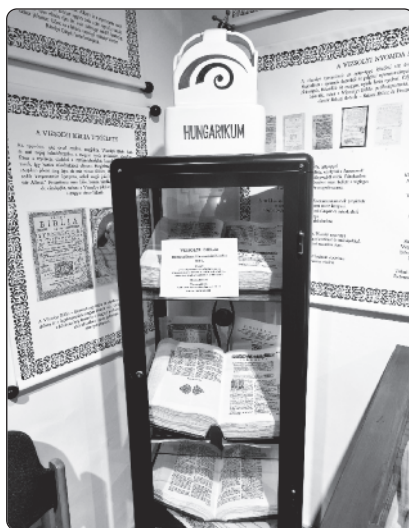
A fordítást komoly kutatómunka előzte meg. Forrásként a legjelentősebb latin nyelvű bibliafordítás, a Vulgata mellett, kortárs latin nyelvű kiadásokat használtak fel: Vatablus, Pagninus, Sebastian Münster és Tremellius műveit. De igyekeztek figyelembe venni az addig elkészült magyar nyelvű bibliai szövegrészleteket is.

A jó hallás utáni megértés és a jó olvashatóság érdekében nem szolgai módra, szó szerint fordítottak, hanem a magyar nyelv szabályaihoz és jövődől olvasók előismereteihez alkalmazkodva. A szövegek nyelvi egységét Károli felügyelte. Kiegyenlítette a tájnyelvi különbségeket, egységesítette a helyesírást, hogy ezzel is biztosítsa a fordítás egyértelműségét, és megeremtsen pontos értelmezhető-ségének feltételeit.

A vállalkozás sikeréhez főúri pártfogás is kellett. Mágócsy Gáspár protestáns nagybirtokos és főispán húsz évén át tekintélyes patronusa volt Károlinak, 1590-ben bekövetkezett halála után pedig birtokának örököse, Rákóczi Zsigmond, a későbbi erdélyi fejedelem is szívében viselte a magyar nyelvű Biblia ügyét. Károli maga is igen jelentős összeggel, tokaji szőlőskertjeinek teljes jövedelmével járult hozzá a megjelentetés költségeihez. A fordítás Göncön készült, a vizsolyi nyomtatást pedig az indokolta, hogy Göncön nem volt alkalmas épület, amelyből nyomdát lehetett volna kialakítani. Rákóczi Zsigmond felajánlotta üresen álló vizsolyi udvarházát erre a célra, ahol azután az 1590-es év nyarának közepén megjelent a legsikeresebb magyar könyv, melyet valaha is nyomtattak, melynek népszerűsége századokon át ível és túlmutat a vallási felekezeteken. Károli egy évvel élte túl a megjelentetést.

A Károli Biblia szövege egyaránt nagymértékben befolyásolta a magyar irodalmi

nyelv és a mindennapi beszélt nyelv alakulását. „Csuda – írta Bod Péter egyház- és irodalomtörténész 1766-ban – mint megszentelte és megáldotta az Isten ezt a Károlyi fordítását!” (Magyar Athenas, 1766, Nagyszében, 132. o.) És valóban, a Károli Bibliát napjainkig, kisebb javításokkal, mintegy háromszáz kiadásban jelentették meg újra, és digitalizált szövege az interneten is elérhető. Károli munkája új fejezetet nyitott a magyar nyelv történetében: elindította a sztenderd magyar nyelvváltozat kialakulását.

Az első magyar nyelvű Biblia jelentőségének megértéséhez fontos látnunk, hogy alkotói, jöllehet a három részre szakadt ország bajait nem tudták a hadszíntéren orvosolni, nem tudták kiűzni a törököt, nem tudták helyreállítani az állam egységét, a Biblia lefordításával és megjelentetésével magasabb szinten találtak megoldást a további szétesés ellen. Az anyanyelven olvasható Szentírással megerősítették a nyelvi összetartozás érzését, mely a nemzeti összetartozásnak és a túlélésnek erős védőbástyája lett.

A katolikus Márai Sándor ezt jegyezte fel naplójába 1948-ban, néhány hónappal emigrációba vonulása előtt:

„Károlyi Gáspár Bibliájának minden sorát elolvastam ebben az évben, napjában négy-öt oldalt, s megjelöltem minden szót és mondatot, amelynek számomra különös értelme volt. Egyszer az életben így is kell olvasni a Bibliát: mint egy „könyvet” ... Az élettem teljesebb lett ez olvasmánnyal.” (Ami a Naplóból kimaradt 1948, 1998, Vörösvári, Toronto, 55-56 o.)

Az eredeti kiadásból 52 példány maradt fenn, közülük 24 külföldön van. Egyet a vizsolyi templomban üveg alatt őriznek, ott megtekinthető Károli műve, amelyben a teljes Szentírás először szólalt meg magyarul, és mindannyiunk számára azzá lett, aminek Isten szánta: setéségekben vezető lámpás.

Dr. Kerékjártó Ágnes, tudományos munkatárs - Magyarországi Kutató Intézet Nyelvtörténeti Kutatóközpont

(Másodközlés, az eredeti megjelenés forrása: <https://mki.gov.hu/hu/hirek/430-eves-a-karoli-biblia>)

SIKLÓS JÓZSEF

MÉFIBÓSET

II. Sámuel 9:1-13.

És felrémlik a gyermekkori emlék, riaszt borzongat lázas éjszakán... Ötéves volt... felkapta őt a dajka, és futott vele át a palotán, sikongva, mint ki esztét veszve száguld, mert Jezreélben rettentő csatán elesett Saul, a megszállott király is, a nagyapa, – és apja: Jonathán.

A dajka fut, reszket már gyenge karja, és hirtelen: rettentő zuhanás! Rémuló sikoly! Vad fájdalom hasít át mindkét lábán, mint a villámcsapás. Felemelik, mert talpraállni nem tud, a dajka vonja-rántja őt tovább... - Árvaság, jajszo, csúfos összeomlás, és dermedten csüng a két béna láb.

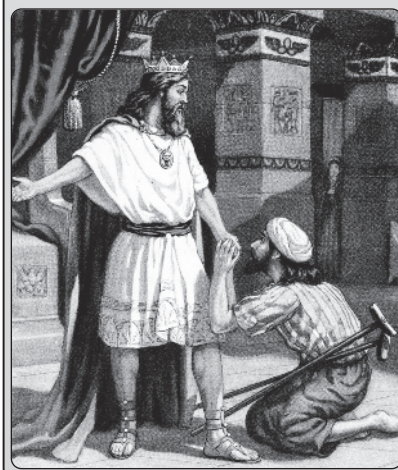
Évek telnek, ő csak tengődik árnként. Naponta reszket, teste-lelke fáj. Mi vár reá, bukott királyi sarjra? Az országban most Dávid a király! S hirtelen kemény léptek zaja koppan, Királyi testőr menten ott terem, - Uram read lelt, küldi a parancsot: színe előtt sürgősen megjelenj!

Véget ér hát a boldogtalan élet? Saulért most Dávid rajta bosszút áll? - Asztalomnál lesz naponta étked, Saul minden birtoka rád visszaszáll!

- Reám, holt ebre? – dadog Méfibóset, az ámulattól elakad szava. - Többé ne rettegj! Megterítve vár rád a királyi kegyelem asztala.

(Jaj, hányszor voltam jótettekre béna, bukott Ádámnak lázadó fia, de hívat töviskoronás Királyom – kenyérbe-borba rejtve, látom: Vár reám a Kegyelem asztala!)

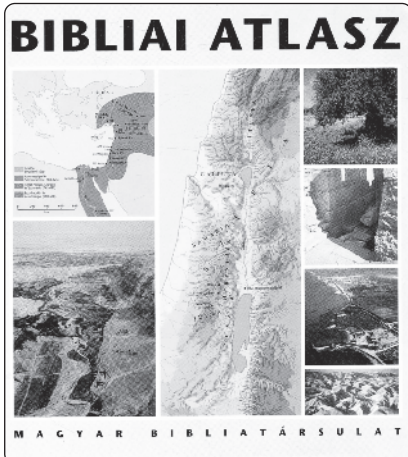
ÁMEN

Károli Gáspár (1530-1591)

Két könyvet szeretnék a kedves olvasók figyelmébe ajánlani. Elsősorban gyerekekre, fiatalokra gondoltam a Bibliai Atlasz választásával, de felnőttek számára is igen hasznos kiegészítő könyv a bibliaolvasáshoz. (Egy kezdő bibliaolvasótól már rendelést is kaptam az atlaszra!)

A Biblia egy bizonyos adott földrajzi területen, több mint egy évezred alatt létrejött szövegek gyűjteménye. Ennek megfelelően a benne foglaltak történeti és kulturális háttere mára már olyannyira távolinak tűnik, hogy a modern olvasó számára sok bibliai szöveg közvetlenül nem is érthető. A Magyar Bibliatársulat atlasza segítséget kíván adni a bibliaolvasóknak, a Bibliával foglalkozóknak és mindazoknak, akik meg akarnak ismerkedni azzal a földrajzi területtel, ahol a bibliai történetek lejátszódtak és megíródtak. 77 áttekinthető és a bibliai szövegekhez tartozó térképek mellett számos színes fényképpel mutatja be a bibliai tájakat és helységeket.

A Bibliai Atlasz három részre oszlik, ezek mindegyike más témakörrel foglalkozik: az első a földrajzzal, a második a történelemmel, a harmadik a bibliai történetekkel. Negyedikként a Jeruzsálem helyrajzával és történetével foglalkozó rész egészíti ki az atlasz anyagát. A bibliai történetekhez segítséget nyújtó térképek mindegyike egy-egy sajátos bibliai részt szemléltet, mint például Dávid győzelmeinek elbeszélését, Jézus galileai működését vagy Pál apostol utazásait.

A másik könyv kifejezetten gyerekeknek, fiataloknak való: Kalmár Tibor: Egy focista naplójából.

Dinyó és barátai szeretnek focizni. Egy nap egy lelkész érkezik a faluba, és ez sok mindent megváltoztat a fiúk életében. A könyv naplóformában szól fociról, barátságról, emberi értékekről, Istenről. Tanít arról, hogyan kell focizni a focipályán, miközben arra is megtanít, hogyan kell élni helyesen az életet. Bernát tiszteletes egy félelme-

KÖNYVAJÁNLÓ

SZorgalomtól SZerénységig

tes ellenfél elleni meccsre készülve, két SZ-betűt ír fel egy táblára, amit a gyerekeknek kell kiegészíteniük. Ez a két fogalom az, ami a döntőbe juttathatja a csapatot, de a megfejtést a fiúknak kell odaírni. Sok-sok erőfeszítés és kudarc után kerül a táblára két szó, ami sikerre vezet a csapatot: SZorgalom és SZerénység.

Részletek a könyvből:

„Láttatok már lelkészt focizni? Hát én sokáig nem, de amikor láttam, akkor nemcsak az állam esett le, hanem elkezdtem naplót is írni.” – írja Dinyó, egy falusi kamaszgyerek. „Azelőtt csak focizgattunk Lapátékkal a faluban. Mára igazi focista lett belőlem. De nemcsak a technikám meg az erőnlétem fejlődött, hanem történt akkoriban egy és más ezen kívül is, ami nektek is érdekes és fontos lehet. Van egy barátom, Kármán Tibor, aki fociedző; ő beszélt rá, hogy adjam oda neki a naplót, hogy kicsit pofozgassa, és válogassa ki belőle azt, amit érdemes, hogy ti is elolvassátok...”

„Tegnap este, amikor imádkoztam és Bibliát olvastam, valami melegséget éreztem a szívem táján. Tudtam, hogy nem vagyok egyedül. Jézushoz beszéltem, és Ő meghallgatott. Alig várom, hogy megosszam az élményemet a Tiszteletessel.

- Szeretnék a Tiszteletes úrral beszélni – mondtam neki a mai edzés után.

A dolgozósobájába hívott a parókián, ott mondtam el neki a jó hírt. Ő egy imát mondott, és megáldott. Majd arra kért, hogy én is fogalmazzak meg egy imát. Az én imám csak három szóból állt:

- Köszönöm, köszönöm, köszönöm!

A Tiszteletes kicsit meghatódva mondta, hogy ilyen szép imát még nem hallott.”

„A suliban tovább folytatódik a kanosszajárásunk: a sok sajnálkozó hátbaveregetés, és a „nem baj, ez is szép volt tőletek” duma. Vigyort erőltetünk az arcunkra, mintha jól esne a szájalom. Pedig tök rossz.

A mai edzés előtt lógó orral ültünk az öltözőben, amikor Misi, a csupaszív felállt. Őrá ezen a meccsen se lehetett panasz, hajtott elejétől a végéig. Megfogta a krétát, és a második SZ után odaírta: **ERÉNYSÉG**. Éreztem, hogy Misi telibe talált. A szerénység hiányzott belőlünk. A Tiszteletes az öltözőbe jövet ránézett a táblára, és kis mosollyal nyugtázta, hogy megtaláltuk a siker másik kulcsát.”

„A Tiszteletes Karl Barthot, a nagy teológust idézte: A keresztyén ember mindkét kezét használja. Az egyik kezében ott van a Biblia, a másikban a napilap. Csak úgy élhetünk helyesen, ha a mindennapok aktualitása mellett Isten Igéje vezet minket. De Isten Igéjét is csak akkor értjük, ha a hétköznapiakban akarjuk megélni.

Ha a templomok népe kinőne végre a

maga szégyenlős hallgatásából, és nem elégedne meg azzal, hogy neki jutott egy kis lelki békesség, amivel aztán hazasiét és megtartja magának. Ha továbbadnánk, amit kaptunk, de csak nagy türelemmel, mert lesz, aki azonnal meghallja, és lesz, aki sokáig gondolkodik rajta, míg elfogadja, és olyan is lesz, aki nem... Türelem, ez kellene ennek a mesterségesen felgyorsított türelmetlen világnak. Hiszen aki a türelemben egy morzsányit is növekedik, az Isten leghatalmasabb tulajdonságán osztozik.”

Kedves olvasók, olvasó fiatalok! A Bibliai Atlaszt tegyék a Biblia mellé, hogy gyakran tudjátok használni. Az Egy focista naplójából című könyvet pedig még a szünidőben olvassátok el, és adjátok tovább olvasásra, terjesszék vele az Evangéliumot!

„Hirdesd az igét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő, fedd, ints, biztass teljes türelemmel és tanítással.” (2Timóteus 4,2)

Hamar Jánosné Enikő néni

ifjúságnak

SIKLÓS JÓZSEF

JÉZUS ÉL!

Máté evangéliumának utolsó sorai arról számolnak be, hogy az első hűsvét óta kétféle hír terjed az idők végéig szerte a világon.

Terjed egy *hamis hír* arról, hogy Jézus holttestét ellopták és a feltámadás merő koholmány. Az a papi tanács, mely Jézus kivégzésének értelmi szerzője volt, határozatot hozott ennek a hírek a terjesztésére, megvesztegetve a sírját őrző katonákat. És elterjedt a zsidók között és a világon azóta is terjed mindenfelé a hír: hamis koholmány a feltámadásról szóló hír! Akkor félelemből terjedt a hír. A papi tanács félt a következményektől: ha csakugyan kiderül, hogy Isten Fiát ölték meg, azt, akit Isten feltámasztott a halálból, és ezzel igazolt. Hatalomféltésből is, anyagi érdekből is, irigységből is, mert nem tudtak olyan tetteket végrehajtani, amelyekre Jézus képes volt, majd később az Ő nevében a tanítványai is. Önigazolásképpen, pozíciójuk megtartása, mentése érdekében.

És terjed egy *igaz hír* arról, hogy Jézus él. Ennek terjesztésére maga a feltámadott élő Úr ad parancsot tanítványainak. Nem akarja, hogy egy kis zárt tanítványi kör magántitka, belső öröme és élménye legyen ez a hír, hanem hogy bejárja széles e világot.

Amikor Galiléában a tanítványok az élő Jézussal találkoztak, lényegében négyféle mondanivalóval küldi ki őket a világba, melyek összefoglalása, hogy Ő él és győzött a halál fölött.

„*Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön*” – mondotta. Terjedjen tehát a hír Jézus győzelméről! Arról, hogy a legnagyobb hatalom nem a bűn és nem a gonoszság, ahogyan sokan vélik („hiába, itt a világban mindig csak a rossz győz”), nem az istenellenes erőké, nem a halálé – félregördült a sír szájáról az őrzött, lepecsételt kő –, hanem a feltámadott Jézusé! Aki még a halált is legyőzte, az valóban győztes! Ővé minden hatalom mennyen és földön: az időben és az örökkévalóságban. Milyen boldogító hír: annak kezében van a legfőbb hatalom, aki egyúttal maga a legteljesebb szeretet is! E világban a kettő rendszerint elválik: akadnak emberek a hatalom birtokában, de szeretet nélkül, és zsamokká lesznek, s vannak jó szándékkal, szeretettel teli emberek, akik hatalom nélkül tehetetlenek; szeretnének segíteni, de sajnos nem tehetnek semmit. Terjedjen a hír: a feltámadott Jézusban egyetül a legfőbb hatalom és a legnagyobb szeretet!

„*Menjete el, tegyetek tanítvánnyá minden népet!*” – vagyis terjedjen a hír arról, hogy az üdvösség, amit Jézus halálával és feltámadásával szerzett, *minden népnek, minden embernek* szól! Az Izráellel, mint választott néppel kötött szövetség itt kitágul s minden nép felé megnyílik, minden embert magába foglal. Jézus akarata, hogy terjedjen a hír: *minden emberért* meghaltam a kereszten, mindenkre érvényes, hogy vérem megtisztítja minden bűntől; minden ember számára útnyitás az én feltámadásom a feltámadás felé, ha hisz bennem, ha hit által hozzám kapcsolódik. Isten kegyelme és ajándéka Jézus Krisztus kegyelméből bőségesen árad ki sokakra (Róma 5,15).

„*Tanítsátok őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek.*” Terjedjenek szerte a világon Jézus tanításai és valósuljanak meg parancsai: a mennyei Atyába vetett hit és bizalom, az Isten és emberek iránti szeretet, a megbocsátás, áldozatkészség, szolgálatkészség, irgalmasság, a tiszta és megszentelt élet gyakorlása. Hangozzék a tanítás és kövesse azt a megvalósulás!

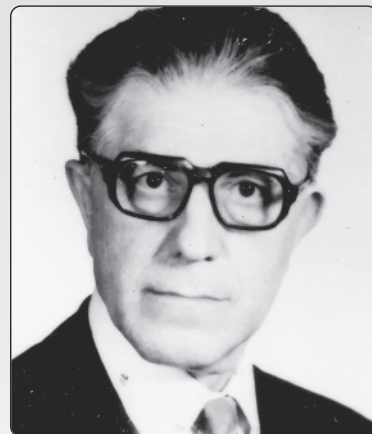
„*És én veletek vagyok minden napon, a világ végezetéig.*” Terjed a hír, a drága, boldogító hír, hogy győztes Megváltónk velünk van mindenütt, mindenkor, mindvégig. Sokféle helyzet érhet életünk folyamán, de olyan nem, amelyben szeretetével, hatalmával velünk ne lenne! Velünk van életünk minden napján, velünk lesz halálunk óráján és túl a végső földi kapun – az örökkévalóságban.

Kétféle hír terjed a világban: egy hamis hír arról, hogy Jézus feltámadása koholmány, és egy igaz hír arról, hogy Jézus él. Nyilván hozzád is eljutott ez is, az is: mind a kettő, sokféle formában. Itt válik személyessé az Ige üzenete: a kettő közül melyik hírek hiszel, melyik felé nyitod meg szívedet? Lehetnek tudósok, gazdagok, hatalmasok a hitetlenek – de *boldogok*, akik nem látnak, mégis hisznek! Akkor vagy boldog, csak akkor lehetsz és leszel te is boldog, ha az igaz hírek hiszel: Jézus él!

Jézus él: ezt az igaz hírt terjeszd tovább, ennek légy hírnöke és bizonyágtevője! Ez a hír tegyen boldoggá földi életedben, üdvösség részesévé az örökkévalóságban.

(Vetés és aratás; 1977/2. sz.)

100 ÉVE SZÜLETETT SIKLÓS JÓZSEF

Száz éve, 1920. július 14-én született Budapesten zsidó szülők gyermekeként. Édesapja fogorvos volt, aki több fogadott fiút is nevelt. A gimnázium elvégzése után kitanulta a fogtechnikus szakmát, de kézügyesség hiánya miatt alkalmi írásokkal, idegennyelvű fordításokkal kereste meg a kenyerét. A háború éveiben végigszenvedi és túléli a munkaszolgálat borzalmait, majd bújtatják és bujkálni kényszerül. Ezekben a nehéz időkben olvasmánya a Biblia, amelyből sok erőt merít nemcsak a maga, hanem a társai számára is. A háború befejezésekor, miután szüleit elpusztították, egyedül maradt.

1945-ben felvették a református teológiára, amelynek elvégzése után lelkész lett. Szolgálatát több mint harminc éven át Budapesten és vidéken sok megaláztatás között, de hűséges odaadással és mentő szeretettel végezte.

1951-ben kötött házasságát Isten két gyermekkel ajándékozta meg. 28 éves leányát – röviddel a házasságkötése után – súlyos betegsége következtében Isten magához vette.

62 éves korában – már mint nyugdíjas – több mint húsz évi kényszerszünet után újra kezdte az iszákosmentő misszió szervezését országos szinten – isteni elhivatottsággal, önfeláldozó módon.

1983. június 5-én vasúti baleset következtében veszítette el földi életét. Személyesen és írásai által is sokfelé eljutott lelki kisugárzása, mindenhová, ahol csak magyarok élnek. A „Vetés és aratás” című folyóiratban is éveken át jelentek meg írásai Kérux név alatt. Életére jellemző volt, hogy Isten minden gyermekét testvérként szerette. Versei, énekei, bibliaimagyarázatai széles körben ismertek, és még holta után is beszélnek, hirdelve Isten szeretetének jó hírét.

SIKLÓS JÓZSEF

A SZÍV VALLOMÁSA

„Csak a szájam pocsék,
de a szívem arany...”
– Szívből ered a szó.
Te mondtad, Uram.

Csak a szemem irigy?
Csak kezem hirtelen?
Mélyebben van a baj.
Új szívet adj nekem.

Nem vallásos álarc,
jól megjátszott szerep,
Nem az segít rajtam, –
Adj Uram, új szívet!

Vedd el a kőszívet,
szeretni képtelen.
Szeretettől izzó,
új szívet adj nekem!

Teljesüljön rajtam
újjáteremtésed,
Uralkodjék bennem
a Te békességed.

Hol isteni szíved
meg is szakadt értem:
szent keresztet alatt
adj új szívet nekem.

Új szívvel, étellel
boldogan szolgállok,
így lehetek sója,
fénye a világnak.

Új szívvel a kereszt
dicséretét zengem,
teljes életemmel,
a földön – s a mennyben.

TISZTA KÉPLET

Uram, naponta enyém volt a bűn.
Naponta Tied volt a kegyelem.
Naponta újra elfogyott erőm,
Erőt egy napra Te adtál nekem.

Naponta újra üres volt szívem,
Új szeretetet Tőled kaptam én.
Terhem magamtól roskadva viszem,
Csak ha Te biztatsz, éltet a remény.

Életem célja: sugározni.
Eltűnőn énem csöndben, nesztelen.
Sajátom: orcám pirulása csak.
És minden dicsőség Tied legyen!

Távol a falutól, lent a folyóparton állt egy összetakolt, gallyakkal megtámogatott, düledező kunyhó. Lakóját a falubéliek csak bolond Bernátnak nevezték, noha erre a névre okot igazából sohasem adott. Különcnek tartották, mert egyedül élt.

Magányában csak egy valaki osztozott: hűséges kutyája. Hajdanában kóbor eb volt, akit a faluból elűldöztek. Éltén, szomjan kószált a mezőn, amikor Bernát ráakadt. A szerencsétlen állat egyik lábát csak húzta maga után. Bottal törhették el gonosz emberek. Talán. Ettől kedvelte meg annyira Bernát, ugyanis gyermekkorától kezdve ő is bicegve járt. Azóta jóban-rosszban összetartottak már több esztendeje.

Ha Bernát nagy ritkán bement a faluba, kutyája ott poroszkált mellette. Egy pillanatra sem hagyta el, gazdáját. Mikor alakja feltűnt az úton már messziről felismerték, hatalmas csődület támadt körülötte, és elkezdődött a gúnyolódás:

- Nézzétek a félkegyelműt!
- Micsoda pompás kísérőd akadt!
- Nézzétek, úgy jár, mint egy király... – határozta az emberek.

Ilyenkor Bernát csendesen megszorította lépteit, és ahogy csak tudott, sietett ki a faluból. Az úton még sokáig követték, a gyerekek nyelvüket kiöltve csúfolták, gyakran kövekkel is dobálták.

A suhancok bandavezére, Márió, már régóta mesterkedett azon, hogy alaposan megtréfálja a „Félkegyelműt”. Mikor észrevette, hogy mennyire ragaszkodik kutyájához, rögtön megfogalmazódott fejében a terv:

- Láttátok Bernát korcs kutyáját? Ugye milyen csúnya állat? Pusztítsuk el! – adta ki a jelszót. A gyerekek, jó tréfát remélve csatlakoztak hozzá. Ettől kezdve keresték a kedvező alkalmat.

Kitalálták, hogy a folyó legmélyebb, legörvénylőbb szakaszának partjáról fogják Bernát kutyáját a vízbe lökni. Minden készen állott, csak azt nem tudták, hogyan csalogassák vízközelbe az állatot.

Aztán elérkezett a nagy pillanat. Kilopakodtak a kunyhó közelébe. Márió előhúzott a zsebéből egy jókora füstölt kolbász darabot, madzagra kötötte, és a kutya előtt a part irányába húzta. A gyanútlan eb elindult a csali után. A folyóparton a vad örvénylő víz láttán a többiek megtorpantak.

- Márió, itt mégsem kellene a kutyát vízbe lökni. Itt túl veszélyes, könnyen belefúlhat.

- Mi az fiúk, féltek? Akkor menjetek haza! – hangzott a válasz. Azzal egy hirtelen moz-

Gyermekeknek

dulattal vízbe lökte a békésen falatozó állatot. A szerencsétlen kutya nyúszítva próbált menekülni, de hiába. A fiúk ijedt arccal nézték. Csak Márió bámulta arcán önelégült mosollyal az állat küzdelmét.

Közelebb lépett a parthoz, hogy jobban lássa a kutya erőlködését. De ekkor hirtelen megcsúszott a nedves talajon. Hiába próbált megkapaszkodni, a parti fűcsomók kicsúsztak ujjai közül, belezuhant a vízbe. Társai rémülten futottak a falu felé. A szerencsétlenül járt fiú pedig eszeveszettül kiabált a hullámok közül.

A nagy kiáltozásra előjött kunyhójából Bernát is. Kutyáját nem látva, rosszat sejtve a hang irányába indult. Iszonyú látvány fogadta, amikor megpillantotta hűséges társát a habok között vergődni, kutyájától nem messze pedig egyik leggonoszabb csúfolóját, Máriót fedezte fel, aki szintén életveszélyben volt.

„Menteni!” – volt az első gondolata. Másodpercek tört része alatt fogalmazódott meg benne: „Menteni. De kit? Én csak egyiket tudom megmenteni.”

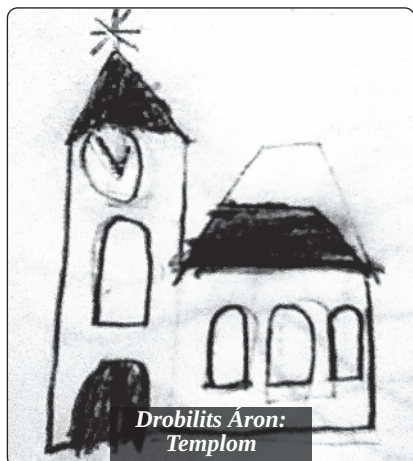
Hűséges kis kutyájára nézett, legigazibb társára, aztán a fiúra, aki otromba tréfák sorozatával próbálta még nevetségesebbé tenni. Iszonyúan nehéz helyzetben volt, de döntenie kellett. Fogát összeszorítva, határozott, gyors mozdulattal a hullámok közé ugrott. Keserves küzdelem kezdődött...

Mire a falubéliek kiértek, a fiú már a parton volt, mellette pedig kimerülten Bernát. Fájdalmasan egyedül érezte magát, üresen nézett az örvénylő vízre. Az emberek döbbenet nézték. Egy könnyesepp gördült végig arcán. Ebből megértették: kutyáját már nem tudta megmenteni.

Ettől a naptól kezdve megszűnt a gúnyolódások és rosszalló tekintetek sorozata. A faluban mindenki tisztelettel nézett Bernátra, s ha feltűnt bicegő alakja, már messziről, előre köszöntek neki.

Kovács András

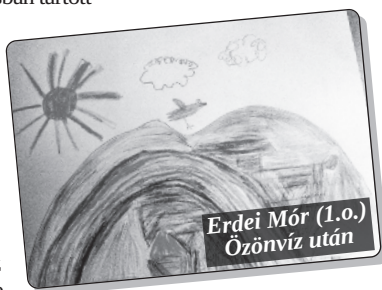
Drobilitz Áron:
Templom

VISSZATEKINTÉS A TÁVOKTATÁSBAN TARTOTT HITTANÓRÁKRA

Szinte mindig kértünk valamilyen visszajelzést a gyerekektől illetve kisebbeknél a szülőktől a távoktatásban tartott hittanórákról, hogy lássuk, foglalkoztak-e az adott történettel, elolvasták-e a küldött szöveget. Volt, amikor fotót kaptunk egy-egy írásos feladatról a munkafüzetből vagy a füzetükből, vagy nagyobbaknál egy-egy filmhez kapcsolódó kérdésekre kellett válaszolni.

A legutolsó visszajelzést június 19-én kaptam: „Volt egy olyan tananyag ahol Isten mustármagot ültetett és abból egy csodás nagy

Erdei Mór (1.o.)
Őzönvíz után

számos nehézsége volt a távoktatásnak. A kisebbeknél mivel a szülőikkel voltunk kapcsolatban, a szülőknél volt plusz feladat, hogy segítsék gyermeküket az elküldött anyag feldolgozásában. Így sok esetben a szülők leterheltségétől is függött, mennyire tudtak a gyermekek foglalkozni a feladatokkal. A felsősöknél már az volt az elvárás, hogy önállóan el tudják végezni a feladatokat. Ugyanakkor sokaknak még nehézséget jelentett, hogy maguknak kellett beosztani az idejüket, és a hittan háttérbe szorult. Másrészt

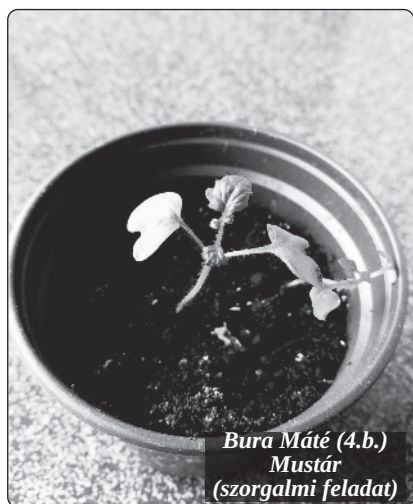
nénk megélni a hittanosok közötti közösségben és a velük való személyes kapcsolatban is, és fontosak a közösségekben, a közös játékos feladatokban szerzett élmények is, azokon keresztül is tanulunk. Egyszerűen fogalmazva nemcsak hallaniuk, olvasniuk kell Isten szeretetéről, de azt maguk is meg kell tapasztalják.

Páhány Boti (3.o.)
Pászkasütés

Így kérem, imádságos szívvel tekintsünk előre a hamarosan induló, emberileg nézve sok bizonytalanságot mutató új tanévre!

Stift János b. lelkipásztor ■

Bura Máté (4.b.)
Mustár
(szorgalmi feladat)

fa lett. Máté is szeretett volna, így csíráztattunk és ültettünk. Ekkora lett a tanév végére.” Kedves meglepetés volt. Visszatekintve pedig ez a mi reménységünk is. Ahogy a kicsi mustármagból szép növényke lett, így reméljük, az órák során átadott gondolatok, történetek is Isten Szentlelke által megmaradtak, gyökeret vertek a gyermekek szívében. Sőt a kisebbeknél a helyzet arra is lehetőséget adott, hogy a szülőkhöz is eljussanak a történetek üzenetei, mert az elküldött óravázlatokat szüleik segítségével dolgozták fel.

Ezzel együtt reméljük, ősztől nem ugyanígy kell folytatódjon majd az oktatás az iskolákban. Minden pozitív felhang ellenére

Imre Dominik (3.o.)
Pászkasütés közben

a távoktatás rendszere eddigiekénél is sokkal jobban az internet elé kötötte a gyermekeket, ami nem feltétlenül pozitív. Sokan mégis arról számoltak be, hogy a legnagyobb nehézség az osztálytársak, barátok hiánya volt. Hiába az online kapcsolattartás lehetősége, az sem pótolja a személyes találkozásokat. Isten egymással és vele való élő közösségre teremtett mindannyiunkat! A hittanórákon nemcsak ismeretként szeretnénk történeteket átadni, hanem az Ige üzenetét, Isten jelenlétét szeret-

Metzger László:
Imádságos füzet

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2020. június 21. ■ Presbiteri gyűlés Csobánkán.
 2020. július 11. ■ Községi munka Csobánkán.
 2020. július 18. ■ Stíft János b. lelkipásztor és családja költöztetése a csobánkai szolgálati lakásba.
 2020. augusztus 10-14. ■ Nyári napközis gyermektábor Pomázon.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2020. augusztus 30. ■ Presbiteri gyűlés.
 2020. szeptember 3-5. 18,00 óra ■ Szabadtéri evangélizációs alkalmak a pomázi Szent István parkban, Nyilas Zoltán esperes szolgálatával. (Részletek a 36. oldalon.)
 2020. szeptember 10-étől 18,00 óra ■ Hét részes „Élet-kérdések” evangélizációs sorozat csütörtök esténként. Jelentkezési határidő 2020. szeptember 6. (Részletek az 5. oldalon.)
 2020. szeptember ■ Gyülekezeti ház felszentelése, gyülekezeti nap Csobánkán.
 2020. szeptember 27. ■ Konfirmáció.

KERESZTELŐ:

2020. július 5. ■ **Drobilit Mór.**
 2020. július 12. ■ **Horváth Dalma.**
 2020. augusztus 23. ■ **Vass Boglárka Brigitta.**

HÁZASSÁGKÖTÉS:

2020. augusztus 20-án pomázi templomunkban kérte Isten áldását közös életére **Csordás Marcell** és **Novák Mária**.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2020. május 19-én elhunyt **György Imre** (†55) testvérünk, temetése
 2020. május 22-én volt pomázi református temetőnkben.
 2020. május 21-én elhunyt **Török József** (†80) testvérünk, temetése
 2020. június 19-én volt a pomázi újkatolikus temetőben.
 2020. május 25-én elhunyt **Vajda János** (†63) testvérünk, temetése
 2020. július 1-jén volt az óbudai temető ravatalozójából.
 2020. május 27-én elhunyt **Emesz László** (†79) testvérünk, temetése
 2020. június 16-án volt a pomázi öreg katolikus temetőben.
 2020. június 30-án elhunyt **Erdélyi Gyula** (†83) testvérünk, temetése
 2020. július 6-án volt városunk ravatalozójából.
 2020. július 1-jén elhunyt **Horváth Mihályné** (†91) testvérünk, temetése 2020. július 15-én volt városunk ravatalozójából.
 2020. július 25-én elhunyt **Szendrei Ferenc** (†67) testvérünk, emlékére
 2020. augusztus 17-én megemlékezést tartottunk pomázi református templomunkban.
 2020. július 28-án elhunyt **Simon György** (†79) testvérünk, temetése
 2020. augusztus 11-én volt pomázi református temetőnkben.

NÁLUNK KERESZTELTÉK

Drobilit Mór
Isten szövetségébe lépett

KÖSZÖNET

ERŐS NEK	373	1
FŐ NEK	4	6
KÖZ NEK	369	3
ZÁRÓ NEK	4	
URV ALATT	435	1
URV UTÁN	447	1

Köszönjük **Benkó Tamás** presbiter testvérünk szolgálatát az istentiszteletek közvetítésében.

JÉZUS ÉL!

GYÜLEKEZETI ÚJSÁGUNK
KÖVETKEZŐ SZÁMA VÁRHATÓAN
2020. OKTÓBER 25-ÉN
JELENIK MEG.

ÁLDÁS, BÉKESÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – Telefon: 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-22222253-00000000

Csobánka: 11784009-22222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor,
Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra,
ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadunk.

KÖZÖSSÉGI MUNKA CSOBÁNKÁN

2020. JÚLIUS 11.

Ima

*Mert nincs olyan nap, nincs oly óra,
Mielőtt térnék nyugovóra,
Es szép új reggelre virradóra
Ne mondanék imát hálaszóra.*

*Két kezemel összekulcsolva,
Szál az imám, száll fel a trónra.
Es színed elé leborulva
En áldalak, míg itt az óra.*

*Mikor utolsót itt az óra
Es szent színed elé járulva,
Számba veszed földi életem,
Hogy mi az: mit csak Erteled tettem.*

Orbán Mária

REFORMÁTUS ESTÉK POMÁZON

2020. SZEPTEMBER 3-5.
POMÁZ, SZENT ISTVÁN PARK 18 ÓRA

A Pomázi Református Egyházközség tisztelettel és szeretettel meghívja Önt és Kedves Családját őszi evangelizációs estéire.

„Megmaradni”

Szolgáló:

Nyilas Zoltán

pomázi református lelkipásztor
Bizonyoságot tesznek a pomáz-csobánkai
gyülekezet tagjai.

Esténként Isten világos üzenetét keressük
bibliaolvasással, énekkel, imával.
Alkalmaink a pomázi Szent István parkban
18 órakor kezdődnek.

(Eső esetén az evangelizáció
a pomázi református templomban lesz megtartva!)

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!